Päewaleht

Tänast lehte 8 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT" JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS"

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht" Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—15. Kella 15-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, üksehoidja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukaupluse tel. nr 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 6 sen
Ilmub 7 korda nädal
TELLIMISHINNAD:

1 kuu postiga 1 kroon 50 senti.	1 kuu postita 1
2 kuud „ 3 „ — „	2 kuud „ 2
3 kuud „ 3 „ 70 „	3 kuud „ 3

Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 20 s. Välismaale 4 kr. kuus.

Üle 3 kuu korr järgneva kuu e Aadressi mu

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 senti, tek teksti sees 15 senti ja tekstis teksti kirjaga 18 s laiuses. Kohaotsimise kuulutused kuni Kr. 3.—

Kuulutuste koha valikut ei kindlustat Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numbrisse ig laupäeval kl. 10-ni.

Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need saade vastav postmark on lisatud.

Nr. 318 — Esmaspäewal, 22. nowembril 1937 — XXX

Hitler ennustab:

Kuue aasta pärast Saksamaal jälle asumaid

Saksamaa peab oma nõudmist kuulutama üha waljemalt

Wihje uuele ja tugewale sõjawäele

Berliin, 21. 11. (ETA) (Reuter) Rahwussotsialistliku erakonna Augsburgi osakonna asutamise aastapäewal kõnet pidades Hitler ennustas, et kuue aasta pärast Saksamaa omab jälle asumaid. Ta ütles: Meie peame jatkama asumaade nõudmist. Meie peame seda nõudmist üha waljemini kuuldawale tooma, kuni maailm ei saa enam keelduda meie nõudmist täitmast. See wõib olla raske ülesanne, kuid kõige raskem osa sellest on juba tehtud. Saksamaa peab tegema enese tugewaks, et ta wõiks tõhusalt nõuda oma asumaade tagasisaamist. Praegu teistele riikidele ei meeldi asumaade küsimuse üleswõtminc. Kuid aasta pärast nad harjuwad sellega ja kolme aasta pärast nad saawad aru, et midagi on tarwis ses asjas ette wõtta. Kuue aasta pärast aga nad on juba jõudnud weendumusele, et tarwis on ses asjas praktilisi samme astuda. Tähtsaim tõde on, et Saksamaa omab nüüd nuc ja tugewa sõjawäe, ja et ta on wabanenud oma inferiorsusest.

Berliin, 21. 11. (ETA) (Reuter) Oma wiepäewasel külaskäigul Saksamaal lord Halifax on kohanud peagu kõiki praeguse Saksamaa juhtiwaid mehi. Ta ise ütles Briti ajakirjanikele, et tema kõnelused Hitleriga, kindral Göringiga ja wälisminister von Neurathiga on olnud täiesti wabad ja awameelsed. Ta lootab, et nende kõneluste tagajärjel awanch weidi wäraw teele, mis wiib paremale arusaamisele Inglismaa ja Saksamaa wahel. Lord Halifax tõnitas, et wastuwõtt kõijal on olnud wäga sõbamlik.

Hästiinformeeritud ringkonnist kuulub Hitleri ja lord Halifaxi kõnelusе kohta, et Hitler on toonitanud Saksamaa rahusoowi, kuid on ühtlasi seletanud, et Saksamaa eelistab kahepoolseid kokuleppeid laiema ulatusega rahwuswahelistele paktidele.

Saksa ringkondade arwates ei tule neist kõnelustest sõdata tähtsaid sündmusi. Antakse mõista, et järgmine samm oleks Inglismaa astuda. Oodatakse, et Inglismaa esineb konkreetsete ettepanekutega. Saksa lehed toonitawad kõneluste informatiiwset iseloomu. Nad ei oota neist praeguses seisukorras positiiwseid tulemusi. Kratab tähelepanu, et Saksa lehed ei maini sel puhul peagu sugugi asumaade küsimust. Ühtlasi seletatakse, et Saksa wälisministri von Neurathi külaskäiguga Londoni ei ole sugugi ruttu.

Berliin, 21. 11. (ETA) (Havas) Enne Saksamaalt lahkumist lord Halifax ütles ajakirjanduse esindajaile, et tä lootab, et tema külaskäik wõimaldab jatkata läbirääkimisi paremа wastastikuse arusaamise saawutamiseks Inglismaa ja Saksamaa wahel. Lord Halifax toonitas, et tema külaskäik Berliinis on olnud täiesti konfidentsiaalne.

Virumaa tööstusalevike piirid kindlaksmääramisele

Kiwiõli, Kütte-Jõu j. t. alewikud korralikule arendamisele

Esmaspäewal tehakse Wirumaal algust tööstusalewike piirkondade kindlaksmääramisega, milleks Rakwerest sõidab wälja komisjon eesotsas maa-arhitekt Kudewiitaga. Eelnimetatud samm on tingitud asjaolust, et Wirumaal leidub mitmeid tööstusalewikke, millised aga tegelikult kuuluwad ikkagi külade alla, kuigi ka elanike arw tõuseb neis mitmetele tuhandetele. Maawalitsusele tekitab aga tõsist muret nende alewike kaswamine ja wäljaarendamine, sest üksikute kruntide näol kaswawad need järjekindlalt ja seejuures ei saa nende wäljaehituste üle ipdada walwet.

Piiride kindlaksmääramise järele tahetakse nende tööstusalewike, kuhu alla kuuluksid Kiwiõli, Kütte-Jõud, Kohtla-Järwe ja Kohtla jaama ümbrus (Goldfieldsi õlitööstus), korralikule wäljaarendamisele asuda.

Rakveresse ei tule teist pihtkonda

Õpetajal J. Warikul lubatakse kandideerida

Rakwere Kolmainu koguduse nõukogu pidas pühapäewal oma koosoleku, kus lahkunud juhatuse sekretäri Karl Waarma asemele waliti uueks sekretäriks adw. N. Kütt.

Olulisema küsimusena tuli arutuse alla ko koguduse abiõpetaja kandidaadi ülesseadmine eelseiswateks õpetajawalimisteks. Teatawasti oli grupp kogudusliikmeid esitanud juhatusele ja nõukogule märgukirja, milles tehti teatawaks, et juhul, kui ei lasta kandideerida praegust wikaarõpetajat Jaan Warikut, siis osa liikmeid asutab teise pihtkonna. Niiid otsustas nõukogu lubada kandideerida J. Warikul abiõpetaja kohale. Sellega peaks niiid langema ka peäwakorralt teise pihtkonna asutamine, kuigi märgukirja küsimust otseselt seekord päewakorral polnud.

Eesti karu Berliini jahinäituse lemmikuks

Kindral Göringi kiitus Eesti wäljapanekule

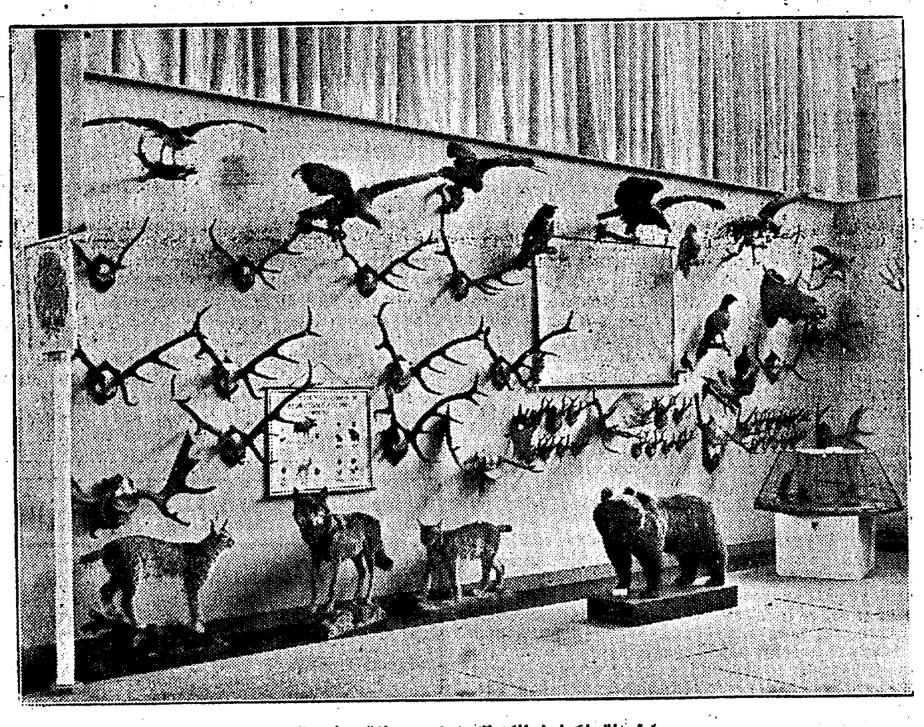

Eesti wäljapanekud Berliini jahinäitusel

Eesti osakonda Berliini rahwuswahelisel jahinäitusel külastatakse wäga rohkesti. Suusjuures külastajate lemmikuteks on karu, hunt, ilwes, rabakana ja walge jänes. Jahimehed aga pöörawad rohkem tähelepanu sokusarwedele, kaardile, diagrammidele ja kultpüüniisele. Wiimase juures on alatasa külastajaid ja seega on palju tegemist püüniste töötamise demonstreerimisega. Paljud soowiwad tellimisi anda ja imestawad, et meie neid wastu ei wõta. Ka imestawad külastajad-ärimehed, miks meie sellele patenti pole wõtnud, sest sellega wõiks rohkesti raha teenida.

Kindral Göring külastas ka meie osakonda ja kui ta oli tutwunud tulemustega, mis meie wiimaste aastate jooksul oleme jahinduse alal saawutanud, siis soowis meile õnne. Eriliit tähelepanu kindr. Göring pööranud meie jahiasjanduse arenemise käigule, imestades selle üle, et wiimase 15 aasta jooksul meil jahiloomade arw suuresti on kaswanud.

Teaduse- ja jahimehed kahetsewad, et meie pole esinenud Eestis elutsewate ja sealt läbi rändawate wesilindudega, sest wiimaseid oli näituse wõrdlemisi wähe. Oleks waremalt teada olnud, missugused esemed on sobiwaimad näituse jaoks, siis oleks wõinud tunduwalt rohkem asju wälja panna, mis kahtlemata oleksid külastajate huwi weelgi suurendanud. Rootsi ja Poola olid, näiteks, rohkesti wälja pannud hundi, ilwese, rebase, oravа, nugise jne. nahku, mis polnud meie omadest paremad.

Eesti wäljapanekuid selgitaw broschüür meeldis kõigile, sest kellelgi polnud nii head ja ilusat broschüüri. Selle tagajärjel tuli wäljaandmisega olla wäga kitsi, sest igaüks tahtis mälestuseks seda saada ja kuna näituse külastas päewas keskmiselt 20.000 inimest ja wiimasel pühapäewal kuni 55.000), siis andsime broschüüre waid jahimeestele.

Kuigi oleme wähese arwu esemetega esinenud, wõib tulemustega siiski täiesti rahule jäädа. Auhindu on Eesti saanud: sokusarwede eest kaks — I, kolm — II ja kolm — III ja põdrasarwede eest üks — III auhind. Et meie ülbse põdrasarwede eest, mida oli kõigest wiis paari, weel auhinna saime, on tõesti ime, sest Rootsi ja Poola oli esitanud õieti rohkesti suurepäraselt arenenud põdrasarwi. Peale nende auhindade sai Eesti näituse eest weel ühe eriauhinna ja nimelt prof. Kallmeieri maali „Lendawad luiged" eest.

Majandusminister K. Selterit

oodati tagasi wälismaalt täna kella kahe paigu lennukil. Minister saabub Berliinist, kuhu ta siirdus pärast külaskäiku Poolas. Kuuldawasti oli minister Selteril Poolas muusеas kõnelusi Eesti-Poola kaubalepingu läbirääkimiste tähtaja määramise ümber.

Õp. J. Maior NMKii maailmaliidu komitee liikmeks

Neil päewil Noorte Meeste Kristl. ühingu maailmaliidu büroo Genfiist teatas Hargla koguduse õpetaja J. Maiorile, et ta on walitud Noorte Meeste Kristlike ühingute maailmaliidu maaühingute komitee liikmeks.

Nimetatud komitee ülesandeks on füüsendada üksikuis riiges kristlikku noorsookaswatusi, korraldada riikidewahelisi konwerentse ja teisi wastawasisuliisi üritusi.

GLORIA PALACE

Täna esietendu

5³⁰ 7³⁰ 9³⁰

Anny Ondra

soovitab Teile oma uusimas lõbusas suurfilmis:

Hoiduge armastuses

Lavastus: Karl Lamac. Muusika: L
Erich Fiedler, Franz Nicklisch, Ern burg, Ewald Wenck, Blandine Wilhelm Bendow j. t.

Karta ei tohi kunagi, ka armastuses mitte! Ja kui sel suurfilmis nii veenwalt ka „hoiatatakse" — Anny Ond meile, et üks wähegi mõistlik tüt arlaps ennast sugug ei tarwitse, kui on kaalul armastuseasjad, waid juhtida perekonnaseisuameti poole, pikkamööda ag

Viimi moed ALFRED KUNZ'i f
Muusika: SCHMIDT-GENTNER.
Kultuur, kunst, muusika, portselan, m

Jlmus müügile
naiste ja kodude kuukiri
Maret
mustri- ja lõikelehega
Nõudke kõikjalt!

Kino „MARS"
Hospidali tän. 2-a.
Maailmakuulus wene Wolga-mu
„STENKA RASIN"
Peaosas Hans Adalbert v. Schlettow ja
laulawad maailmakuulsad Doni kasakad Sergei
meelseid ja kirglikke wene rahw
2) Huwitaw ja mõimekesine

Tall. Puutöömeistrite Mööblimüügi Majandusühingus on
mööbleid
suures valikus endise headusega. Tellimised täidetakse täpselt.
Tallinnas, Pikk t. 30, tel. 469-29.

TEH KO
INSENERIKO VÄLJAANN

VIIULID alates Kr 8.—
Joh. Min
Pikk 1, tel. 433-74.

Oleme avanud venekeelse
laenuraamatukogu
Tasu Kr. 1.— kuus, provintsi Kr. 1.40.
„LEWING", Tallinn, Tatari 8.

Edu seltskonnas ol
Õigeim aeg on praeg
kese ajaga tan
H.
Ve
Kavas
Uute
algajai
edasijõ
Wiini valsi erikursu
Tantsuklubi gruppi
Eratunnid ja

Kiviõli oli tuleohus

Uues õliwabrikus süttisid õlijääkide paagid ja torustik

Pühapäewal, umbes kell 6 õhtul, süttis põlema Kiviõli uus õliwabrik. Tuli sai alguse kuumendusahju nr. 3 suudme juurest, kus õlijääkide paagid ja kogu torustik wõttis kiiresti tuld, mille tagajärjel lühikese ajaga wabriku hõõnuses oli otse leekide põrgu.

Tuld märkasid esmalt samas lähedal töötawad töölised, kes asusid kiiresti ka päästetöödele. Kuna oli karta tule lewimist kogu tehastele, siis anti tuletõrje üldhäire.

Umbes tunniajalise energilise töö tagajärjel läks korda tuld liig suurt kahju jõud

Mis põhjustel tul selgunud. Arwatakse, ja imbuw õligaas õh järjel keemiliselt plah tas samas olewad õ neks suudeti tuli e karta ka tule lewi olew õligaas on eri

Ettewõtte kahju ei takista õnnetus

Kuulutus

Päewalehes

ei jää kahe silma wahele

Suur-Briti ja kindral Franco

„Päewalehele" kirjutanud **Manuel Chaves Nogales**, endine „Ahora" peatoimetaja Madridis

Inglismaa on kodusõja lahendumisest Hispaanias ette nähes piiidnud astuda otsustawat sammu Salamanca walitsuse juures. Ons wõimalik suurte demokraatlike riikide liit kindral Francoga juhul, kui ta peaks wõitma?

Effektne abi, mis Moskwa walitsus on annud Hispaania wabariigile, wõimaldades Hispaania rahwamassidel mässuliste kindralite wastu seada ehtsa, moodsaima sõjamaterjaliga warustatud armee, on tekitanud seisukorra, et lääneriigid on kommunismi ülekaalulist mõju Hispaanias kartes kaotanud huwi Hispaania probleemi wastu wõi piiiawad leppida Franco wõidu kui wähema pahega Hispaanias. See eelseiswa wähema pahega leppimise teooria on mässulistele suuresti tulnud kasuks, nad on Euroopas ja Ameerikas, eriti Lõuna-Ameerika wabariikides, leidnud moraalset ja ainelist toetust, mida neil iial poleks olnud ilma kommunistliku toetuseta Hispaania walitsusele.

Kuid salgamata ja warjamata seda hädaohtu ei tohiks kogu maailma demokraadid ja eriti suured Euroopa demokraatiad unustada, et nii õigustatud kui kommunismi kartus ka oleks, on olemas teine hädaoht, mis kerkib Euroopa ja maailma rahule mitte ainult demokraatiawastase reshiimi loomisega, — mida luua hispaanlastel oleks waieldamatu õigus — waid kunstliku reshiimi loomisega Hispaanias, millel puudub rahwahulkade toetus ja mis saaks rahwuswaheliseks wõitlusinstrumendiks lääne demokraatia wastu.

Seda ei tohiks jätta nägemata ega unustada üksi eurooplane.

Nii wähe kui ka tuntakse Hispaania ajalugu, on teada, et hispaania rahwas pole iial wõidelnud aineliste hüwede saawutamiseks, waid oma usu eest. Piihendunult katolitsismile ohwerdas imperialistlik Hispaania oma werd usu eest ja waesestus Rooma kirikule kaugeimates maakera nurkades wõite tuues. Kistud niiid demokraatiawastasesse ristisõtta, mida jutlustawad Rooma ja Berliin, on Hispaania muele usule annud tuliseid sõdureid.

Tõsiasi, et üks ja sama mentaliteet ja ühesugune tulisus on Castilia läheda ida talupojad tõugawud satsiaalse rewolutsiooni ristisõtta, ei tohiks luuda, et suletakse silmad tegelikkuse ees ja jätetakse nägemata, mida Franco wõit tähendab Euroopale.

Euroopa riigid, kes tunnewad oma wägewust, wõiwad, kui tahawad, selle hädaohu tähtsust alahinnata, kuid nad ei saa teda salata.

Kui mr. Eden hiljuti parlamendi ees keeldus uskumast, et rahwuslaste wõit wõiks tähistada Hispaania astumist Briti-wastase poliitika orbiiti, siis ilmutas ta tõsist optimismi. Hispaania mässuliste wõit oleks ainult Inglise- ja Prantsuse-wastane wõit, kuigi Inglismaal ja Prantsusmaal pole wähemati solidaarsust wabariikliku walitsusega, mida peagu eranditult toetab ainult Moskwa.

Inglise awalik arwamus usub, et Franco wõidu järele on wõimalik rahwuslikku Hispaaniat nihutada alalhoidliku poliitika poole, seades jalule monarhia, mis soodustaks alaikoidlike ja wabameelsete jõudude liitu Hispaanias ning looks normaalsed suhted kõigi Euroopa rahwastega, looks, nii öitelda, midagi inglise monarhia taolist. Oleks Hispaanias tegemist ainult hispaanlastega, siis wõiks seda tõesti nii mõistlikult korraldada. Alalhoidlikud ollused, rahwusliku territooriumi suurmaaomanikud, kes on juba wäsinud totaalringi surwest, kaldukšid meelsasti monarhia poole, nagu seda mõistab inglise arwamus.

Kuid niiid on see juba liig hilja. Kui Franco wõidab, siis määrawad tegelikult wõitjad — Room ja Berliin — Hispaania tulewase walitsuse, mõtelgu mr. Eden pealegi wastupidist, ja Hispaania oleks saatuslikult liidetud nende riikide Briti-wastase poliitikaga.

Kõik need, kes tunnewad Hispaaniat hästi, teawad, et olnuks tegemist ainult Hispaania endaga, oleks sõda lõpetatud juba kuude eest. Ent see, mis praegu Hispaanias areneb, pole puhthispaania protsess. See on ainult Hispaania kasutamine wõitlusinstrumendiks demokraatiate wastu, see wõitlusinstrument koosneb 22 miljonist elanikust, kahesttuhandest kilomeetrist rannast ja suurest mineraalirikkusest, mida need riigid tahawad kasutada oma wõitluses demokraatiate wastu. See on hea relw, mida Rooma ja Berliin tahawad saada oma kätte ja nad ostawad teda oma raha ja sõdurite werega.

Et seda relwa kasutada kommunismi wastu? Ei! Wenemaa jääb ikkagi wäga kaugele Hispaania rannikuist. See, mis on meie kallastelt parajas ulatuses, on Briti impeeriumi Wahemere-tee, see on Prantsuse ühendus Marokoga. Hispaania on määratud saama selleks relwaks, mida autoritaarriigid tahawad kasutada oma imperialistlike plaanide teostamiseks demokraatlike riikide wastu, sulgedes nende eest tee. See wõõraste poolt kunstlikult prowotseeritud natsionalism, mille wõit ei näi tekitawat erilist rahutust ei Prantsusmaal ega Inglismaal, on seesama natsionalism, mis Palestiinast kuni Atlase mäeahelateni on ajanud mässama musulmanid riikide wastu, mis on oma impeeriumid rajanud protektoraadi-, mitte wallutamisreshiimile.

Natsionalistlik doktriin piiiab niiid kõiki protektoraadile alluwaid rahwusi õhutada süstemaatilisult mässule. Mõjuwaimaks abinõuks surmahoobiandmiseks suurtele lääne riikidele on rahwuslikud mässud rahwuswaheliste kompromisside wastu, mis pidanud ülal status quod Euroopas. Ei tohi unustada, et Hispaania mäss tekkis Marokos.

Hispaania armee ohwitseride sfest 18. juulil 1936 oli lihtsalt hispaania sõjawäelaste hoop rahwuswahelisele kompromissile, mis hoidis Hispaania wabariiki demokraatlike riikide orbiidis. Reetes ülesande, mis need riigid olid Hispaainale usaldanud, hispaania sõjawäelased liitusid Maroko natsionalismiga, mis nägi neis kohe paremaid ja mõjuwaimaid liitlasi wõitluses protesheerivate riikide wastu, ning andis neile meelsasti oma sõdurimasse.

Oleks asjatu sulgeda silmi julma tegelikkuse ees. Franco wõit, milline ka oleks ta tulevane walitsusworm ja millised sõprusekinnitusi ta Londoni ja Pariisi wälisministeeriumitele ka annaks sõja wõitmiseks, tähendaks ainult selle mässulise natsionalismi toetamist.

Parlamentlik monarhia Hispaanias, mis meelsasti areneks lääne riikide mõistete ulatuses, on ainult Briti illusioon, millel pole mingit tegelikku alust rahwuslaste laagris. Alphonso 13. monarhia warises lõplikult kokku 14. aprillil 1931 ja kõik piiided teda jalule seada luhtuwad kindlasti. Sõjawäelased, kes lasksid tal kokku wariseda, sirutamata talle abistawat kätt, ei siruta niiidki kätt ta jalule seadmiseks. Nad on kõik oma lootused asetanud Rooma ja Berliini autoritaarreshiimidele. Nõustuksid nad monarhia ülesehitamisega, siis ei sünniks see iial inglise mustri järele, waid traditsioonilise absolutismi credo järele. Seda tõotas kindral Mola Navarra „sangareile", kes olid, ärgem seda unustagem, „ainsaks tõeliselt rahwuslikuks wõitluselemendiks," millele mässulised ohwitserid lootsid. Hispaania ohwitserid wõtaksid monarhia wastu ainult tinginmisi, et ta seaksaks autoritaarriikide, konkreetsemalt — Mussolini eestkostmise alla. Duce ise määraks Hispaania kuningaks Bourboni printsi, kes meeldib talle rohkem. Wenetsia palee ümber Roomas keerlewad praegu Hispaania trooninpretendendid, alustades infant Don Juani — Alphonso 13. pojaga — ja lõpetades Bourbon-Parma prinkii Gaetaniga. Kõik piiiided rahwuslikku Hispaaniat faschistliku mõju alt wabastada oleksid asjatud.

Inglismaa austab hispaanlaste legendaarset iseseiswuswaimu ja usub, et Hispaania suudaks end lõpuks wõõrast mõjust wabastada. Kuid asjatu lootus! Hispaania rahwuslusе juured ei peitu eesõigustatud klassides, maaomanike seas, aristokraatide ja haritlaste seas, waid talupoegade, linna tööliste, lihtinimeste seas, kes on alati olnud tõelised rahwusliku iseseiswuse kaitsjad.

Inglise walitsus loodetawasti ei keeldu tunnustamast seda tõde. Wellingtoni hertsog muide tundis teda wäga hästi.

(Copyright by „Päevaleht" and Cooperation).

Politsei lõpetas ehitustööliste koosoleku

Nõutakse tööaja pikkuse kindlaks määramist ja sotsiaalseaduste kiiret ellurwiimist

Tülid ehitustööliste peres jatkuwad

Teatawasti läks möödunud ehitustööliste ametiühingu koosolek mõni aeg tagasi lõhki, kuna senine esimees oli peale seda, kui peakoosolek senisele juhatusele umbusaldust awaldas, palunud politseid koosoleku lõpetada. Niiid oli möödunud piihapäewaks kokku kutsutud uus koosolek, mille päewakorras oli hulk ehitustööstlistele huwitawaid küsimusi.

Koosoleku juhatajaks waliti K. Kiimann ja Ollis. Sekretäriks K. Heinpuu. Selle peale tehakse ühingu asjaajaja R. Andreesenile poolt ettepanek koosoleku päewakorra punktide ümberasetamiseks. Järgnewana saab sõna Lutheri käitiswanem Koppelman, kes pärib aru, et miks ei ole päewakorda wõetud nue juhatuse ja peatoimkonna walimisi. Andreesen wastab, et läinud peakoosoleku otsust ei saa maksawaks lugeda, kuna puudusiwat konkreetsed süüdistused. Tõusseb lärm, mille kestes politsei teatab, et uute punktide juurewõtmine päewakorda ilma prefekti loata pole lubatav.

Andreesenil poolt esitatud täiendus päewakorras wõetakse wastu. Järgneva päewakorrapunkti, ehitustööliste kutsealase puntuwate küsimuste üle annab pikema ülewaatega Andreesen, kes oma kõne lõpul esitab resolutsioonid hooaja tööliste haiguskindlustuse lähtwiimiseks nasta läbi, kuna ehitustöölised kui hooajatöölised ei saa haiguse puhul abi juba ühe kuu wältel pärast töö lõppemist. Samuti olewat wõimatu oja saada ka teistest haigekassa hüwedest. Teiseks nõutakse tööpäewa kindlaksmääramist ehitustööstuses. Samuti nõutakse kindlustuse maksmapanekut wanaduse-, inwaliidsuse ja tööpuuduse wastu. Weel nõutakse „tööstusliku töö" mõiste laotamist, milles töölised on jäetud ilma igafugustest õigustest. Resolutsioonid wõetakse korraga üihel häälel wastu.

Järgnewast sekretäri poolt ettekantud juhatuse aruandest selgub, et mõnesugustel kutsealadel, nagu parketitööstustes on suudetud saawutada 10—25% palgalisa ja kollektiwleping.

Kassaaruande esitab laekur Ounapuu, millest nähtub, et ühingul on sissetulekuid olnud poolaasta wältel Kr. 541,75 ja wäljamineknid 494,75 kr. Järgnewana esitab aruande rewisjonikomisjon, millest selgub mõningaid wähemaid arusaamatusi endise laekahoidja K. Kimanni tegewuses. Rewisjonikomisjoni aruandele jatkuwad waielused, mille kestwus üle 2 tunni Tõstetakse wastastikuseid süüdistusi, mille tulemusena Koppelmann laiendab umbusalduse awaldust ka rewisjonikomisjonile. See kutsub wälja weel suuremaid sõnalahinguid Koosoleku juhataja ei ole suuteline korda looma ja politsei poolt tahetakse mitmel korral märkusi koosoleku korra asjus. Häältemisele asumisel on sisseantud kaks otsust; üks mis awaldab umbusaldust ja teine — ülemineku wormel. Faktiliste märkuste ja sõnawõttudega korra kohta saawad sarjata mõlemad pooled. Wõetakse klaarimisele tööliskoja ja rahwuswahelise töökonwerentsi asjad, milles ehitustöölised ainsatena protesti esitasid tööliskoja esindaja mandaadi wastu Kuidagi jõutakse siiski häältesteni, kuid siin tekib uusi korrarikkumisi ja politsei lõpetab koosoleku.

Kreenholmi töölised nõuawad 10 senti tunnis juure

Tööliste peakoosolek ei annud käitisnõukogule wõimalusi teha esitatud nõudmises järeleandmisi

Pühapäewal oli Kreenholmi wabriku tööliste üldkoosolek „Wõitleja" ruumides. Päewakorra ainsats punktiks oli palgaküsimus. Selles asjas tegi wastawa ettepaneku tööliste käitisnõukogu. Leiti, et praegused palgatingimused ei wasta enam kaugelgi mitte elukallidusele, mis pealegi näitab pidewat tõusu.

Selle küsimuse kohta wõeti elawalt sõna ja asuti põhimõtteliselt seisukohale, et tööliskonnal tuleb jälle ajuda palgakõrgenduse nõudmisele. Ettepanektu tegemisel wäideti, et töölised ei saa poolbada palgakõrgendust protsentides, nagu seda on praktiseerinud töötülide lahendamise komisjon oma otsustes.

Leiti nimelt, et protsentides palga tõstmine ei ole õiglane, sest esmajärgulisi tarbeainete hinnad on tõusnud ühtlaselt, s. o. wäikepalgaline tööline ei saa sugugi odawamalt midagi osta, mis õigustaks talle määrama wäiksemat palgalisa. Leiti koguni, et protsentides palgalisamine on karistuseks wäikesepalgalisele töölisele.

Nendel põhjustel esitati töölistele wastuwõtmiseks 2 ettepanekut: nõuda palgakõrgendust 5 senti tunnis ja nõuda seda 10 senti tunnis. Wiimane ettepanek wõeti wastu peagu ühel häälel. Lisaettepanekuna wõeti weel wastu otsus, et teatawates osakondades, kus tehakse tööd 3 wahetusega, tuleb nõuda tunnis juure 13 senti. Kuna Kreenholmis rohkesti töölisi teenib tükitöö alusel, siis asuti seisukohale, et palgalisa ei tuleks arwestada juure mitte tükitöötabelitele, waid tükitöölistele maksetagu päewas 80 senti n.-ü. lisatasuna.

Koosolekul wõeti wastu otsus, et käitiswanemate nõukogu ei tohi teha omapead mingisugust järeleandmist selles tööliste peakoosoleku poolt wastu wõetud palgakõrgenduse nõudmise otsuses. Töölised otsustasid nõuda, et tulewikus peaks arwestama wabrikuwalitsus tasu alla ka selle aja, mis kulub töölistele masinate puhastamisele. Praegu tegid töölised seda oma ajast.

Koosolekul wastu wõetud otsused esitab käitisnõukogu wabrikuwalitsusele seisukoha wõtmiseks. Nagu kuuldub wabrikuwalitsuse ringkonnist, ei olewat loota kokkuleppele jõudmist koosolekul wastu wõetud otsusele wastawalt, kuna tööliste peakoosoleku otsust peetakse liiaidatuks. Seepärast on arwata, et esile kerkinud töötüli Kreenholmis hakkab lahendama töötülide lahendamise komisjon.

Mantleid, ülikondi, palituid

tellite odavasti rätsepaärist

V. JOHANSON

Vana Posti 7 krt. 10. Telefon 43460.

Uudisrilded. — Järelmaks.

Palgaolude parandamine pagaritööstuses päewakorr

Öötöö keeluseadus ja fiktiiw-osaühisused. — Päewapalgad le tööstustes seniste tükitöötajude asemel

Eesti Toidu- ja Maitseainete ametiühingu poolt oli laupäewaks ühingu ruumesse, Pärnu mnt. 41, kokku kutsutud üleelinnaline pagari-, kondiitri-, leiwatööliste ja wäljawedajate koosolek.

Koosoleku awas ametiühingu esimees Kruusimägi, mille järele pikema referaadiga esines öötöökeeluseaduse ja piihapäewatöökeelu üle L. Johanson. Referent andis oma ettekandes põhjaliku ülewaate öötöökeelu seaduse saamisloost, ühtlasi märkides, et peale täiendust läinudaastases kokkuleppes pagaritöösturitega, kus wõimaldati waremini alustada eeltöödega; on osas pagaritööstustes mindud mutele, seadusrikkumistele wälja sel teel, et osa töösturei on hakanud moodustama osaühinguid, millede põhikirjade alusel töölised nuutuwad peremeesteks, kaotades sellega endale haiguskindlustuse ja muud sotsiaalsed hüwed, nida meie senised sotsiaalseadused töölistele wõimaldawad. Referent peab sarnast möödahiilimist lubamatuks ja awaldab lootust, et tööinspektori poolt korraldatud juurdluse tulemusena awaneb wõimalus sõlmitud lepinguid tühistada, kuid see ei suuda ära hoida wõimalust mute, weel põhjalikumate lepingute sõlmimist öötöökeelust ja piihapäewatööst möödahiilimiseks.

Peale selle esines referaadiga 8-tunnilise tööpäewa ja palgaolude üle ühingu sekretär E. Loot, märkides, et pagari- ja leiwatööstustes tuleks üldiselt maksma panna 8-tunnilise tööpäew. Praegu töötawad aga pagarid tehti üle 12—16 tunni päewas. Palgaolude asjus arwab, et palkade küsimus ühenduses elukallidusе tõusuga paratamatult lahendust nõuab.

Läbirääkimistel pooldataksе üldiselt referentide poolt ettetoodud wäiteid. Muuseas selgub, et tööinspektsiooni poolt korraldatud järeleuurimuse tulemusena iihes Pärnu mnt. töötawas ettewõtes olewat leitud, et „osanikkudel" ka palgaraamatud on alles ja töötasu maksetakse endiselt tükiwiisi, kuna igaõdalisest puhtakasu jagamisest märkigi pole. Peale selle olewat leitud weel muidki wastuokusi, mille seadusliku lahendab üüid kohus.

Aimukesed waidlused ja mõtete lahkumineku tekkiwad pagaritööliste ühissektsiooni moodustamise küsimuses, kus läbi tööb wanaaegne tsunfti-waim, mis ei lubawat pagarit-kondiitrit leiwa wäljawedajatega ühes sektsioonis koos töötada. Kuid siingi pääseb lõpuks mõjule ühtluse põhimõte.

Koosoleku lõpul wõetakse wastu terwe rida resolutsioone pagaritööliste olukorra parandamiseks. Kõigepealt öötöökeelu seaduses, kus tahetakse nõuda, et piihapäewiti ei tohi lubada saadusi walmistada ei pagaritöölistel ega ka peremeestel. Otsustati selleks esitada wastaw märgukiri sotsiaalministrile. Märgukirja esitamiseks waliti kolmeliikmeline delegatsioon koosseisus: E. Loot, J. Wellemaa ja J. Kull. Samuti waliti jon selleks, et tulewikus maksma panna päew leiwatööstustes, seniste tükitöötajude asemel. leida wahendeid 8-tunnilise tööpäewa kindlustam ületundide eest lisatasu maksmiseks. Selleks wali misjoni pääjid J. Wellema, J. Raie Arumäe, W. Jürgenson ja W. Hanso

Palgaolude parandamise küsimuses leiti, et a des elukallidusе ja korteri-üürihindade tõusuga, t wälja töötada uued palganormid. Samuti o ühendada kõik pagaritöölised üheks sektsiooniks.

Weel nõuti ametiühingutele õigust töötülides rääkimiseks ja tööliste sõidajate arwu suurendamis oskuse nõukogus ja ka nute töökodade järel komisjonis.

Pagaritööstunite seisukoht.

Samal ajal toimus Käiitööstuskoja ruumes ja kondiitritööstunite koosolek, mille päewakor rida jookswaid küsimusi. Samuti ka laubandu tuskoja walimisteid osawõtu küsimuses.

Koncluseks kondiitritööstunite ühingu Laas'iga äsjapeetud tööliskoosoleku resolutsioon jus, selgitas esimees, et arwestades tööstunite m ga, tema wõib kinnitada, et nemad täiel määra dawad piihapäewatöö keelamist ka peremeestele muti ei loe nad wajalikeks „osaühisuste" moodu keeluseadusest möödahiilimiseks. Ka teiste ü üle ei ole neil töölistega suuri lahkumineku nende liikmeskondades on pea kõikjal läbi wiidud ehk kuupalgad. Palgaolude kohta tähendas esim palkade tõus on olnud wiimati möödunud talwel palkade kohta aga on warajane midagi öelda. küsimuseks, millega nemad lepida ei wõimad, lisatasu maksmine piihapäewa eeltööde ja ko töölkäimiste eest. kuna siin tööliste or wõim 36-tunnilne waba aeg. Ka tööliste arwu damiit kutseoskuse nõukogus ei pea nad j waks.

Euwe ja Aljechin pääsid viigi

Malemaailmameistrimatš, jatkus laupäeval hovenis, Euve ja Aljechin mängisid 19. partiid olid valged.

Euve pidas traditsioonist kinni ja avas etturiga. Aljechin aga loobus seekord oma ta slaavi kaitsest ja valis Nimzovitši kaitse.

Mäng läks kohe alguses teravaks, kuid s ravus oli Euve kasuks. Euve säilitas oma pa 30. käiguni. Siis ei jatkanud ta õieti ja p läks üle Aljechinile.

Laupäeval partii katkestati pärast 40 käi sus, kus Aljechinil oli vanker ja 3 etturit ja vanker ja 2 etturit.

Pühapäeval Aljechin üritas küll võitu, kui enamettur osutus mitteküllaldaseks ja Euve viigiga.

Aljechin juhib endiselt 2 punktiga 10½:8½ tude suhe 6:4).

Täpselt sama oli seis nende eelmises ma meistrimatšis 2 aastat tagasi pärast 19. partiid

Järgmine partii mängitakse homme 23 Amsterdamis.

Sõjamälestused said uuesti e vaks...

2. üksiku jalawäepataljon aastapäewa-pidustused lõpp

2. üksiku jalawäepataljoni aastapäewapid lõppesid laupäewa õhtul meeleoluka perekonn ohwitseride kasiino ruumes. Pidupäewa programm kujunes aga laupäewal kesköpäewal korraldatud kafarmuelsel platsil Aidu tammе juures. Seks oli tamme juure üles riwistatud pataljon terwe seisus. Paraadile oli ilmunud ka rohkesti küla

Pärast paraadi wastuwõtmist diwiisiülem kin Kruus pidas lühikese terwituskõne.

Sõitiawate terwitusõnadega pöördus wäeosa ka 2. polgu sõjaaegne ülem kindral H. Kurwits, terwitusi Eesti 2. polgu seltsi poolt.

Pärast paraadi oli korraldatud Lembitu sõõ ühislõuna. Lõunalauas kanti ette F. Karlsoni p Aidu tammele. Samuti ütlesid sõnad terwitusi. li kindral A. Tõnisson, tunes terwitusi linnawalitsu ka 1. Eesti polgu seltsilt, Tartu ajutise maawalitsu mees H. Lauri, 2. üksik jalawäepataljoni reserw ride sektsiooni poolt M. Läte j. t. Aeg lõunalaua dus kiiresti sõjamälestustest westeldes ja neid elu

Pierre Frondaie'
armastusromaan

Saatuslik eksitus

19

Georges wastas talle pehmelt:

— Ei.

Siis naeris Stéphane uuesti:

— Oh, sa oled liialt filosoof minu jaoks. Muinasjutt — olen nõus. Kuid fatamorgaana... Sa ei tea mitte wäga hästi, mis sa kõneled... Olen seda juba tähele pannud: sa teed endale tõsise, targa näo ette... Ütled mõttetuid sõnu...

Georges katkestas teda klounina:

— Ikka need hullud!

Ja kuna Stéphane weel naeris, haaras Georges ta uuesti ja kallistas teda kogu jõust. Siis tundis Stéphane end Georges'i poole kantuna, eriskummalise hoo haaratuna, mis tuli ta olewuse siigawaimast. Ta ütles Georges'ile, et tal on õigus kogu ta elule. Stéphane oli üllatatud, kuuldes teda wastawat imelikult, nagu enese teadmata, nagu iseendale, et tal pole õigust ei millelegi. Stéphane leidis ta korraga olewat liialdaja, kord kurwa, kord liialt rõõmsa. Wäikese waikuse järele küsis ta Georges'ilt, kas tal on midagi tema eest warjata.

Stéphane käis peale. Talle näis, et Georges'il on mingi tume rahutus:

— Ütle seda mulle. Mõte, et sa wõiksid midagi minu eest warjata, oleks mulle talumata. Ma ei wõiks seda enam unustada. Asetan sulle täna, kohe, küsimuse: „Ons sul midagi minu eest warjata?"

Ta oli haaranud Georges'i käed ja waatles teda oma suurte siirate silmiga. Mõne hetke wältel oli Georges'il meeletu lootus. Ta uskus wälgusähwatuse kestes, et ta hakkab kõnelema. Kuid Stéphane ajas talle hirmu peale, nii palju ausust nägi ta tema näos. Ta tundis, kui ta tunnistab üles, on lõpp, ei iialgi enam usuks Stéphane teda. Talle meenus, et kord juba, esimesel Ciboure'i õhtul, oli Stéphane talle öelnud, et ta jälestab walet. Siis rõhutas ta sõnu, üsna Stéphane'i läheduses:

— Ei, ütles ta. Ei. Mul ei ole midagi sinu eest warjata... Armastan sind lihtsalt ja olen õnnelik.

— Seda parem, sosistas Stéphane, seda parem. Meie wahelise saladuse awastamine oleks mind jäigistanud.

Ja nad kõnelesid muist asjust.

Ta tundis Stéphane'i olewat rahustatuna, ta sõna usaldawana. Enne kui ta wastas Stéphane'ile, oli ta kaua talle otsa waadanud ja niiid oli Stéphane uuesti rõõmus. Stéphane tegi ettepaneku minna teatrisse ja lõunatada ennem „Noore pardi" kabarees, wenelaste juures, kes börsi lähedal praewad lammast pikkade orade otsas ja meisterdawad küülmi lihasuppe, kuna mustlased mängiwad oma wiiuleil Wolga meremeeste laule. Kolm päewa tagasi olid nad weetnud seal meeldiwa tunni. Georges kiitis heaks Stéphane'i soowi sinna tagasi minna. Nad olid üksinda. Ent toaneitsi tuli uue kleidiga tagasi. Siis lahkus ta neist ja läks oma tuppa.

Kui ta ise oli walmis lõunasöögiks, tõmbas ta laekast kirja wälja. See kandis tema käekirja. Kirja ülle lugemata, pistis ta selle ümbrikku. Juba walmiskirjutatud ümbrik kandis härra Montnormand'i, Saint Germaain-en-Laye notari, aadressi. Ta hoidis seda kinnisena ühes käes ja wäikeste ebakorrapäraste löökidega löi ta sellega masinlikult teise wastu. Ta tegi seda liigutust, suunates pilgu kaugusesse. Lõpuks libistas ta kirja taskusse ja pöördus Stéphane'i juure tagasi.

— Olen ma ilus? küsis see naeratades.

Ta kerkis kleidist, nagu särawast lillest ja teemandid sädelesid tal nagu kaste. Ta jalge ees maas õmbles teenijanna uuesti külge aluse üht helmet. Ta ise, käsiwarred kõrgel, korraldas tõrkjaid juukseselku kõrwa ääres, mis paistis wälja paljana. Alt kostis toreda avenüü rahulik sumin. Georges aitas talle selga soobelmantli ja kui nad olid trepist alla laskunud, waatas toaneitsi neile aknast järele: ta nägi härra Dewalterit ümbrikku taskust tõmbawat, kõhklewat, kas lasta seda libiseda kirjakasti, kuid siiski oma taskusse tagasi pistwat, kuna lady Oswill, üksköikne selle sõesti wastu, kadus sõidukisse.

15.

Niiid piiras end linn sageli ududega. Kestwad wihmad, Põhja wabrikute haisewate tahmade ja tolmude kandjad, laskusid Ile-de-France'i poole. Kuri põhjatuul wilistas tänawa nurkadel ja keerutas wett nahkpiitsadena, enne kui ta nendega rabas nägusid. Autobustes, ärides, maa-aluste raudteede sissekäikudel, kinodes, — tõusis riietest ebaterwet hõngu, niipea kui õhk muutus soojemaks; ja suurte linnade kurbus karmidel aastaaegadel langes mitmele miljonile inimelule.

See on tollal, kus iga liigutus muutub Pariisis wäsimuseks. Rahwahulk kulutab end liigeldes. Sipelgapesa sööb oma sipelgaid: tööl ja lõbul on õhtul samad aukuwajunud silmad; ent elu jatkub kullatuna neile, kes wõiwad iga päew paisata kuristikku tuhat franki. Mitte wähem ei warjata, et oma sõidukist wälja astuda, Café de Paris's wõi Montagné'i juures einetada, paar käiku teha, lõunatada Ritzis ja kuulata looshist Raquel Mellerit. Lady Oswill, ilma, et ta oleks tarwitsenud sellest hoolida, oli kuu jooksul kulutanud Vendôme'i platsi ja rue de la Paix' wahel pisut rohkem kui kakssada tuhat franki. Ja seepärast, et Dewalter elas ta kõrwal ja kandis kulusid wäljas liikudes, — tee kulusid — ei olnud Georges Dewalteril enam midagi. Waewalt weel mõned tuhandefrangilised, millega wastu pidada nädal wõi kaks, ja siis kuristik. Ta teadis seda ja niiid oli ta ahastus tagasi tulnud.

Nowembri keskpaik lähenes. Stéphane ütles talle, et ta ei wõi enam wiiwitada Biarritzi tagasisõiduga, et tal polnud teateid mehest, kellest nad hoidusid kõnelemast, kuid et wiimane pidi niiid päewast päewa Prantsusmaale jõudma. Stéphane leidis, et ta elu wajas möödapääsmatult uut korraldust. Ta ei kahelnud põrmugi Oswilli mõistlikkuses ja wastutulelikkuses, tingimusel, et Stéphane teda mitte üsna ei jätaks ja jatkaks temaga kooselu paar kuud aastas. Ta otsustas rongiga sõita, ja mõtles, et Georges saadab teda. Ent Georges wäitis, et teatud tööd hoiawad teda kinni. Ta oli teeselnud, et tegeleb majandusteadusega.

Stéphane uskus seda, seepärast, et Georges seda ütles.

Lepiti kokku, et Stéphane sõidab ükshinda Biarritzi ja tuleb tagasi kolmenädalalise äraoleku järele wõi et Georges sõidab tema juure. Stéphane'i armastus Dewalterile muutus pillawaks wiimaste päewade kestes ja näis, et nende armastus, kaugel sellest, et nõrgeneda harjumusest, muutus iga päewaga käskiwamaks.

Lõpuks, 11. nowembril — Waherahu ja Piiha René päewal — saatis Dewalter ta jaama.

Kell oli üksteistkümmend õhtul. Wihm langes taewast sellise ägedusega, et põrkas tagasi libedalt asfaldilt. Georges saatis teda magamiswaguni kupeeni, mille Stéphane oli walinud ühekohalise, kuna toaneitsi asus teises. Suur raske rong lasus maa-aluseil rööbastel. Perroonil oli wähe inimesi ja nad kõndisid seal, kõneldes tasase häälega Stéphane ütles talle tuhat õrna manitsust ja surus Dewalteri kätt oma pihus. Ta kandis halli karusnahkset mantlit, millest hoowas ambra lõhna. Ta nägu raamis linnutiibadest koostatud kübar ja ta silmad muutusid salapäraseiks kerge loori all. Dewalter ei osanud talle muid öelda, kui: „Te olete ilus." Ta hääl wärises ja nad olid nii segipaisatud lahkumiswalust, et Stéphane ei pannud tähelegi, et Georges ei sinatanud teda enam. Lõpuks kuuldusid rongiteenrite wiimsed hõiked. Tuli astuda wagunisse ja trepi ülemiselt astmelt kõneles Stéphane weel Georges'iga, kes tõstis ta poole oma segase näo. Ta wärises oma rõiwais, kuna ta lausus teeseldes, waid tawalisi sõnu ja nad tundsid telgede wappumist. Rong, mis wiis Stéphane'i eemale, liikus.

Stéphane saatis talle suudluse oma kinnastatud käega ja Dewalter nägi teda juba kümne meetri kaugusel endast.

Kaks wõi kolm sekundit ta püüsis nõnda, ja siis, järsult, mitte enam teades, mis ta teeb, rataste kiiruse üha suurenedes, ta pistis ma. Stéphane waatles teda, ilma, et ta mõistnud ja taipas waid siis, kui Dewalt ta kõrwal; ta oli karanud astmeile ja o tunud wagunisse. Ta kübar oli maha lan Ta sõitis kaasa ilma kõigeta, pagasita, päi. Ta surus hambad kokku sellise wõ sega, et ta lõualuud joonistusid ta kõhn all ja et ta alul oli wõimetu ainustki sõna suma.

Hämmastatuna ning rõõmsana ka Stéphane ta meeletuse üle. Ent ikka weel mana, sünge kirglikkusega tõmbas G Stéphane'i ta kupeesse, ja ukse jälle kinni kiskus tal mantli seljast. Ta surus Stép kaenlasse ja näis tahtwat taga ühte s Nad kuulsid koridoris restorani kelnerit söögi esimest järjekorda hõikawat. Siis p sid nad naerma, teades, et nad ei lähe s Nad toimisid mõttetult, joobnuna teineteise miliselt ning ühtlasi hirmunult, nagu s wõitluses.

Kui nad olid saanud oma enesewalit jälle tagasi, kallistas Stéphane teda naera ja küsis talt, kas ta kawatseb weeta ööd ja maabuda Négresse'is, Biarritzi ja ilma ühegi wahetusrõiwata? Ent Dewalter tas talle, et ta oli tahtnud wõita waid tundi ja et ta astub rongilt maha Aubr Stéphane waatas oma käekella ja nägi, e on weel wiiskümmend minutit aega enn lesse jaama jõudmist. Ta tundis end wäs ja Georges andis talle nõu pikali heita

Kuna teenistuses olew mees seadis korda öö jaoks, läid nad seisma koridori ne-teise lähedal ja niiid waikseina. Stéphan wallanud magus rahu ja ta toetus Geo wastu. Wihm oli lakanud. Külm kuu ja taewas wastupidises suunas rongile. Ut ja iluta maastik, läbi lõigatud üksluiseist m teedest, näis lõputu Wahel, mõne magaw la lähenedes, masin tõi kuuldawale kõrwulu tawaid wilesid; läbiti nimetu jaam ja lee wad söekübemed langesid kustudes mullan dele. Kuiw ning ebaterwe kuumus ärritas ja waguni lõpus, keegi hiiglaslik reisija s tas piipu lahtise akna all. Uks uks pekf

Relwalaewa arestiküsimus teiskordselt kohtus

Arutati laewa endise omaniku Inglise laewaselts Arrow Steams Ship Co Ltd aresti alt wabastamise palwet. — Kohus jättis selle tagajärjeta. — Edasikaebus ringkonnakohtusse

„Vena-Bena" mahajäetuna Paldiskis

Laupäeval oli Keila jaoskonnakohtuniku juures teiskordselt arutusel Paldiski relwalaewa „Vena-Bena" aresti alt wabastamise küsimus. Seekordse kaebajana esines „Vena-Bena" endine omanik — Inglise laewaselts Arrow Steam Ship Co., Ltd., London, kelle wolinikuks kohapeal on wann. adw. dispaschöör Grojsholm ja wann. adw. Maurer.

Teatawasti pandiö oktoobrikuu alul Boris Linde nõudel „Vena-Benale" 8000 naelsterlingi suurune arest tulewase nõude eelkindlustuseks, kuna selle summa suuruses laadungi omanikud olid saanud kahju seepärast, et „Vena-Bena" Gdyniast lahkumisel selle asemel, et jõita oma sihtsadamasse Bordeaux'sse, tuli Paldiski.

Gdyniast lahkumisel kuulus „Vena-Bena" teatawasti nimetatud Inglise laewaseltsile. 26. sept. kirjutati aga laew ümber kapten Wasilakise nimele, kusjuures endise omanikuna lepingule kirjutas alla Arrow Steam Ship Co., Ltd., peaosanik Salomon Jakob Aron.

Wastawa konwentsiooni alusel on laadungiomanikele tekkinud kahjude eest wastutaw nii laewa endine kui ka uus omanik, mispärast laadungiomanike wolinikud ka oma nõudmisi kindlustasid mõlema suhtes. Kuna aga Inglise laewaseltsile esmakordselt ei olnud wõimalik anda edasi kohtukutset ja need asjast said teada hiljem, esitasid nad oma poolt „Vena-Bena" aresti alt wabastamise palwe alles niiid.

Kohtus esines Arrow Steam Ship Co., Ltd., wolinikuna wandeadwokaat M. Grojsholm, kuna Maurer ei olnud ilmunud. B. Linde wolinikuks oli endiselt wandeadwokaat dispaschöör J. Tannebaum.

Laewaseltsi wolinikud põhjendasid oma aresti alt wabastamise palwet umbes samadel motiiwidel, nagu nad seda tegid omal ajal kapten Wasilakise wolinikena. Nimelt olewat laew Bordeaux' asemel Paldiskisse tulnud awarii pärast. Wandeadwokaat Tannebaum esitas aga kohtule tähtsamate asjade kohtu-uurija poolt wälja antud tunnistuse, millest selgub, et kaptenid Wasilakis ja Williams ning Inglise laewaseltsi Arrow Steam Ship Co., Ltd., peaosanik Salomon Jakob Aron on meie kohtuwõimude poolt wõetud wastutusele laewalaadungi omastamise katse pärast. Kaks neist istuwad praegu wanglas, kuna juut Aronil enne areteerimist lennukil õnnestus põgeneda.

Siiski on aga ka Aroni süü selgitatud, mispärast ta koos teistega solidaarselt on wastutaw nõudjale tekkinud kahjude eest.

Neil motiiwidel palus wann. adw. J. Tannebaum laewa aresti alt mitte wabastada, tõendades ühtlasi dokumentidega, et laadungi omanikule on omastamise katse pärast juba niiid tekkinud kahju 300.000 kr.

Kohus kuulutas otsuse pool tundi pärast asja arutamise lõppu, otsustades Arrow Steams Ship Co Ltd woliniku kaebuse jätta tagajärjeta. Sellega nähtawasti oli arwestanud ka wann. adw. M. Grojsholm, kuna tal oli kirjutatud walmis edasikaebus, mille ta samas esitas kohtunikule. Järgmises instantsis tuleb asi arutusele ringkonnakohtus.

Nähtawasti ei usu laewa aresti alt wabastamise asja enam hästi ka „Vena-Bena" omanikud ise, kuna meeskond laewalt on munsterdatud maha ja aurik hooldaja järelewalwe all mahajäetuna seisab Paldiskis. Protsessimine wältab aga kindlasti weel üsna kaua, mispärast pole ka loota, et laewa peatselt saab lasta oksjonile.

N. Wene allweelaew hukkus?

Tõstelaew „Kommuuna" salapärane toiming Narwa lahel

Praegu wiibib Nõukogude Wene tõstelaew „Kommuuna" Wigrundi madalikust loode pool, umbes 40 km Narwa-Jõesuu rannast eemal, ja teostab seal mingisuguseid traalimistöid. Lawansaare kalurid, kes praegu wiibiwad Narwas, sõitsid tõstelaewa läheduset mööda ja wõisid jälgida lähemalt laewa tegewust. Soomlaste arwates wenelased teostawad tõstelaewa abil traalimistöid, mis on kestnud juba umbes paar nädalat.

Kuna umbes samas piirkonnas tiirles kuu aega tagasi ka üks Nõukogude Wene õhulaew, siis on põhjust arwata, et suurte Wene Bältimere sõjalaewastiku sügismanööwrite ajal on juhtunud õnnetus mõne allweelaewaga. Juba õhuhiiglase salapärase sõidu puhul Narwa lahe kohal awaldati arwamist, et wenelased otsiwad mõnd kadumaläinud allweelaewa. Wene tõstelaewa wiibimine pikemat aega ühes teatawas rajoonis, näib kinnitawat allweelaewa hukkumise oletust.

Rida uusi sildu Tartumaale

Rajatakse uusi teesõlmi ja õgwendatakse käänakuid kilomeetrite wiisi

Tartu ajutise maawalitsuse poolt on teostatud ja teostamisel 1937./38. aasta teedekapitali arwel riba suuremaid töid ja sillaehitusi. Tartu-Pärnu 1. klassi maanteele on ehitatud kaks uut silda: Timuski sild üle Timuski oja ja Tõrawere sild üle Elwa jõe. Samuti on õgwendatud seal teed 1500 m ulatuses. Sillad kokku on läinud maksma 55.000 krooni, kuna tee õgwendamine 15.000 krooni.

Tartu-Wiljandi 1. klassi maanteel on üle Kawilda oja ehitatud uus raudbetoonsild kõdunenud puust silla asemele. Sild on läinud maksma 4500 krooni. Tartu-Narwa 1. klassi maanteele on ehitatud Igawere raudbetoonsild ning üle Mustwee jõe Luige raudbetoonsild. Sillad ühes teede õgwendusega on läinud maksma ümmarguselt 95.000 krooni.

Awanurme-Tudulinna 2. klassi teele on ehitamisel Maetsma raudbetoonsild, mis läheb maksma ühes tee õgwendamisega 400 m ulatuses 26.000 krooni.

Kambja-Räni 3. klassi teel teostatakse tee wäljaehitust Kambjast üle Reola soo. Selle uuestirajatawa tee pikkus on 2130 meetrit ja selle walmissaamisel sõiteb osa Kambja walla elanikel tunduwalt tee Tartu ja Reola jaama. Töö läheb maksma 5000 krooni. Elwa-Etsaste 2. klassi teed õgwendatakse ja ehitatakse wälja 2300 meetri ulatuses. Töö läbiwiimiseks on määratud krediiti 10.000 krooni.

Elwa alewis teostatakse Kesk-tänawa ümberehitust ja ümbersillutamist. Ümberehitus teostatakse 930 m pikkuses. Tööd lähwad maksma 43.000 krooni.

Kõik eelloetletud tööd ja sildade ehitused on wiidud läbi maawalitsuse teedeosakonna poolt majanduslikul teel. Osa töödest on juba walminud, kuna osa on alles teostamise ajajärgus.

Ajakirjanikele näidati wäljaõitsul Põhja-Tartumaale ehitatawaid uusi silda, mille ehitamine ja tee õgwendamine maksab ligi 50.000 krooni. Igawere ja Luige sillad awatakse warsti liiklemiseks, kuna Maetsma sild walmib alles tulewal aastal.

Jõuluks 100 tonni välismaa puuvilja

Majandusministeerium on annud äridele litsentse 100 tonni wärske puuwilja sisseweoks wälismaalt jõuluks. Peamise osa sellest kogusest moodustawad aplesinid. Wälismaa puuwilja kohta hakkawad maksma alandatud tollimäärad alates 15. detsembrist. Möödunud aastal kaotati 10. weebruarist alates wälismaa puuwiljalt sisseweotoll hoopis. Selle tagajärjel kaswas hooajaline wälismaa wärske puuwilja import 850.000 kroonile. Kõigi eelduste kohaselt on tänawu samuti oodata tolli kaotamist wälismaa puuwiljalt. Nii kujuneks siis wälismaa puuwiljale meil kaks hooaega. Üks n.-n. eelhooaeg, kus puuwilja lastakse sisse alandatud tolliga, ja teine suurhooaeg tolliwaba sisseweoga. Tollikõikumuse otsustamine sünnib mitte enne kui jaanuaris.

Eesti- Greeka kaubanduslikud läbirääkimised

kompensatsioonitehingu üle, mis algasid Tallinnas laupäewal, kestawad täna edasi. Eesti poolt wõtab neist läbirääkimistest osa dir. E. Wirgo juhatusel R. Mickwitz wälisministeeriumist, A. Tuhk majandusministeeriumist, G. Randma põllutõõministeeriumist ja J. Rosenfeldt Eesti Pangast. Läbirääkimistel püüdakse leida kokkulepet kaupade üle, mida üksteiselt wastastikku soowitakse osta tasakaalustatud kaubawahetuse põhimõtted kliiringu alusel. Meie ostusoowid Greekast piirduwad kuulbawasti peamiselt tubakaga, wähemal määral puuwilja ja weinidega. Mis greeklased meilt selle wastu ostawad, see peab selguma läbirääkimiste kestes. Suuremaulatuslikku tehingut Greekaga ei olewat oodata. Selleks on wõimalused liig kitsapiirilised.

„Marta" madalikul

Helsingi, 21. 11. (ETA) Pärnust päritolew Eesti neljamastiline purjek „Marta" on laupäewa õhtust saadik karil Sandhamnareni lähedal. Laew oli puulaadungiga teel Torniost Kopenhaageni. Juba Gotlandi lähedal ta oli saanud kanges tormis wigastada. Waatamata pumpade wahetpidamatule töötamisele tõusis weesi laewas üha kõrgemale. Seepärast kapten otsustas juhtida laewa Sandhamnareni lähedal madalikule. Laewa 10-liikmeline meeskond ja üks naine on wiidud maale. Wigastatud purjekale on appi saadetud üks päästelaew.

Ristleja „Leipzig" lahkub homme

Saksa ristleja „Leipzig", mis esialgsete kavatsuste järele pidi lahkuma Tallinnast täna õhtul, jääb tänaseks veel siia. Laev lahkub alles homme hommikul.

Tapal tabati kaks põgenenud vangi

Üks põgenikest oli värvinud juuksed ja habeme

Politseiwõimudel läks korda tabada Tapal ühest sõjalaosest wiinamüügi kohast kaht põgenenud wangi, nimelt Artur Retti, 27 a. wana, ja Elmar Otsa, 29 a. wana. Rett oli põgenenud 18. septembril s. a., Peresaare wangilaagrist wälistöödelt, Ots aga oli saaginud 16. okt. s. a. läbi Tapa arestikambri akna treelid ja sel teel wabadusse pääsnud. Ta oli wiidud Tapa kohtusse Rakwere wangimajast.

Tabamisel tuli ka ilmsiks põgenike järjekordne süütegu. Nimelt oli Rettil seljas Rakwere adwokaadi P. Randmetsa palitu, mis warastatud raudteewagunist Tapa jaamas. Otsa juurest saadi aga kätte P. Randmetsa kindad ja taskurätt. Ametiwõimude teades on aga mõlemad mehed oma wabaduses wiibimise ajal pannud toime weel teisigi kuritegusi.

Elmar Ots oli enese tundmatuks tegemiseks kasutanud ka ilurawi wahendeid. Nii oli ta oma heledad juuksed wärwinud tumedaks. Peale selle oli ta enesele lasknud kaswada habeme ning sellegi wärwinud.

ERA

Teie säästate jõudu. Töötate täpselt. Saavutate suure kiiruse – kui tarvitate

L.C.Smith

Ameerika kirjutusmasinaid

TEHNILISELT TAIUSLIKUD ● KONSTRUKTSIOONILT SOLIIDSED ● VÄLIMUSELT MEELDIVAD ● USALDATAVAD IGAS UKSIKOSAS.

AINUESINDAJA:

RAADIO KOOPERATIIV

TALLINN, S. KARJA 9 ● TARTU, VÕIDU 11 ● PÄRNU, KALEVI 40 ● RAKVERE, TALLINNA 25 ● VILJANDI, LOSSI 31.

Kirikutes ja kalmistutel mälestamisel

Halwast ilmast hoolimata oli liikwel rohkesti

Jumalateenistus Rahumäe surnuaial suure tuisu ja l

Surnutepühaks saabus äärmiselt halb ilm. Pühapäewal enne lõunat hakkas sadama tihedat wihma, mis muutus pärast lõunat lumelõrtsaks. Rahwast oli aga halwast ilmast hoolimata õige rohkesti liikwel ja pühapäewa õhtul särasid kalmistud tuledes.

Laupäewa õhtul korraldas Tallinna politseinike kogu Toomkirikus leinajumalateenistuse surma läbi lahkunud kaasametnike mälestamiseks. Pühapäewa hommikul algasid jumalateenistused kõigis kirikuis rahwa suure osawõtuga. Teenistused kestsid kauem kui harilikult, sest waimulikud lugesid ette pikki seeriaid surma läbi lahkunute nimesid, keda omaksed mälestasid.

Pärast lõunat algas rahwarännak kalmistuile. Eriti suur oli rahwatung Rahumäele kui suuremale kalmistule. Elektrirongidele oli pandud lisaks aururonge ja kõik rongid olid sõitjaist tulwil. Samuti sõelus autosid Rahumäele ja tagasi ning paljud rändasid rahupaika jala.

Pärgade ja kalmukiinalde müüjaid oli kalmistu wärawate juures pikad riwid. Äritsemine toimus lumelõrtsus ja wali tuul kippus tüütama. Hõigati, et küünlaid müüakse 3 tükki 10 sendi eest. Ka tehti hinnaalandust lillede ja pärgade pealt, aga kaupa läks siiski rohkesti seisma.

Jumalateenistusi oli kell pool 4 Kaarli kalmistul ja õhtul kell 8 Pühawaimu koguduse kalmistu kabelis. Kell pool neli mälestasid ka tulekõrjujad oma manal

Surnutepühal pühit

Põhja-Lääne armee

on asetatud korda s

sõjagakoor käis mäles

wendi ja -õdesid, s

klubi esindajaid mä

J. Westholmi. Tal

lestas oma lahkunud

wäe kalmistul peeti

gusel. Laulis garn

le garnisoni orkeste

tud küünaldega. S

ristleja „Leipzigi" m

ehtinud ka Eestis l

Tuled särasid ka p

Männiku õnnetusoh

Hilisõhtul tihen

gas aga weel kaua

Kuna teatri- ja

nud, siis olid kohw

Raadiokawa oli alg

ne. Õhtul anti edasi

kust, hommikul jum

kust. Peale seda ol

kuuldemäng. Ka

jumalateenistusi ja

juba mitmest jaam

muusikat.

Ajakirja „Mareti" uut numbrit trükiti 30

Naiste ja kodude kuukiri „Maret" on Eestis kõige suurema lewikuga ajakiri, mida trükiti nöw.-kuus 30.000 eksi. Iga kuuga on tõusnud „Mareti" lugejate arw. „Maret" on kujunenud Eestis naiste ja kodude suurajakirjaks.

Ajakirja menu on kahtlemata tingitud asjaolust, et „Maret" tõi aastaid tagasi, oma esmakordse ilmumisega, pöörde meie ajakirjade-turule. Ta ilmus nii wälimuselt kui ka sisult ajakohastatult meie lugejaskonna ette.

Alati on „Maret" sammumud trükitehniliste uuendustega esireas, nii

wase-fügawtrükis pilt

„Maret" ei ole k

wiku kohta mitteõigel

numbri tiitellehel tri

Suure lewiku tõ

odaw, ainult 35 sent

aastaks on aiwatud.

ainult Kr. 3.20 aas

Tellimiste hind tuleb

wale arwele nr. 220

maksu kaardiga.

Rootsi lehe kirju Eestist

Rootsi leht „Dagens Nyheter" saab wiimasel ajal Eestist pikki artikleid. Meie walitsusest, meie riigikorrast ja eelseiswaist walimistest näib wabameelse lehe kirjasaatja mitmekülgselt informeeritud olewat. On tutwustatud meie kunsti ja teatrielua, kirjeldades muuseas „Estonia" esietendusi. Wiimases numbris leht toob oma kirjasaatjalt Eesti-Läti wahekorra waatlusé. Ta on kuulnud meie wanast keelekeetmise legendist lätlaste suhtes ja jutustab sellestki rootslasele omaje heasüdamlise huumoriga. Muuseas üteldakse, et „Läti arheoloogid on eeslastelt tahtnud wõtta ära Sigtuna põletamise au". Peatutakse Ilmar Tõnissoni artikli juures. Rootslane ütleb: „Needki, kes pealwad wajalisecks liidu jatkamist Lätiga, kalduwad Tõnissoni artiklile waatama heatahtlikult, sest see on lätlaste silmad awanud tõsiasjale, et eestlast kui liitlast ei tohi ignoreerida ja see ilmnes esmajoones diktaator Ulmanise sellekohases kõnes. Wististi hakatakse ka liiwi rahwakillule paremini suhtuma."

Kuidas kindlustada wanu tööliši

Tööliskoja juhatuses arutati praegu töötawate wanade tööliste kindlustamise küsimust. Praegu töötawad wanad töölised, kui nad töölt wallandatakse, nagu seda praegu sageli tekstiiltööstuses juhtub, ei kuulu teoksil oleva wanaduskindlustuse seaduse alla ja nad satuwad wanaduspäewil raskesse seisukorda. Koja juhatus otsustas pöörata wastawa ettepanekuga walitsusasutuste poole, et selliste wanade tööliste tulewikku kindlustaiaks eriseadusega.

Edasi otsustas koja juhatus koguda andmeid tööliste kesknimiste päewapalkade kohta, millisteid on määranud kindlustusametid aluseks pensioonide maksmiseks töönõutuste puhul. Tööliskoja arwates ei wasta need palgad praegusele olukorrale.

Lõppeks räägiti sellest, et Wiiwikonna ja Sillamäe tööliste tuleb pärast rasket füüsilist tööd sageli oodata

Eesti 9

15.

Kuld
Välisraha
Siseveksiid
Laenud
Muud aktivad
Bilanss
Pangatähed
Jooksvad arved
Sellest:
Valitsuse
Pankade
Muud passivad
Kattevara %

Aruandenädala raha seis langenud vähenedes seega 1. sisseveo elavnemis on aga läinud ta võrra on vähenem Teistes arvetes po

Eraette

Soomes algas Eraettewõtlikkuse n algatuswõime tähts ifeeciswuses. Pole on rakendatud inime wale ja ühiskonnale nitatakse eraettewõ tõusu ja tugewuses eraettewõtlikus on Liidus asuti eractte kuid selle tagajärjel tunnud isegi tsaari näidannd, et kus r takistab eraettewõtl mine, mille all tarb

KINO

Meilgi Eestis l ralbamist, kuid ette

Kõnekoors

Pühapäeval pe kus jälgitava ja ä oleva wanaduse, i sest esines rahwusn t a w j o n, kes kok tud kindlustuse üks jaid ka n.-n. kogu seni täielikult on maksma hakkab ka

Teisena kõnele päeval peeti koos raga esinesid sama

BENJAMINO GIGLI

GERALDINE KATT

UUSIMA:

BENJAMINO GIGLI

LAULUSUURFILMIS

„TEMA KÖRGUSE LAULJA"

Ühistegewuspäewade lõpp Wiljandis

Kiideti heaks seisukohad, mille alusel jatkatakse tööd tulewikus

Ühistegewuspäewad Wiljandis lõppesid laupäeval pärast seda, kui olid pöördutud seisukohad, mille alusel tulewikus taheta kse jatkata ühistegelist tööd. Laupäewane üldkoosolek algas M. Truusõõdi juhatusel kell ½11 hommikul. Referaadile järgnesid läbirääkimised, kus kiideti heaks ühistegewuse senine suund. Üldkoosolek lõppes riigihümni laulmisega.

264 tonni wanametalli koos

Allweelaewastiku Sihtkapitalile saabub toimkondadelt iga päew 4—5 wagunit wanametalli. Tänaseni on pea-laoplatsil toimkondadelt wastu wõetud:

1) Pärnust 9 wagunit, kokku 52.905 kg; 2) Tallinnast 47.001 kg; 3) Narwast 6 wagunit, 40.030 kg; 4) Paldiski 5 wagunit, 27.093 kg; 5) Pärnumaalt 3 wagunit, 17.673 kg; 6) Walgamaalt 1 wagun, 16.520 kg; 7) Wiljandist 3 wagunit, 14.550 kg; 8) Wiljandimaalt 3 wagunit, 13.900 kg; 9) Tapalt 4 wagunit, 12.502 kg; 10) Wirumaalt 1 wagun, 7.540 kg; 11) Järwamaalt 1 wagun, 6. 477 kg; 12) Läänemaalt 1 wagun, 6.212 kg; 13) Põltsamaalt 1 wagun, 1.629 kg.

Täna hommikul oli seega laoplatsil wanametalli 264.032 kg wõi üle 264 tonni.

Esimesena täitis toimkondadest esimese järgu kogumise normi Pärnu linna toimkond. Kuna wanametallide kogumine jatkub, siis wõib loota, et Pärnu ületab normi 100%-liselt. Pärnu toimkonna juhatusse kuuluwad: esimees linnapea H. Soo; liikmed: J. Sang, H. Silla, H. Kukk, M. Reinhold ja H. Paarma.

Kuld- ja hõbeasjade hinnad tõusevad

Eesti Kulla- ja Kellaseppade Ühingu kulla- ja hõbedatööstusrite sektsioon tegi ringkirjaliselt teatavaks äridele, et tingituna elukalliduse tõusust ja tööliste palkade tõstmisest, on sektsioon otsustanud kõikide kuld- ja hõbeasjade engros müügihindu äridele tõsta 10% võrra hinnakirja hindadest ilma hinnaalanduse protsendita alates 20. nov. s. a.

Teatavasti tõsteti hiljuti kulla- ja hõbedatööliste palku 5 kuni 10% ulatuses vastavalt senistele tunnitasu normidele. Sellele on nüüd järgnenud hinnatõstmine peremeeste poolt.

üks naine jõi nuuskpiiritust, teine seebikiwilahu

Kesthaiglasse toodi rawimisele Saali tän. 6—3 elutsew 35-aastane Helene Poots, kes oli joonud nuuskpiiritust. Samuti toodi haiglasse Wene tän. 6—8 elutsew 16-aastane Leida Sandberg, kes saanud seebikiwilahust mürgituse. Waatamata arsti hoiatusele läks neiu koju.

Kahe meetri kõrgused lumehanged Walgamaal

Läinud nädala lõpul tuisused ilmad on kokku ajanud kuni kahe meetri kõrgused lumehanged. Selle tagajärjel oli ka Puka-Otepää maanteel mäe alla tuisanud nii suured hanged, et laupäeval oli mitu autot lumme kinni jäänud.

Vanarahva arwates sellised suured hanged aga tähendavad head wilja-aastat. Põllumehed tunnevad muret rukkioraste pärast, sest lumi tuli poolsulale maale ja selle tagajärjel võib oras rikki minna.

Wanake jäi rongi alla

Laupäewa õhtul kella 7 paigu jäi Sonda jaama piirides rongi nr. 77 ette sama jaama raudteemajas elutsew 78-a. Jakob Pall. Mees sai peast ja kehast kergesti wigastada, mispärast ta pärast esmaabiandmist saadeti kodusele rawile.

Tartus awati Hando Mugasto mälestusnäitus

Pühapäeval avati Tartus kunstikool „Pallase" ruumes varalahkunud kunstniku Hando Mugasto mälestusnäitus. Mälestusnäituse avas korraldava komitee esimees Tartu abilinnapea K. Luik. Mälestusnäitusele on koondatud ligi 200 tööd. Pealeselle on paigutatud vitriinidesse näiteid H. Mugasto poolt valmistatud auaadressidest, õnnitluskaartidest, raamatukaantest ja mitmesuguseist kavandeist. Näitus annab täieliku ülevaate andeka kunstniku elutööst. Näitus jääb avatuks 5. detsembrini.

Näituse puhuks on antud välja kataloog, mille müügist saadavad sissetulekud kasutatakse Hando Mugasto mälestuse jäädvustamiseks, milline aktsioon teatavasti on käimas.

Oma antenniga

Defekt

Inglismaal, nagu „Daily Mail" kirjutab, olevat naised muutunud „hõberebase inoobideks". Naine, kel on ainult 2—3 rebast, tundvat alawäärtust naiste ees, kel neid on 5—6.

Nii et Inglismaal on täpselt nõnda nagu meilgi.

See aitab ainult kinnitada tõika, kui obligatoorne on hõberebane naisele, kes tahab wastata aja maitsele, olgu see siis siin wõi seal wõi kuski mujal maailmas.

Minule, pean tõesti ilmutama suurt julgust selle awaldamiseks, hõberebane ei meeldi. Ei meeldi kuhi turjal, hall karwaraaming näole, need sabad ja siilud seljal meenutawad elawat looma ja on ebaesteetilised. Ma pole ital suutnud erapooletult mõista, milles seisab selle nähawarustuse ilu. Aga kui kogu maailma naissugu on hõberebase-waimustuses, siis peab mul küll olema wäga ebanaiselik film. See tlumbiste puudumine kui ebanaiselikkus on enamuse seisukohalt suur defekt.

Seepärast oli mul kangesti heameel, kui seltskonnas juhtusin nägema weel üht naist, kel ka polnud hõberebast. Panin oma saatusekaaslast kohe tähele Tekkis silmapilkselt sümpaatia. Wõib-olla on ta wähemalt loomakaitseseltsi liige Kuigi mina neist muidu ei hooli, tähendab see siiski omada mingisuguseid ühisaid ideaale.

„Kas teile ka ei meeldi hõberebane?" küsisin.

„Kuidas nii?" imestas tema. „Ah, wäga, wäga meeldib! Ainult, ma olen lesk ja mul on suured kulud laste koolitamisega, ma ei suuda endale weel hõberebast lubada. Kuid räägitakse, et Rootsis on hõberebased odawad..."

„Ja sina, wana ihnuskoi," hüüdis mulle üle laua perenaine, „sina ei raatsi endale hõberebast ostal"

„Halb lõhn"

Minu wana tädi laulis oma kooltlaulu 1880. aastast: „See lõbus sui meil tulnud ju nii armsa kalli ehtega. Lehtkroone puud nüüd kannawad, head haisu lilled annawad..."

Nüüd loen igapäew ajalehist ja kuulen kõkjal räägitawat, nagu näiteks: „Härjapea lewitas halba lõhna", „Gaasitorust imbus halba lõhna".

Sõna „lõhn" loodi küll juure aroomi tähenduseks, mis meie keeles puudus, kuid ta oli selle tähenduse kohe ära kaotanud, sest kui me omal ajal ei mõistnud nii peenendunult tunda, siis ei oska nähtawasti ka nüüd teha seda wahet. Lõhn tähendab jällegi wäga jämedalt — ka haisu.

Pole küllalt, kui luuakse ainult uusi sõnu, on waja ka suunata, et nad mõjutaksid meie tajumuste arenemist.

Meil oli ju ennemalt, nagu tädi laulis, ka oma lõhna mõiste adjektiiwiga („hea hais"). Mis siis sellest nüüd kasu on, et me kahe sõna asemel ikkagi tarwitame jälle üht adjektiiwidega („hea lõhn" ja „halb lõhn")?

See pole peen arutelu, kuid ta näitab meie praktiilise keele kitsapiirilisust.

Koduabiline heast perekonnast

„Küll olen ma oma teenijaga hädas!" kaebas proua, kes oli hiljuti wõtnud uue koduabilise. „Midagi ta ei oska teha, kuid sellest pole hädä, kui ta ainult oskaks keeta! Palka nõudis aga 30 kr. kuus. Ütles, et on teeninud heas perekonnas ja saanud seda palka."

„Paljugi mis kohaotsimisel räägitakse, oleksite wõinud nõuda tunnistusi endiselt teenistuskohalt."

„Miks ma ei nõudnud? Esildas wäga head tunnistused. Kuid — keeta ei oska!"

„See tuleb sellest," ütles kolmas proua wahele, „et meie teenijad saawad nüüd kaswatuse osalt ametnike perekonnis, kus mees ja naine mõlemad käiwad tööl. Teenija teeb kodus kõik omapead, perenaise juhatuseta. Ja mis kunsti siis neis wälkesepalgalisis perekonnis toiduwalmistamisega on? Aetakse kuidagi läbi kahekümnendast kahekümnendasse."

„Oh, oleks minu teenija sellegi kooli saanud, et perenaine on ohtupoolikul kodus, poleks wiga. Kuid minu teenijaga on see õnnetus, et ta on olnud perenaiseks meie — esmajärgulises kodus!"

„Ja siiski keeta ei oska?"

„Otse seepärast. See proua, kelle juures ta on kuus aastat teeninud, on seltskonnas tuntud nimi. Kõikjale teda piisab, korraldab siin heategewat basaari, teal balli, kolmandas kohas kõnet, organiseerib uut klubi, algatab kohwikulauas ühiskondlikku aktsiooni. Ühe sõnaga — on kui waim kõikjal, ainult mitte kodus."

„Siis on teenija küll omapead perenaine."

„Seda ta on olnud. Ütleb ise, et härra endisel kohal wahest olewat nurisenud toidu pärast, kuid mis temal seal ütelda olnud? Proua andis 2 krooni juurele majapidamisele päewas, muu osa teenistusest läks kõik perekonna, s. o. peamiselt proua esinduskuludeks."

„Ja ega niisugune kodusest lauast hooligi. Sööb kohwikus kõhu kooke täis."

„Ja teate, millised kombed weel on mu uuel tiidrukull Oli meil olnud ainult kaks päewa, kui awasin ise ukse kellelegi noorhärrale. „Kas preili Elwi on kodus?" küsis wõõras. Nähes minu imestawat pilku, seletas: „Tal pidi teie juures olema mööbeldatud tuba." — „Pole mul ital olnud allüürnikku," wastasin. Sel hetkel astus esikusse Alwiine ise. „Alfred, oota mind wäljas, ma tulen kohe, siin on juhtunud saatuslik arusaamatus!" Ja siis üksi jäädes mulle: „Proua, kas arwate, et ma inimene polegi? Kas pean wist "eluajaks jääma teie beefsteaksi kloppima? Mul on peenike kawaler, nagu nägite. Muidugi ütlesin talle, et olen kohata, kuid lähemal ajal saan kinno platsinäitajaks. Endises kohas olin alati ise perenaine. Siis ütlesin Alfredile, et teenin kontoris. Wõtsin Alfredi wastu ikka proua buduaaris."

„Mis tembud need on?" hüüdsin mina. „Siin teenite ühes korteri ja ülalpidamisega ju palju rohkem kui kinos. Miks te petate oma noormeest? Mis naine teist mehele sedawiisi saab?"

„Mis ta siis ütles?"

„Igapäew lubab ära minna. Ja kust ma jälle niigisuguse uue wõtan? Näete, nii on lugu perenaisega, kes istub kodus, huwitub suurest majapidamisest ja lastetoast."

„Preili" hoiukasfaraamat

Läksin erapanka wekslit pikendama.

„Preili Rapsik!" hüüdis kassiir.

Waatasin sinna poole, sest Rapsikud on mu wanad tuttawad ja pole kuuida olnud, et keegi teine oleks oma nime Rapsikuks eestistanud, — eksitust ei wõinud olla.

Jah, seda daami ma tundsin, kuid see polnud preili, waid proua Rapsik. „Preili" ise oli näost läinud tulipunaseks ja wõttis hoiuraamatu kassiirilt wastu wäga kohmetult.

Ta pole enam ammugi noor, tal on endal juba täiskaswanud lapsed, kassiir aga hüüab wanemat auwäärset daami üle kogu klaaslaega saali „preiliks"!

„Ritsiametnikele anti käsuktri, et publikut peab kohtlema wiisakalt," ütlesin, „miks siin eraasutuses käitutakse wastupidiselt?"

„Ametlikes pankades hakatakse alles nüüd hoiukasfaraamatuile nime ette kirjutama härra, proua ja preili, kuid eraasutustes on see wiisakus juba ammusest ajast kehtiw. Mul polnud temaga ital kokkupõrget, kuid mu wanamees laskis oma wiimasel „huwil" endale juure shiirowõla kraesse kirjutada, meie warandus on aga lahutamata, pank oleks selle wõla minu hoiusest kinni pidanud. Mis siis muud, kui kirjutasin hoiuse rutuga tütre nimele, jättes endale tähelikud wolitused. Raamatule kirjutati „proua" asemel „preili" ja nii olen ma nüüd igakord seda raamatut tarwitades „preili". Poleks nüüd ka ametlikes pankades härrat, prouat ja preilit kehtima pandud, ma põgenekksin oma hoiusega sinna. Nüüd aga, pole mul, waesel, selle wiisakuse eest enam pääsu!"

S. Ml.

„Kes on see mees? See kõlab nagu nõidu

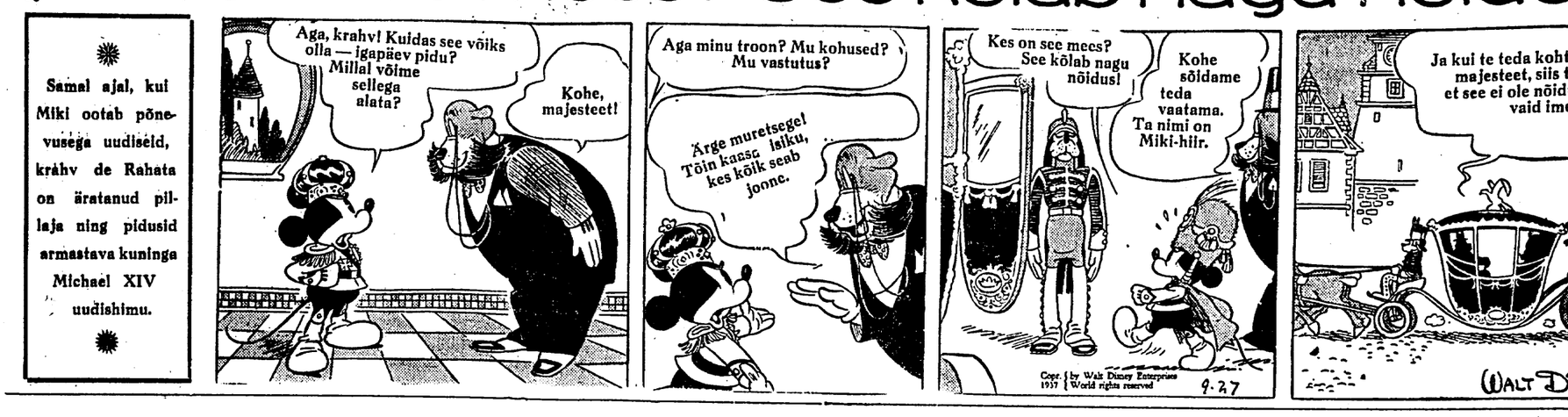

Wõitlus Püha Maa pärast

V

Ring ümber Palestiina

Wõitlus Palestiina pärast on tõstnud terawalt päewakorrale araablaste rahwuslikud aspiratsioonid, kuid ka kõigi islamiusuliste ühtluse wõi ühinemise tendentsi. Islam näib olewat jälle wõimeline andma rahwastele tegutsemistungi, mitte küll, sellises ulatuses, nagu 1300 aastat tagasi, kuid siiski küllaldaselt silmatorkawal kujul. Palestiina probleem näib seda järjekindlalt õhutawat nagu ka kinnitawat araablaste rahwuslikku kui ka kõigi islamiusuliste rahwaste wõitlusrinnet. Üldiselt näib olewat õige Palestiina probleemi käsitada nii, et Palestiina pärast wõitlewad otsekoheselt araablased, kuid kogu islamiusku rahwaste toetusel wõi sümpaatial. See on, mis Inglismaale ja Prantsusmaale, kes kas walitsewad wõi protesheerivad araablaste ja islamiusuliste maa-alasid, teeb olukorra eriti raskeks, kuna Itaalia pealegi on wõtnud endale islamit kaitswa seisukoha ja õhutab araablasi mainitud riikide wastu.

Maa-ala, kus praegu on käärimas araablaste rahwuslikud tungid, haarab enda alla 3,5 miljonit ruutmiili. See maa-ala ulatub üle Wahemere lõunaranniku, laskudes alla Punase mere ääri mööda, leides oma kejkoha Araabia poolsaarel, et siis hargneda ühelpool Wahemere idakaldale ja teisal ümbritseda Pärsia lahte. Sellesse maa-alasse kuulub araablaste neli iseseiswat riiki — Egiptus, Süüria, Irak ja Saudi-Araabia, siis mandaatriigid Palestiina ja Transjordaania ning asumaad Tuneesia, Alsheeria ja Maroko. See ruumala on kord ajaloos kujutanud endast Suur-Araabia riigi, ainult keskajal. Sel ajal kui normannid wallutasid Inglismaa, oli Araabia isegi õhtumaise kultuuri kandja, nagu ka kahel järgnewal sajandil. 16. ja 17. sajandil wallutasid aga türklased Araabia ja sellest ajast algab araablaste allakäik. Türklased ise ei suuda ka kaugeltki oma suurt wallutust wääriliselt kaitsta. Niik pudeneb ja Türgi jääb waid „haigeks meheks Bosporuse ääres", kellelt teised suurriigid hakkawad osade kaupa ahnitsema saaki.

Araabia rahwuslus

Rahwuslik tunne ei ole aga araablastel kunagi läinud kaotsi, ka sel ajal mitte, kui nad olid lõhestatud kõige enam ja jagatud mitme riigi wahel. Hoogu saab araablaste rahwuslik liikumine Napoleoni sõdade ajal, eriti peale neid, Egiptuse wiitsekuninga Mehemed Ali liihida walitsuse ajal. Türklaste tagasituleku järele hakkawad prantsuse katoliiklikud misjonikoolid wiljelema araabia kultuuri ja teadust. 1867. a. ilmub araabiakeelne sõnastik ja 1870. a. araabiakeelne entsüklopeedia. Tekiwad ka araabiakeelsed ajalehed, kes hakkawad õhutama kõigi araablaste ühtekuulumuse ja koostöö mõtet. 1895. a. kutsub Mustapha Pascha Kemal ellu juba Araabia rahwuskomitee, kes seab endale ülesandeks Türgist rippumatu Araabia rahwusriigi loomise. Pikemat aega hellitatakse lootusi, et noorttürklaste partei toetab araablaste nõudmisi, kuid kui noortürklased 1908. a. revolutsiooniga tõusewad wõimule, on pettumus suur.

1911. a. astub Pariisis kokku ülemaailmlik araablaste kongress, kes nõuab mõesti araablaste täielist iseseiswust. Türgi walitsus lubab araablastele mõningat wastutulekut, ei hooli aga wähimalgi määral oma lubaduste täitmisest. Araablaste keskel tekiwad salaorganisatsioonid, kes walmistawad ette rewolutsiooni Türgi wõimude wastu.

Maailmasõja puhkemine seab araablased piinlikku seisukorda. Mida teha? Kas toetada inglasi ja prantslasi nende wõitluses Türgi wastu, wõi jääda erapooletuks? Kumbki wõimalus ei näinud kindlustawat araablaste unistuste teostamist. Kohe sõjakuulutuse järele saatis Türgi walitsus tugewaid relwastatud jõude Süüriasse, kes kriitilises olukorras leiduwal maa-alal kõrwaldasid rahwuslikud juhid ja terrorisseerisid elanikkonda. Seda elawamalt kerkis araabia rahwuslus esile Araabia poolsaarel.

Araabia poolsaare juhtes olid awaldanud end pikemat aega juba Inglismaa apetiidid. 1839. a. wõtsid inglased Adeni oma waldusse ja 1857. a. Perimi saare. Järgnewate aastakümnete jooksul kindlustasid inglased oma seisukohta Araabia poolsaare rannikutel terwe rea lepingutega, mida nad sõlmisid üksikute schahhide ja würstidega. Ainsam tähtsam paik Araabia idarannikust, mis 1914. aastal ei olnud inglaste käes, oli El Hasa ümbrus. Inglased olid osanud Araabia poolsaarelt tõrjuda wälja kõigi teiste Euroopa riikide mõju. Juba siis olid inglased mures oma meretee pärast Indiasse ja püüdsid wõimalikult kindlustada Punase mere ja Suezi kanali piirkonda oma huwidele.

Türgi hoidis nimelisselt alal oma suwerääntsuse Araabia poolsaare kohta, kuid tegelikult ei suutnud ta seda seal kuidagi kaitsta. Poolsaare wiljakaim ja rahwarikkaim osa — Jeemen — walmistas ümber Palestiina ajetsewad islami maad, mis piiriawad ühineda Suur-Araabia riigiks.

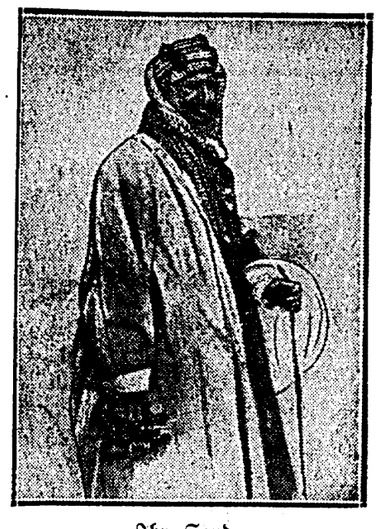

Ibn Saud,
Araabia walitseja.

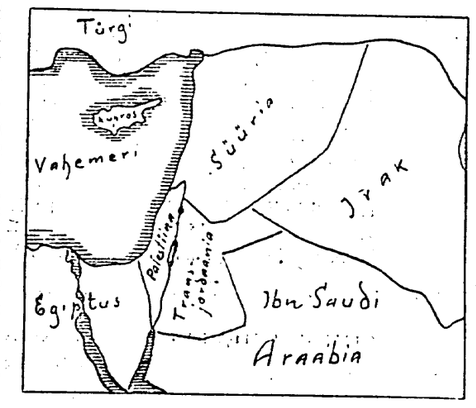

Türgi walitsusele alatisi raskusi. Ainult Hedshases tundis Türgi wõim end enam-wähem kindlamana, kuna Araabia sisemuses wõitlesid wõimu pärast omawahel ägedalt araablaste juhid Ibn Raschid ja Ibn Saud.

Aastail 1915 ja 1916 läks inglastel korda peale Ibn Saudi wõita endi poole liitlasena ka Husseini, Hedshase scherifi. Hussein andis end inglaste käsutusse alles selle järele, kui need olid lubanud Araabia poolsaarel toetada araablaste iseseisma riigi tekkimist. Läbirääkimiste tulemused fikseeriti kirjalikult, kuid wastawad dokumendid ei ole seni päässnud awalikkusse. Ibn Saud loobus samal ajal Nedschdi ja El Hasase wälispoliitiliste wahekordade kontrollimisest, andes need Inglise mõjupiirkonda õige suure rahalise toetuse eest, mida inglased talle andsid.

Hussein tõstis otsekohe mässu Türgi walitsuse wastu. Kolonel Thomas Edward Lawrence astus tegewusse. Husseini poeg Feisal kuulutati Lawrence poolt prohwetiks, kes pidi õhutama araablaste rahwuslikke tundeid. Iga mässu taga, mis puhkes Araabias türklaste wastu, seisis Lawrence. „Lawrence of Arabia" jääb alatiseks selle geniaalse inglase hüüdnimeks ajalukku, kes paar aastat tagasi sai õnnetut surma Inglismaal. Araablaste sõjakäik türgi-saksa wägede wastu oli wäga energiline ja araablased olid need, kes wallutasid Damaskuse.

Lawrence oli oma wäsimatu ergutustöö ja tihedate sidemete tõttu araablaste juhtidega nende iseseiswuswõitluse elawaks garandiks. Mitmed usaldatawad allikad kinnitawad, et kolonel Lawrence ei õhutanud araablaste iseseiswuswõitlust mitte ainult taktikalise wõttena Türgi walitsuse wastu sõjapäewil, waid et ta on ka tõsiselt ja ausalt olnud weendunud Araabia riigi loomise tarwituses ja jäänud sellele seisukohale kuni surmani. Inglise wälisministri sir Edward Grey ja Prantsuse suursaadiku Paul Camboni läbirääkimised Inglise-Prantsuse mõjupiirkondade jagamise kohta araablaste maa-aladel, mis wõtsid waremmainitud sir Mark Sykes'i ja George Picot' poolt sõlmitud kokkuleppe kuju 1916. aastal, on teostamud ilma kol. Lawrence'i teadmata, nagu ei teadnud neist läbirääkimistest ja kokkuleppest ka Inglismaa ja Prantsusmaa sõjaliitlane Itaalia. Weel maailmasõja rahulepingute sõlmimise puhul on kol. Lawrence astunud wälja waba Suur-Araabia loomise kaitseks, kuid ainsam, mida ta saawutas, oli see, et Husseini poegadest Feisal sai Iraki kuningaks ja Abdullah Transjordaania kuningaks. Alul pidi Feisal saama Süüria kuningaks ja Abdullah Iraki kuningaks, kuid et prantslased ajasid Feisali wälja Damaskusest, waheldusid osad weidi. Igatahes wõis kahe araabia riigi juhtimise usaldamine wana Husseini poegadele suggereerida sellele araablaste ühise juhtimise wõimalust. Kuna Araabia poolsaare sisemus pakkus liitriikidele wähe huwi, jäeti selle saatuse kujunemine araablaste endi asjaks.

Ibn Saudi tõus

Araabia sisemuses aga hakkas sündima imelikke asju. Seal hakkas oma wõimu laiendamise pärast teiste araabia würstide arwel wõitlema Ibn Saud. Saanud 1921. aastal hakkama oma põlise riwaali — Ibn Raschidi — alistamisega, asub ta 1924. a. sõjakäigule Hedshase kuninga Husseini wastu, kes walitseb islami pühade linnade Mekka ja Medina üle. Hussein katsub oma seisukorda päästa sellega, et määrab troonile noorema ja tegutsemisjamma kuninga, oma poja Ali, kuid hilja — tema wäed on warsti löödud. 1926. a. on enamus Araabia poolsaarest Ibn Saudi wõimuses. 1927. raastal sõlmib Inglismaa Ibn Saudiga lepingu, esmakordselt ühe araabia riigiga täielise wõrdsuse alusel, millega tunnustab Ibn Saudi seniseid wõite ja ka Nedshadi ja Hedshase iseseiswust, mis aga 1932. a. liituwad Saudi Araabiaga.

Ibn Saudi mõjupiirkonnast jääb weel wälja ainult Araabia kultuurilisem osa — Jeemen. 1934. aastal puhkewad piiritülid Jeemeni walitseja Imam Jahja ja Ibn Saudi wahel. Ibn Saudi wäed on ülekaalus, kuid walitsejad loobuwad sõja jatkamisest ja lepiwad omawahel koostööks kokku Taifi lepingus. Sellega on Ibn Saud tõusnud tegelikult kogu Araabia walitsejaks, arwatud wälja Inglismaale kuuluw Adeni piirkond, koos selle tagamaaga, kuigi Jeemen on nominaalselt ikkagi iseseisew.

Sellest ajast peale on Suur-Araabia wõi araabia riikide konföderatsiooni mõte wõtnud reaalsema ja ühtlasi ka terawama kuju, mille kajastusi me praegu leiame Palestiinas. Ibn Saud on sõlminud sõpruslepingu Irakiga, ja Türgi, Irak, Iran, ja Afganistan idamaade liidu tänawu (8. juulil), mille ülesandeks on ühtlustada nimetatud nelja riigi wälispoliitikat.

Korduwalt warem, 1927., 1928. ja 1930. a., on Ibn Saud awaldanud ka pretensioone Transjordaania ühendamiseks oma riigiga, ja hiljuti alles wilksatasid ajalehtedes teated, et Ibn Saud koondab wägesid Transjordaania piirile selle wallutamiseks. Juba ammu käib Ibn Saudi iha ka Punase mere ääres asuwale Akabale, mille inglased lord Peeli kawas reserweerisid endale. Akaba wõitmine ja Palestiina ühendamine Araabiaga teeks aga selle otsekohe wäga tugewaks Wahemere-riigiks, kellega peaksid tõsiselt arwestama teised Wahemere-riigid.

Juba 1931. aastal sõlmiti araabia rahwuslike juhtide wahel pakt, milles deklareeritakse:

1) et araabia riigid kujundawad endast ühtlase terwiku, ja et nad selle lõhestamisega kunagi ei lepi;

2) et nad koondawad kogu oma energia täielise iseseiswuse saawutamisele ja separatistlike püüete mahasurumisele;

3) et nad wõitlewad Euroopa riikide imperialismi wastu kõigi nende käsutuses seiswate wõimalustega.

Paktile on kirjutanud alla Maroko, Alsheeria, Tuneesia, Liibia, Egiptuse, Süüria, Palestiina, Iraki ja Ibn Saudi esindajad.

(Järgneb)

Mitmesugu maailm

Lord Halifax — „hea aumees"

Lord Halifax, kes on endale võtnud Inglismaa lähendamise ülesande, kui Inglise diplomaatide sugukonda, nagu Palmerston, Grey ja teised, kes on ol teenistuses seepärast, et see on nende nii olnud kombeks. Enamasti on nee Inglismaal alati olnud ka wäga rikkad

Kui „auväärne (honorable) Edward teda tõllal nimetati, 1881. a. oma isa juba siis oli selge, et ta hakkab kord Inglise poliitikaelus, et temast saab u veeritud mees, kelle erihuviks on jaht etta määratud, ja ta on teda käinud veid mõtlikult ja melankoolse maailmavaat geldub juba ta näojoontest. Muidugi kolledžis, siis Oxfordi ülikoolis, teeni valiti alamkotta, määrati asumaade m oli haridusminister, põllutööminister, ningas, põllumees, jälle haridusministe ter, lordpitsatihoidja ja viimaks Cham netis riiginõukogu president.

Sele mehe jõu juured võrsuvad us shire'i kodukoha mullast. Tema isa, aastaseks, oli inglise kirikujuhte high mises, mis oxfordiliikumise kaudu elas sünni ja mida nimetatakse inglise Edward on eluaeg olnud vaga mees ja nud vaimulikuks, poleks talle mitte ol saada lordiks. India asekuningaks sa Edward, kas ta peab nõustuma selle Isa viis ta kirikusse, kus nad palvetas kõrgemat häält. Indias avaldas ta su haradshadele sellega, et laskis kaks p kaugusest järjestikku maha, hoides pü rema käega. Kuid india rahvale oleva parimini sellega, et suurel reedel India ta loobus pidulikust vastuvõtust ja viib jumalateenistusel. Rahvas nägi, et se võttis usku niisama tõsiselt kui nemad

Mõne kuu eest pidas lord Halifax kus jutluse, milles ütles elu mõtte ko „Inimese elu mõte seisab enda aina s mimises jumalike eeskujude järele." K fax saadeti Indiasse asekuningaks, mes" temast: „Ta on Inglismaal tuntu susena, rahvapärase mehena, sõdurina, isamaad vaenuväljadel teeninud, teda kütina ja suure aumehena."

Indias oli tal läbirääkimine Mahatm sest see oli raske passiivse vastupanu lord Readingule järgnes. Ta rääkis malusest ja loodusest, moraalsest õigl peks ka poliitikast, nis on lordile al suurest tervikust, mida me nimetame Gandhi lahkus, unustas ta oma salli r Halifax kutsus ta tagasi, üteldes: „Gan nüpalju ihu ümber, et võiksite seda rõ tada."

See oli väga julge teravmeelsus nii ja ettevaatlikust inimesest nagu oli Tema huumor on sõbralik, kuid veidi Nii jäi lord Halifax ka Indias Yorksh heks, oma isa pojaks ja vagaks kristla mesena seda mõistis, mida ta poliitilis heaks kiita.

„HITLER ON MEIE JUMA

Nagu piiskop Gföllneri häälekandja „ blatt" jutustab, on Hitlerinoorte organisa tanud midagi katekismuse taolist rah likule noorsoole. Selles katekismuses se toliku kirik on võimuinstrument, rahvusv mis kasvatavat Saksa noorsugu rlig Kristusest üteldakse, et ta oli juut ja Moraal, mis ta õpetanud, olevat riigiva gates kokku terve mõistusega. Ristisurm väärtuslik, lastele kinnitatakse üha: meie jumal!"

Ühes lastelaagris, kuhu kogutakse tasi lapsi, õpetatakse isegi Votani pa Seal pannakse lapsi sõnasõnaliselt kor „Hitler on meie jumal!" Nende õpetu jää ka ilmnemata. Usuõpetuse tundidel lapsed alatasa õpetaja või preestri lause nagu: „See pole tõsi! See on muinasj

HAVAIIST SAAB OSARIIK

Havaii saared kuuluvad „liidetud t na (incorporated territory)" Ühendriik neid esindab kongressil delegaat ainu häälega. Saarte kuberner, territoorium ülemkohtunik nimetatakse neljaks aas riikide presidendilt ja saare rahval oma seadusi muuta, kuigi neil on oma ja 30-liikmeline parlament. Territooriu pole selle seisukorraga rahul ja nõuav mu, et Havaiist saaks osariik. Ühend ress saatis nüüd oma saadikuid Havai simuse selgitamiseks.

Rahva soov, et Havaiist saaks osarii valt täitmist. Kõigepealt on selle vastu teerium, sest palju jaapanlasi (150.00 oleks sel puhul Ühendriikidele hädaohul kodanlikud asutused Ameerikas juhivad et võõras rahvas riigikehas üheõigusl oleks ameeriklaste ühtlusele ohtlik. takse Ühendriikide läänepoolseks Washingtonis ei usu keegi, et Havai saada USA 49. osariigiks.

WINDSOR VÕITLEB NAISE TITLI

Inglise lehed kirjutavad, et Winds võitlevat kogu aeg oma naise tiitli pär nõudvat, et ta naist tituleeritaks „kunin guseks", nagu teda ennastki. Paljud aga nimetavat mrs. Simpsonit lihtsalt „ seks". Eriti nõudvat hertsog, et tema r riikides vajaliselt austataks. Hertsog et ta ei võta edaspidi vastu ühtki k ta naine pole mainitud „kuningliku Hertsog ise tarvitavat oma naise suhtes ai lit ja nõudvat seda ka kõigilt isikuil külastavad.

Ühendriikidesse sõitmisest on hertso pärast seda, kui on seitsmelt isikult s kohase nõuande. Üheks nõuandjaks oli ningas George, kellega hertsog pidas lise telefonikõneluse. Nagu teadlikest al dub, ei sõitvat hertsog Skandinaavias Venemaale, vaid jäävat esialgu Prantsusr pidi tahtvat ta end pidada täielikuks ajalehed ei saavat enam teateid tema

Kodumajanduse keskkool Wasulasse?

Tartu ajutise maawalitsuse juhtide poolt wõimaldati ajakirjanikel tutwuda Wasula kodumajanduskooliga, mis on oma alal üks eeskujulikemaid. Ajakirjanikele näidati kooli ruume, mis on eeskujulikult korrastatud ja kus asetsewad ka kooli internaadi-ruumid, mis koosnewad üksikutest tubadest, kus õpilased elutsewad kuni 6 kaupa koos.

Koolis õpib praegu 50 õpilase ümber. Kool ei ole seni weel punduist õpilastest tunnud, waid igal aastal on tulnud osa soowijail ukse taha jääda. Õpetus koolis kestab ümmarguselt 11 kuud, mitmesuguse aja jooksul õpilased saawad elukohase eitewalmistuse kodumajanduse mitmekesisitel aladel. Huwitaw oli jälgida eriti õpilaste käsitöid, mis olid maitsekad ja mis moodustawad õpilaste n.-ö. weimewaka, kuna nad saawad tööd koolist lahkudes kätte.

Kuna Lõuna-Eestis puudub kodumajanduse keskkool, nõudmine selle järele on aga suur ja eluline, siis on tekkinud püüe arendada Wasula kodumajanduskool wälja kodumajanduse keskkooliks, mis rahuldaks noorte neidude ettewalmistamise nõudeid sel alal Lõuna-Eestis. Kodumajanduse kooli ellukutsumise kawatsused Wasulasse on kõigiti tervitatawad, seda enam, et siin ei ole karta õpilaste punduist.

Wasula kodumajanduskooli juhib edukalt agronoom Walwere.

Sõjasangarid olid Rakweres koos

Laupäewa õhtuks kogunesid Rakweresse endise 5. polgu sõjasangarid, et siin pidada oma peakoosolekut, mis toimub tawaliselt koos 5. üksiku jalawäe pataljoni aastapäewaga. Õhtuks koguneti Wirru maawalitsuse saali, kus polgu jäädwustamise seltsi liikmeist oli näha kindral Reeki, kolonele Koerni, Lõhmust, Sausalga, Karingut, Teimannit j. t. Koosolek algas 5. polgu langenute mälestamisega, kellede nimed luges ette seltsi esimees kindral Reek. Langenuid mälestati koraaliga. Seejärele austati ka polgu Wabaduse Risti kawalere.

Koosoleku awas nüüd esimees kindral Reek, kus juhatus otsustati walida tagasi senises koosseisus. Sõjasangarid andsid wälja polgu ajalugu, mille celtöödeks waliti komisjon. Järgnes omawaheline kooswiibimine.

Jaapan nõuab Schanghai suwerääni õigusi

Lastagu Jaapani wäed läbi rahwuswahelise kontsessiooni-ala

Nankingi rünnatakse kahest küljest

Schanghai, 21. 11. (ETA) (Reuter) Jaapanlased nõuawad põhimõtte tunnustamist, et neile kuuluwad Schangahai rahwuswahelises asunduses ja Prantsuse kontsessiioonalal kõik need suweräänsed õigused, mis warem kuulusid Hiina walitsusele. Pealeselle Jaapani sõjawäeline ataschee kindral Harada esitas Schanghai linnawalitsuse inglasist ja ameeriklasist ametnikele ja Prantsuse peakonsulile rea nõudmisi. Nõutakse muuseas jaapaniwastase propaganda mahasuramist, jaapaniwastaste organisatsioonide laialisaatmist, Hiina tsensuuri kaotamist, Hiina walitsuse asutuste sulgemist ja Hiina ametnike walwamist. Mainitud nõudmiste mitterahuldamise korral jaapanlased jätawad endile õiguse wajalikeks osutuwate abinõude tarwituse wõtmiseks. See käib nii rahwuswahelise asunduse kui ka Prantsuse kontsessiioonala kohta.

Schanghai 21, 11. (ETA) (Havas) Läbirääkimiste kohta Schanghai rahwuswahelise asunduse esindajate ja Jaapani sõjawäelise ataschee kindral Harada wahel teatatakse täiendawalt, et jaapanlased on nõudnud muuseas ka Jaapani wägedele waba läbipääsu rahwuswahelisest kontsessiioonalast.

Schanghai, 21. 11. (ETA) (Reuter) Pärast Sutschou, Fushani ja Tschangshu wallutamist jaapanlased jatkawad kogu fröndil edasitungi, hoolimata kangest wihmast. Operatsioonidest lõunapool Tai järwe wõidakse järeldada, et jaapanlased kawatsewad edasi tungida Wuhu poole, et langeda Nankingi peale kahest küljest.

Nanking, 21. 11. (ETA) (Reuter) Briti suursaatkond lahkub Nankingist teisipäewal. Ühendriikide suursaadik ja suurem osa saatkonna personaalist lahkub siit juba esmaspäewal. Mõlemad suursaatkonnad koliwad Hankousse. See otsus tehti pärast seda, kui Hiina wälisminister oli teatanud diplomaatlikule korpusele, et ta kolib täna Hankousse. Ka kõik teised suursaatkonnad lahkuwad Nankingist. Ainult Saksa suursaatkond jätab siia oma sekretäri. Siia jääb ka Briti konsul, et tarbekorral hoolitseda paarikümne Briti kodaniku eest, kes weel ajutiselt Nankingis.

Schanghai, 22. 11. (ETA) (Reuter) Jaapani allikast teatatakse, et Jaapani wäed on täna hommikul wallutanud Wusih, mis on Hiina n.-n. teise „Hindenburgi-liini" tähtsaimaks punktiks.

Nankingi kaitseb 12 diwiisi

Schanghai, 22. 11. (ETA) (Havas) Hiina allikaist teatatakse, et Nankingi piirkonda on koondatud pealinna kaitseks üle 12 Hiina diwiisi. Ühe lehe teatel on Schantungi provintsi wäed läinud üle Kollase jõe, tungides edasi põhjapoole. Mainitud wäed olewat tagasi wõitnud Tsiyangi linna.

Peking, 22. 11. (ETA) (Reuter) Jaapani wäeosad teewad praegu ettewalmistusi üleminekuks Kollasest jõest. Nende operatsioonide eesmärgiks on Schantungi provintsi pealinn Tsinan. Kuuldub, et Tientsin-Pukou liini raudteesild on 350 jardi pikkuselt õhku lastud.

Konflikti arutamine Rahwasteliidu hooleks

Brüssel, 21. 11. (ETA) (DNB) Kauge-Ida konwerents tuleb pärast nädal aega kestnud katkestust esmaspäewal pärastlõunat uuesti kokku, et esialgu lõpetada oma töö nue deklaratsiooni wastuwõtmisega.

Wiimaste päewade läbirääkimistes, mida on peetud peamiselt Ameerika ja Hiina esindajate wahel, on wälja töötatud uus kawa, mida praegu arutatakse teistes delegatsioonides. Selles deklaratsioonikawas soowitatakse wäga kindlal kujul ühtlast käitumist Hiina-Jaapani konflikti suhtes. Arwatawasti ei saa konwerents oma töö esmaspäewal weel lõpetada, sest mitmed delegatsioonid tahawad enne ära kuulata oma walitsuste arwamised selle uue deklaratsiooni kohta. Kauge-Ida konflikti edasine arutamine jäetawat Rahwasteliidu 23-komitee hooleks. See komitee kutsutawat juba selle nädala lõpul Genfis kokku.

Põhjanaba piirkonnas leiti soe veekiht

Oletused Golfi hoowusest rewideerimisele

Moskwa, 21. 11. (ETA) (Tass) Täna täitub pool aastat triiwiwa polaarjaama „Põhjanaba" asutamisest. Põhjapolse peameretee polaarjaamade walitsuse ülem Mihailow selctas sel puhul: Wõrdlemisi liikikese ajaga Papanin, Krenkel, Schirschow ja Fedorow on suure töö teinud. Nüüd meil on täpne ettekujutus jäätatte seisukorrast nabarajoonis. Tee, mis jääpank on sooritanud, määrab jäätriiwimise suuna ja kiirusse. Arwestades siksakilisi kõrwalekaldumisi peamisest lõunasuunast, jaam „Põhjanaba" on edasi läinud üle 1.000 kilomeetri. Nabarajoonis kindlaks tehtud soe weekiht sunnib rewideerima senist oletust Golfi hoowuse wete liikumisest. Sooritatud sügawuste mõõtmised ja ookeanipõhja reljeefi selgitamine annawad wõtme terwe rea wäga tähtsate probleemide lahendamiseks. Meteoroloogiliste waatlustega on tõendatud, et tsüklonilised segadused nabarajoonis ei erine oma iseloomu poolest analoogilisest protsessidest teistes latustes. Sel on suur tähtsus ilmaennustuste täiustamise kohta. Tohutu wäärtus on talwitajat: waatlustel magnetismi, raskusjõu mõõtmise ja maakera kuju tundmise alal. Triiwiwa jaama materjalid omawad suure tähtsuse laewajuhtimise ja lennukijuhtimise julgeoleku kindlustamiseks polaarmeredes piki õhumagistraali SSSR-Põhjanaba-Põhja-Ameerika. Kogemused on nüüd tõendanud, et efimese jaama loomine triiwiwal jääpaugal oli täiesti õigustatud. Need kogemused õigustawad weel nute sarnaste jaamade loomist tulewikus.

Veriseid kokkupõrkeid Beirutis

Tänawail liiguwad soomusautod

Beirut, 21. 11. (ETA) (Havas) Poolsõjawäeliste ühingute laialisaatmise tagajärjel nende liikmed tahtsid täna hommikul meeleawaldust toime panna, keelust hoolimata. Meeleawaldajate takistamiseks tuli wäeosa kohale kutsuda. Kokkupõrkel sai üks sõdur surma ja mitu meeleawaldajat haawata. Kord seati jalule.

Pariis, 21. 11. (ETA) (Reuter) Nagu Beirutist teatatakse, on kokkupõrkel politsei ja poolsõjawäeliste ühingute liikmete wahel 50 isikut saanud haawata, neude hulgas ka meeleawaldajate juht. Umbes 200 isikut on arresteeritud.

Beirut, 21. 11. (ETA) (Havas) Wõimud on wõtnud tarwituseks kõik wajalikud abinõud, et wältida uusi meeleawaldusi laialisaadetud poolsõjawäeliste ühingute liikmete poolt. On kõwendatud politseiwalwet. Samuti on tänawail liikumas soomusautod. Kinod ja kohwikud on suletud.

Wilnos suleti Leedu heategewusühing

Warssawi, 21. 11. (ETA) (DNB) Wõimude korraldusel on Leedu heategewusühingule Wilnos keelatud edasine tegewus. Ametlikus teadaandes põhjendatakse seda sammu sellega, et ühing olewat wastupidi oma põhimäärusile kaswatanud Leedu noorsugu riigiwaenulises waimus.

Filipiinidel 170.000 inimest peawarjuta

Manila, 22. 11. (Havas) Filipiinide saartel kolmapäewal ja neljapäewal möllanud taifuuni tagajärjel on saanud surma 180 inimest. 170.000 inimest on jäänud peawarjuta. Ainelised kahjud on wäga suured.

Kerjus-miljonär Poolas

Warssawi, 22. 11. (ETA) Ühe elukutselise naiskerjaja arresteerimisel politsei tegi kindlaks, et kerjajal oli wäärtpabereid, hoiusummasid ja sularaha ühe miljoni sloti wäärtuses. Peale selle ta on ühe mõisa omanikuks. Tema tütar õpib praegu Pariisi ülikoolis.

Asjatundja mark!
Briand V.S.O.P.
Ehtne cognac Prantsusmaa konjakprovintsist

Franco nõustub uurimiskomisjoni saatmisega

Walitsuse lennukid pommitasid Saragossat

San Sebastian, 21. 11. (ETA) (Reuter) Kuuldub, et kindral Franco on põhimõtteliselt wastu wõtnud ettepaneku, mille järele kummagi wõitlewa poole juure Hispaaniasse saadetakse rahwuswaheline uurimiskomisjon ühenduses wööraste wabatahtlike Hispaaniast ärakutsumisega. Kindral Franco noot ses asjas on juba esitatud Briti walitsuse esindajale. Ses nõudis kindral Franco teeb teatawaid reservatsioone ja nõuab teatawate punktide selgitamist.

Barcelona, 20. 11. (ETA) (Havas) Sõjaministeeriumist teatatakse, et 5 walitsuswägede pommilennukit on sooritanud täna pommitusretke Saragossale, kus on pommitatud sõjawäelisi ehitusi. Pommitusretk tuli walitsuswastastele täiesti ootamatult, mille tagajärjel walitsuswastaste lennukid ja lennukitõrjekahurid ei suutnud enam takistada Saragossat pommitamast. Pärast pommitamist walitsuswägede lennukid saabusid kõik tagasi oma baasi.

Madrid, 21. 11. (ETA) (Havas) Alicantest teatatakse, et üks walitsuswastaste lennuk on käinud seda linna mõõdunud öösel pommitamas. 22 inimest on saanud surma ja paljud haawata.

Jälle tabati relwalaew

Gibraltar, 21. 11. (ETA) (Reuter) Briti ristleja „Galatea" pidas Hispaania wetes kinni Briti kaubalaewa „Euphorbia", mis oli relwakoormaga teel ühte Hispaania sadamasse. Laew toodi Gibraltari sadamasse. Laew peeti kinni määruste põhjal, mis keelab Briti laewadele relwade wedamise Hispaania wõitlewatele pooltele.

Raske raudteeõnnetus Virgiinias

Bluefield (Lääne-Virgiinias), 21. 11. (ETA) Kuus miilt siit oli laupäewa õhtul raske raudteeõnnetus. Kaks inimest sai surma ja 53 raskesti haawata. Kergemini haawatud on 20. On karta, et raskesti haawatust surewad paljud. Kõik saadaolewad ambulantsid saadeti katastroofi kohale. Raudteeõnnetus juhtus kanges külmas.

Sõjawangid sõitsid surma

Sevilla, 21. 11. (ETA) (Havas) Allanise jaamas Andaluusia raudteerong sõjawangidega põrkas laupäewal õhtul kokku kaubarongiga. Mitu wagunit läks puruks. Seni on rusude alt wälja tõmmatud 49 laipa. Haawatuid on üle 100.

Politseineegel

Rahurikkujad Tulika tänaval. Tulika tän. nr. 3 asetseva maja omanik Henri Ojamaa avaldas politseile, et laupäeva õhtul on tema maja juures tänaval lärmitsenud ja hiljem purustanud koridori aknaklaasi teadmata elukohaga Evald Jaanson ja Madara tän. nr. 4—14 elutsev E. Ruuben.

Varastati põrandariie. Paldiski mnt. nr. 31—3 elutsev Ida Mändberg avaldas politseile, et eile õhtul varastatud nimetatud maja hoovilt temale kuuluv põrandariie 4 kr. väärtuses. Politsei leidis põrandariide sama päeva õhtul Paldiski mnt. nr. 31-a asetsevast koridorist ja andis omanikule tagasi.

Lahtised koerad. Narva mnt. nr. 39 asetseva maja juurest püüti pühapäeval kinni kaks vabalt ringihulkuvat koera. Penid toimetati esialgselt Harjumaa loomaarvilasse, kus nad omanike mitte järele ilmumisel surmatakse.

Vargus Sakus. Saku valla Kandle talus elutsev Akuline Keerd avaldas politseile, et ööl vastu laupäeva tunginud varas valevõtmetega tema keldrisse ja viinud tünni hapukurke ning 3 pudelitäit raberilõike, mis kuulunud taluomanikule Aleksander Rootsile.

Lärmitses ja peksis. Hospidali tän. nr. 6—4 elutsev Karl Pantjärv võetakse vastutusele seepärast, et ta ööl vastu pühapäeva joobnud olekus oma elukohas lärmitses ja peksis oma kaaselanikku Hugo Rosenvaldi.

Rulkoviuse tän. nr. 10 asetsevas majas mürgeldas laupäeva õhtul Luha tän. nr. 42—11 elutsev Johannes-Eduard Pärtel, kes lärmitses ja purustas samas majas elutseva Aleksander Lume korteriukse.

Surnutepühal kauples oma toiduainetekaupluses Erne tän. nr. 14 Gustav Luik, mispärast politsei koostas talle protokolli.

Joobnud isikuid paigutati politseiarestimajja 4.

Kaklus Narva maanteel. Narva mnt. nr. 38 asetseva maja juures kaklesid ja lärmitsesid Narva mnt. nr. 38—7 elutsevad Aleksander Hõbenik ja Karl Vaher ning Jõe tän. nr. 7 elutsev Johannes Maidla. Neljandal asjaosalisel õnnestus põgeneda.

Tüli piljardimängus. Estonia puiestee nr. 11—1 elutsev Aleksander Vippul avaldas politseile, et Konstantin Kartsmarik on temale Estonia puiesteel nr. 29 asetsevas restoranis piljardimängul mingi nüri asjaga löönud pähe.

Jättis tasumata sõlduarve. Taksoautojuht Georg Johanson avaldas politseile, et Katusepapi tän. nr. 20—9 elutsev August Uibopuu on end lasknud sõidutada Katusepapi tänavale, kus sõiduarvet tasumata jättes pagenud.

Tulekahju Laidoneri tänaval. Laupäeval tekkis tulekahju Laidoneri tän. nr. 19 asetseva maja pööningul. Kiire abi tõttu suudeti leekidele panna piir enne kui need suutsid levida.

Vanalnimene leiti mürgitatult. Laupäeva õhtul leiti oma korterist Karja tän. nr. 7—1 meelemärkuseta olekus 63-a. Liisa Viitel. Naine toimetati haiglasse, kus selgus, et ta oli saanud raske mürgituse.

Libe tee põhjustas kokkupõrke. Laupäeva hommikul kella 11 paigu põrkasid Uus- ja Vana-Kalamaja tänava nurgal kokku veoautod nr. A—1161 ja K—166. Kokkupõrke tagajärjel said mõlemad sõidukid väiksemaid vigastusi, kuna inimestega õnnetusi ei juhtunud. Esialgse juurdluse andmeil põhjustas õnnetuse libe tee.

Auto ja leiwaree kokkupõrge

Laupäeva õhtul põrkasid Tartu maantee ja Odra tänava nurgal kokku sõiduauto nr. A-1616 ja leiwavälja-wedaja, Kappeli tän. nr. 6—46 elutsewa Anette Rebase regi. Põrutuse tagajärjel weeres naine reelt maha, kuna hobune omapead kihutas edasi. Perutsi läinud looma tõttas kinni wõtma Jõe tän. nr. 17—1 elutsew Sergei Plint, kes sealt juhuslikult läks mööda. Regi rabas aga ka Plindi jalust maha, kusjuures ta sai ergeid wigastusi. Autot juhtis Oskari tän. nr. 40—2 elutsew August Tõnisson.

Tellis moodsa surikleidi ja poseeris

Rikka mulgimaa taluperenaise kummalisi tujusid ilus pärast surma pitskleidis

Ameerikat ollakse meil tawaliselt harjutud pidama „imedemaaks", kus tuleb ette juhtumeid, mis meile tunduwad anekdoodilistena. Nii wõis alles mõni aeg tagasi ajalehtedest lugeda, kuidas keegi rikas jänki endale on korraldamid „proowimatused". Too mees lasi end elawana paigutada puusärki ja surnuwankril wedada kalmistule, kuulates ise sealjuures liigutawaid koraalihelisid saatma palgatud orkestrilt.

Ent ka meil pole wõimatud säärased lood. Nii ilmus hiljuti ühte Wiljandi moeärri keegi daam, kes ütles end olewat rikka ja üksildase taluperenaise ühest Wiljandi külje all asetsewast wällast, ning ... tellis endale „surikleidi". Too daam wäitis, et ta tunneb elulõpu olewat õige ligidal. Temal olewat küll sugulasi ja sõpru, kuid ta ei usaldawat oma suurt warandust anda nende hoole, tundes n[illegible] jääjad teda küllalt [illegible] siit maiest hädaoru[illegible] ise kõik oma matust[illegible]

Tellitud kleit pid[illegible] nistatud pitsidega ja n[illegible] terjalist walmistatud. [illegible] kui kleit oli nõelasilt[illegible] end sellesse. Nüüd [illegible] kohale kutsuda foto[illegible] kast daamist pildi. W[illegible] rahul: ta oleks meel[illegible] pildistatud „tõelise" [illegible] lilli ..."

Nüüd olewat rikk[illegible] uus mure: ta tahtu[illegible] põletada lasta, kuid [illegible]

JOHNNIE WALKER
Parem whisky maailmas.
SÜNDIND 1820
KUID KÄIB OTSE

Pariisis vangistati riigipöörajaid

Wangistatute hulgas tekstiiltehase direktor

Pariis, 21. 11. (ETA) (Reuter) Ühenduses cagoulard-wandeejelteläste paljastamisega on wangistatud tekstiiltehase direktor Jean Moreau de la Meuse, keda süüdistatakse ühenduse pidamises kurjategijatega ja -salajase relwalao omanises. Samal põhjusel on wangistatud ka mitmed teised isikud.

Pariis, 21. 11. (ETA) (DNB) Seoses paljastamistega cagoulard-wandeejelti asjus on, nagu „Ce Soir" teatab, püssirohuwabrikud Cher'i departemangus teatud eriti tugewa sõjawäelise walwe alla. Ka Avord'is on sisse seatud tugew walwe nagu sõja ajal.

PUHASTATUD
LAUAVIIN
KARAVINIDES
a-s Tartu Äiacilja Ühk.

Poola tunnustab Francot lähemal ajal?

Warssawi, 21. 11. (ETA) (Havas) Siinseis poliitilisis ringkonnis ollakse arwamisel, et lähemal ajal on uodata kindral Franco walitsuse tunnustamist Poola poolt. Ent Poola wõimud on säilitamas ses asjas täielikku diskreetsust. Kindral Franco poolametlik esindaja Warssawis Juan Serrat y Valera, kes on endise Hispaania Warssawi saadiku ja kindral Franco praeguse wälisministri poeg, seletas Havasi esindajale muuseas, et Salamancas on käimas praegu läbirääkimised Poola konsulaaragendi nimetamiseks, kes akrediteeritakse kindral Franco walitsuse juures.

Belgia kriis wenib

Brüssel, 21. 11. (ETA) (Reuter) Minister Janson teatas kuningale, et temal ei ole korda läinud luua uut walitsust. Tema katse on nurjunud selle tagajärjel, et sotsialistid on keeldunud koos töötamast Henri Jaspariga, endise katoliikliku peaministriga, kellele Janson oli pakkunud kohtuministri kohta.

Ka Itaalia suleb Wenemaal oma konsulaate

Moskwa, 21. 11. (ETA) (Tass) Diplomaatlike läbirääkimiste tulemusena Nõukogude Liidu ja Itaalia walitsuste wahel, millised läbirääkimised lõppesid 20. nowembril, Itaalia walitsus sulgeb hiljemalt 20. jaanuariks 1938 oma peakonsulaadi Kiiewis, konsulaadid Leningradis ja Tiflisis ning asekonsulaadid Noworossiiskis ja Batumis.

Tantsuõpetajad rikkusid surnutepüha rahu

Politseile teataja sai hoobi näkku

Surnutepühal korraldasid tantsuõpetajad Herbert Küttim ja Arseni Poolgas muusika saatel tantsukursusi, millega rikkusid pühade ja puhkepäewade seadust. Esimese tantsukursuse ruumid asetsewad Wene tän. nr. 20 ja teise Lai tän. nr. 5. Surnutepüha puhul käis tants mõlemate juures täies hoos.

Erafüüdistuse Poolgase wastu ühenduses sama asjaga tõstis weel Wene tän. nr. 12—8 elutsew Jaan Thomson, kellele Poolgas rusikaga oli löönud näkku. Thomson arwab, et seda tegi Poolgas põhjusel, et tema oli tantsust ja muusikast teatanud politseile.

Riigikohus

Otsuseid

Tsiwiil-osakonna kohtuistungil 12. now. jäeti tagajärjeta: August-Alfred Suure ja Emilie Piho kasf.-kaebus surnud Sulew Suure pärandustombu, Alide-Sophie Tindi ja surnud Jaan Suure pär.-tombu wastu testamendi tühist. pärast; surnud Kreet Lõhmuse pärandustombu kasf.-kaebus Aleksander Kengi wastu ostu-müügilepingu tühistamise pärast; Mihkel Lülli palwe Emma-Alide Roose nõudeasjas; a.-s. „Tallinna Laewaühisuse" kasf.-kaebus Arnold Kiindoki nõudeasjas; Alide Remmeli kasf.-kaebus Anton Saali nõudeasjas kaebaja ja Gustaw Laidmanni wastu; Friedrich Fählmanni kasf.-kaebus August Reispasi wastu; waimuhaige Alide Aumanni wol. kasf.-kaebus Mihkel Aoma wastu alimentide pärast; Anna Lotti (Loit) kasf.-kaebus Anton Uibo wastu; Wiljandi aj. maawalitsuse kasf.-kaebus Wilj. ühishaigekassa wastu; Marta Leesmendi kasf.-kaebus Jaak Waabeli nõudeasjas; firma „T. Grischakow ja Ko." omanike Iwan Grischakowi, Peeter Grischakowi ja Karl Putnini kasf.-kaebus firma „F. Hoppe ja Ko." omaniku Friedrich Hoppe wastu; Eduard Epro kasf.-kaebus Karl Tomassoni wastu; Liisa Sirgu kasf.-kaebus Alide Müüri nõudeasjas kaebaja ja Gustaw Sirgu wastu omandusõiguse tunnustamise pärast; Johannes Jaago kasf.-kaebus August-Woldemar Mätliku nõudeasjas Eduard, Lauritsa ja Johannes Jaago wastu; Marie Dalwigk-Schauenburg Lihtenfelsi kasf.-kaebus põllutööministeeriumi, Heinrich Stryki ja Sophie Hoyeri wastu; Eduard Paltsepa ja waimuhaigeks tunnistatud Miili Paltsepa kasf.-kaebus surnud August Musta pär.-tombu ja Rosalie Tanni nõudeasjas ja Jüri Aule kasf.-kaebus Johan Kuundi wastu.

Kaewatud otsused tühistati: Mihkel Lülli kasf.-kaebuses Jüri Mälsi, Prillo Mäemurdi, Jüri ja Ann Jaanikesi, Jüri Pendi ja Jaan Tootsi wastu; Tallinna ühise haigekassa kasf.-kaebuses Johannes Nurga nõudeasjas.

Otsuse kuulutamine lükati edasi: Aleksander Lellepi kasf.-kaebuses maksujõuetuks tunn. a.-s. Harju Panga liikw.-komisjoni wastu; Hain Kaarna ja Wõru maksuinspektori kasf.-kaebustes Hain Kaarna nõudeasjas Gustaw Lillallika ja põllutööministeeriumi wastu; Asja Kobetsky kasf.-kaebuses Elisabeth Koppe nõudeasjas ja Aglaida Murru kasf.-kaebuses Miina Paijo wastu.

Järjekorrast jäeti nälja ja otsustati juuremas kohtukoosseisus arutusele wõtta: Gertrud Nõmmiku kasf.-kaebus surnud Gustaw Lilienthali pär.-tombu asemel asjasse astunud Robert Lilienthali ja Miina Lilienthali pär.-tombu wastu ja Jaan Petersoni kasf.-kaebus maksujõuetuks tunn. Suislepa linaharijateühingu wastu.

Administratiiw-osak. kohtuistungil 12. now. jäeti tagajärjeta: Johan Araku kaebus Rahkla asunduse koha rendiõiguste ümberkirjutamise asjas; Walga linnawalitsuse kaebus obrokilepingu tunnustamise asjas; Elisabeth Hunniuse kaebus Nutu-Kaigu ja Kuusiku-Kõrtsi kohtade majandamisest saadud tajude tagasimaksmise pärast; Walga linnawalitsuse kaebus obrokilepingu tunnustamise asjas; Mihkel Leiwategija kaebus pensioni asjas; Ilja Trelini kaebus pensioni asjas; Koorküla wallawalitsuse rew.-kaebus Helme wallawalitsuse kaebuse asjas ülacalise Heldur Nõgese rawikulude pärast; Isak Lauli rew.-kaebus Rakwere linnawalitsuse otsuse wastu toetusraha mittemääramise pärast; surnud Jaan Antiku pär.-tombu erakaebus kaebuse tagasisaatmise pärast; Kreenholmi puuwillasaaduste manufaktuuri o.-ü. kaebus kangrute tiikitööhinna tabeli tõestamise asjas; maksudewalitsuse palwe Põhja Paberi- ja Puupapiwabrikute maksustamises rahakapitalide-maksuga ümberotsustamise asjas; Põhja Paberi- ja Puupapiwabrikute A.-ü. kaebus rahakapitalide-maksu asjas ja a.-s. „Eesti Saeweskite" kahes kaebuses rahakapitalide-maksu asjas.

Kaewatud otsused tühistati: Marie Põiali kaebuses pensioni asjas; Uuli wallawolikogu rew.-kaebuses Nikolai Kuke kaebuse asjas isikumaksu pärast; Tall. linnawalitsuse rew.-kaebuses Taewere wallawalitsuse otsuse wastu Anna Andi rawikulude pärast; Uulu wallawolikogu rew.-kaebuses Jaan Kalda isikumaksu pärast.

Otsuse kuulutamine lükati edasi Hilda Kalle enese ja kui oma alaealise poja Heiki Kalle loomuliku eestkostja kaebuses pensioni asjas.

Asjatoimetus pandi seisma Karl Elkeni kaebuses Weskimõisa tööstuskoha wähendamise asjas.

Toimetusele saadetud kirjandus

Eevald Mänd, Uute aegade ootel. E. B. U. Ü.-liidu kirjastus 1937, 120 lk. Hind 1 kr. 10 s.

See raamat sisaldab kümne jutlust, mis tegelevad tänapäeva usuküsimustega. Autor on püüdnud kristluse vana, aga ikka uut ja ajakohast sõnumit tõlgendada tänapäeva inimese termineis. Teoses puudub üht uskkonda eelistav tendents, küll aga nähakse avameelselt ristiusu üksikute kirikute ja koguduste puudujääke ja tunnistatakse neid avameelselt. Kuna tänavu mitme kirjaniku poolt on usuküsimust uudisteoseis käsiteldud, siis võib loota, et seegi teos võib tervitavalt mõjuda usuküsimusi valgustades.

„Noore kodan[illegible] pole haridusm[illegible]

Ei ole weel kohaldatud

Toimetus sai allja[illegible]

Teie lugupeetud leh[illegible] mmud artikli puhul „[illegible] meie algkoolis", palun[illegible] ruumi lubada.

J. Parijõe ja T. Al[illegible] „Noor kodanik" 4. trü[illegible] ministeeriumile läbiwa[illegible] esitatud, waid märkus „[illegible] lubatud" trükiti selle[illegible] oli antud raamatu esi[illegible] feletuspärimisele teatas[illegible] loa saamiseni raamatu[illegible] wõtta raamatu arwus[illegible]

Loa andmise füüsi[illegible]

Raamatu tarwitam[illegible] danud HM kooliwalits[illegible] ei ole seni ilmunud üh[illegible] mis oleks kohaldatud [illegible] tele, nagu põhiseadus, [illegible] omawalitsuse seadus j[illegible]

Tallinnas, 22. no[illegible]

Toimetuse j[illegible] ses oli tähelepanu [illegible] mis esinewad kõne all [illegible] on tingitud nute seadu[illegible] matuna „Noor kodani[illegible] leida. See wiiks õpet[illegible]

Wõile kindl[illegible]

Nagu kuulda, o[illegible] kõrgema hinna ki[illegible] Seni oli wõihind ke[illegible] Nüüd kindlustatawa[illegible] semele.

Eksportwõ[illegible]

Põllutööministe[illegible] damata eksportwõi [illegible] koosolek. Seda ja[illegible] rita. Märgitakse ja[illegible] tes walitseb jelgusel[illegible]

Lo[illegible]

teisipäe[illegible]

Keskmise liirusega [illegible] witus. Hanwaewad [illegible] Päeval temperatuur [illegible]

Tallin[illegible]

22. [illegible]

Diskont	Tšekid
2	London
1,5	New York
4	Berliin (kliiring)
3,75	Helsingi
2,5	Stokholm
3,5	Kopenhaagen
4	Oslo
6	Riia
6	Kaunas
2,5	Amsterdam
3	Pariis
2,5	Zürich
2	Brüssel
5	Milaano
5	Varssavi
3	Praha
3,5	Viin
6	Danzig
1	gr puhast kul[illegible]

Väärtpa[illegible]

6% Eesti H[illegible] Panga pantl[illegible]

1927. a. 7% [illegible] laen (dollari[illegible]

5% Eesti Ma[illegible] seltsi pantle[illegible]

Eesti Mängud lükatagu edasi

Eesti Wõimlejate Liit soowitab Eesti Mängud korraldada 1939. a. — Liidu aastakoosolek arutas rekordspordi ja massispordi probleeme. — Tulewa-aastastele spordipidustustele leitagu teine nimi ja wälditagu wõimalikku riidu organisatsioonide wahel

Eesti Wõimlejate Liidu kokkutulel toimus pühapäewal Tallinnas liidu esindajatekogu aastakoosolek, millest wõttis osa 35 organisatsioonide esindajat ja 89 wõimlemisjuhti üle riigi. Koosolek haarutas lähemalt kehalise kaswatuse küsimusi — rekordspordi ja massispordi probleeme kui ka tulewal aastal korraldatawate Eesti Mängude küsimust, kusjuures Eesti Mängude korraldamise suhtes asus koosolek ei tawale seisukohale.

Koosolekul toimunud pikemal mõtetewahetusel ilmnes, et Eesti Wõimlejate Liidu ringkondade arwates kehaline kaswatus meil on arenenud omapead ja suunatud peamiselt wõistlusspordi arendamisele ning rekordsportlaste kaswatamisele. Seesugusena peletwat ta suunatud kaasa tõmmata laiemaid ringkondi. Kõigi spordiorganisatsioonide liikmetepere tegewat kogu rahwaarwust wälja wähem kui ühe protsendi. Seejuures naised on spordiliikumisest üldse kõrwale jäänud, kuna wõistlussport naistele ei sobi. Rahwas on muutunud ainult pealtwaatajaks, keda spordiwõistlustele tõmbab enamusdishimu, kui töeline isiklik huwi kehalise kaswatuse wastu.

Kõnedes rõhutati, et kehaline kaswatus ei saa enne kauda täit wilja, kui talle pole antud wormi, mis olekt sobiw mehele kui ka naisele ja rakendataw igasuguste kehaliste eelduste juures. Selleks wormiks rekordsport ei saawat olla, waid peab olema kehaline kaswatus, mis seisab ligemal mõimlemisele. Samuti rõhutati seda, et ei saa olla juttu süstemaatilisest kehalisest kaswatusest enne, kui kehaline kaswatus pole wõitud laiematesse rahwahulkadesse (koolide ja organisatsioonide kaasabil) ning talle loodud wajalikud eeltingimused (wõimlad, mänguwäljakud, juhtide ettewalmistus jne.).

Selleks peetakse tarwilikuks, et riik ja omawalitsused tunnustaksid uut suunda ja pakuksid oma wäga olulisi kaasabi selle kehalise kaswatuse rakendamisele, millele eesmärgiks on laiemate rahwahulkade kaswatamine ja rahwa terwishoiu ning kehalise tubliduse tõstmine. Toodi ka ette teisi riike, kus kehalist kaswatust juba uues suunas juhitakse, nagu Inglismaal. Pärast läbirääkimisi koosolek wõttes kokku awaldatud seisukohad ja teg juhatusele ülesandeks astuda samme wabariigi walitsuse, omawalitsuste ja awalikkuse ees selleks, et:

1. Eesti kehalise kaswatuse juhtimine korraldataks imber sõõrasselt, et üksikute tipp-sportlaste kaswatamise kõrwal wõiks tõusta esikohale laiemate rahwahulkade kehalise kaswatuse eest hoolitsemine.

2. Loobuks eelduseb kogu rahwa kehalise kaswatusest noeks, nii et selle harrastamisele wõiksid ajuda wõimalikult kõik seltskondlikud organisatsioonid maal ja linnas, eriti aga noorsoo-organisatsioonid.

3. Riiklikud toetused rakendataks eeskätt laiaveelised rahwahulkadele wastuwõetawa ja tarwiliku kehalise kaswatuse arendamisele.

Wõimlemisjuhtide kogu ettepanekul wõeti wastu otsus, et kehalise kaswatuse suuna määramisele tõmmataks kaasa meie arstkond, unisorganisatsioonide esindajad, kaswatusteadlased ja rahwakunsti eriteadlased. Nendest moodustataks Eesti Wõimlejate Liidu juure nõunandwad toimkonnad.

Eesti Mängude küsimuses wõtsid elawalt sõna wõimlemisjuhid, kelle hooleks on kohapeal wõimlejate ettewalmistamine ja wäljatoomine. Üksmeelselt leiti, et Eesti Spordi Keskliidu otsus pidada 2. Eesti Mängud 10.—12. juunini 1938. a. pole igakülgselt läbi kaalutud. Selleks ajal on meil ilmad jahedad, mis wõiwad kujuneda pidustuste äparduse põhjuseks. Samuti on raske inimeste wäljatoomine. Teatawasti juba 22.—24. juunini korraldatakse Tallinnas wabariigi 20.a. iseseisewuse juubelipidustused, millest wõtawad osa lauljad, laulukooriseltsid, naiskodukaitse ja tuletõrjujad.

Maa esindajad töid ette, et kuna tegelasteks on enamikus ühed ja samad inimesed, siis Eesti Mängude ettewalmistustöö ajab organisatsioonid riidu ja lõhub edasise koostöö. Kuna wõimlejate ringkondade arwates on ette näha, et need pidustused oma ulatuselt ei kujune esimeste Eesti Mängude taolisteks ja wäärilisteks, siis ei tuleks neid nimetada Eesti Mängudeks. Nii kergel käel ei tohitawat kasutada seda nimetust, mis meie wõimlemisliikumisele on samasugusels pühadusels, nagu rekordspordile on olümpiamängud. Koosolek wolitas juhatust astuma samme, et järgmised Eesti Mängud toimukseid 1939. a. ning et spordi- ja wõimlemisdemonstratsioonidele, mis pidamisele tulewad 1938. a., leitaks teine nimetus.

Eesti Wõimlejate Liidu uude juhatusse walis aastakoosolek esimeheks dir. H. Kuke, liikmeteks P. Männiku, O. Piirsalu, E. Pau, prl. A. Westerblomi, major Dorringi ja pr. H. Pepiku. Newisjonikomisjoni waliti E. Roost, R. Hollman ja J. Reigo, liidu usalusarstiks dr. Kukk. Aastakoosolek kinnitas ühtlasi arutude ja eelarwe. Koosolek kestis ligi 6 tundi.

Laupäewal Eesti Wõimlejate Liidu wõimlemisjuhtide kogu koosolekul waliti kogu juhatusse esimeheks A. Järw (Wiljandist), abideks W. Wadi (Harjumaalt) ja pr. M. Põldoja (Wigalast), sekretäriks E. Wardja, abideks O. Topman ja prl. E. Tõkke, laekuriks K. Silwet, abiks E. Einling ja ametati S. Kanter.

Õivalises valikus
soovitab talvehooajaks
inglise ülikonna-. mantli- ja kleidirii
pitsriiet, tikitud kleiditülli, moodsat
metit, tekke, vaipu ja igas. teisi riidekau
Soome riidekauplus 13
Estonia teatri majas nr.

Kohalikke teateid

Kerese seltsimaa Tallinna õpilastele

Pühapäewal toimus Tallinnas teiskordne Paul Kerese malesimultaan — seekord Tallinna koolide õpilastele. Simultaan toimus Prantsuse Lütseumi õpilaste maleringi korraldusel Lütseumi saalis.

Haridusministeeriumi koolivalitsuse nõunik Grüntal tervitas malemeistrit enne simultaani ministri nimel. Lõpetades kõne nõunik Grüntal andis juurmeistrile üle ümbriku „reisikulude katteks".

Seejärele tervitas Tallinna linna koolivalitsuse esindaja koolide insp. Kuks. Ka inspektor Kuks andis juurmeistrile üle rahaümbriku.

Lõppeks koolinoored ise tervitasid oma tahe esindaja kaudu — kellest üks oli naisõppur — Paul Kerest. Naisõppur andis Keresele üle kimbu roose ja meesõppur — rahatasku.

Pärast seda, kui nõunik Grüntal oli teatanud Kerese wastastele mängureeglid, wõis simultaan alata.

42 wastast oli seekord Keresel. Nende seas oli 2 naisõppurit. Simultaan algas kell 7.50. Keres mängis kiiremini kui taiwaliselt — olid ju tema wastased wäheste kogemustega malejüngrid. Aga distsipliini oskasid nad pidada. Oli öeldud, et nõunadmisi ja ei „kätega mõtlemist" ei tohtinud olla ja neid ei olnudki. Milline wahe, wõrreldes eelmise „suure" simultaaniga kaubandus- ja tööstuskoja saalis! Pealtwaatajaskond koosnes peamiselt noortest.

Esimene tulemus — Kerese wõit — selgus pärast 1 t. 45 min. kestnud mängu. Simultaan lõppes kell 0.25 ja lõpptulemuseks oli Kerese wõit: 40 wõitu, 2 wiiki ja ei ühtki laoiust ehk 97%. Ennelikud wiigistajad olid: Pärl seminarist ja Hildebrand wene gümnaasiumist.

Abiellumisi ja kihlusi Tallinna seltskonnas

Läti wabariigi aastapäewal laulatati kiirklikult Läti wabariigi aupeakonsul AEG dir. Jaan R. Aatwakiwi ja prl. Helga Lintsow.

Briti saatkonna pasitoimkonna juhataja ref.-major C. O. K. B. Giffey kihlus prl. Anni Orasega.

Kullasepaäri omanik Hardi Lange kihlus prl. Elga Loowerega, Tallinna kriminaalkomissari tütrega.

Harjumaa tiisikushaigete nõuandlal pole ulualust

Tallinna tiisikuse wastu wõitlemise selts awas mõne aja eest Roosikrantsi tän. nr. 8 tasuta nõuandla Harjumaa tiisikushaigetele. Nõuandla, mis waremi tegutses Nõmmel, Kiwimäe kopsuhaigete sanatooriumi juures, leidis uues asukohas, Harjumaal, elutsewate tiisikushaigete poolt rohket kasutamist. Selle tagajärjel laiendas nõuandla oma tegewust, nii et praegu on nõuandla all terwelt 8 ruumi.

Nüüd on aga maja, kus nõuandla tegutseb, senise omaniku poolt edasi müüdud lammutamiseks ning weebruarikuus 1938. a. peab nõuandla praegusest ruumidest lahkuma. Uute ruumide muretsemine nõuandlale tekitab tõsist muret. Selts pöördus Harju ajutise maawalitsuse poole palwega, et maawalitsus oma majades samal Roosikrantsi tänaval nõuandlale wajalised ruumid muretseks.

Tänuavaldus

Eesti Töölismuusika Liidu juhatus awaldab kõige soojemat ja südamlikumat tänu minister O. Kasele, linnakoolivalitsuse juhataja mag. Kentsile, Balti Puuwilla kettamise ja kudumise wabriku juhatusele, a.-ü. O. Kilgase juhatusele, a.-ü. A. M. Lutheri wabriku juhatusele, a.-ü. Rotermanni tehaste juhatusele, kõikidele seltskondlikele organisatsioonidele tervituste ja õnnitluste eest ning rohkearwulisele töölismuusika sõprade perele, kes Eesti Töölismuusika 10. a. juubeli kontserdist nii soojalt osa wõttis.

Pidage meeles nälgivaid linde!

Kiilmade ilmade tulekuga on ka lindudel kibedad päewad. Ligi 18 tundi peawad linnukesed talwel söömata olema ja kõigest 6 tundi on neil toiduotsimiseks aega. Kellel on kaastunnet, tuletagu neid meele ja riputagu neile teri! Seltsi poolt on linna rohelisel wõõl söömakastikesed üles pandud, kuhu lindudele wõib toitu panna.

Oleks kena, kui ka elukorterite, ning koolide juure sataks üles majakesed lindude söömiseks. Soowijatele müüakse neid akna ning puude külge kinnitamiseks seltsi büroost Pikk 30, kella 11—1.

Tallinna Loomakaitse Selts.

Mõne reaga

Itaallane Tallinnat korraldamas. Teisipäewal, 23. nov., kell 8 õhtul, Tallinna Ajaloo Seltsi awaliku ettekande-koosolekul, Tütarlaste kommertsgümnaasiumi (Pärnu mnt. 13) füüsikaauditooriumis esineb mag. R. Kenkmaa ettekandega teemal: „Kindralkuberner markii Paulucci tegewus Tallinnas 1819—1829".

Selle kõrgel kohal seisnud itaalia päritoluga administraatori tormakas tegewus on jätnud Tallinna wanalinna wälisilmesse weel tänapäewani tunduwad jäljed, pole aga seni leidnud peaaegu üldse käsitlust. Muuseas taotles Paulucci juba sellal linna kaunistamist ja tegi seda omapäraste, teinekord õige radikaalsete wõtetega.

J. Puhki ettekanne. Eesti Majandusteadlaste seltsi referaat-koosolekul, 23. nowembril, kell 8 õhtul, Seltskondlikus majas, Aia tän. 12, räägib Kaubandus-tööstuskoja esimees J. Puhk, teemal: „Majanduslike jõudude arengu wõimalustest uue põhiseaduse alusel."

„Tibet". Täna, kell 9 õhtul, räägib major E. Fletcher, J. P. S. Eesti-Inglise kultuurühingus, Estonia rohelises saalis, teemal „Tibet".

Kergediwisjoni pidunõhtu Estonias. Kaitseliidu Tallinna Malewa Kergediwisjoni traditsiooniline pidu-õhtu leiab aset eeloleval laupäewal, 27. nowembril Estonia rohelises saalis. Walge saali eeskawa ja John Pori tantsuorkester. Loterii-allegrii wäärtuslike wõitudega.

Referaat Masaryk'ist. Tallinna Filosoofilise ühingu järjekordne teaduslik istung toimub 23. now., kell 20, Pedagoogiumi saalis, Wene tän. 22. Päewakorras A. Kirikali referaat „Th. G. Masaryk inimesena ja filosoofina". Sissepääs kõigile waba.

Wälismaa teenetemärgid Eesti tuletõrje tegelastele

Järgmised Eesti tuletõrjetegelased said hiljuti Tuletõrje Liidu teenete märgid: EWT Liidu ab. A. Sork ja „Eesti Tuletõrje" tegew toimetaja C. mann 1. järgu märgi kaclaskandmiseks. EWT juhatuse liikmed dr. A. Wastalu ja A. Luht, brigaadipealik E. Umblia, Tallinna brigaadi wisjoni tulekaitsepealik B. Gudowski ja Harjum gaadi Tallinna ümbruse diwisjoni pealik H. S järgu märgid.

Haapsalu WTÜ esimehe abi Madis Waher, wtii juhatuseliige Johannes Haawamaa, Nõmme joni kompanii pealik Natalie Sirotkin, Harjum gaadi adjutant Arnold Aawasalu, Keila diwisjo lik Mart Mathiesen ja Walga wtii juhatuse liige Põldmaa 3. järgu märgid.

Leedu Tuletõrje Liidu aumärgid said Tallinn tuletõrje abiülem A. Nurm, EWT Liidu juha A. Luht, raudtee tuletõrje gaasikaitse instrukto Nõlwak, Harjumaa brigaadi warustispealik J Sildwere ja Haapsalu wtii juhatuseliige Arkadi

Loomade- ja lihahinnad

esmaspäeval, 22. novembril

Põllutöökoja alatisel elustapaloomade ja turul veiste pakkumine kui ka nõudmine kes Tapaveistest maksetakse mõõdunud nädala Nii maksavad rammusad **pullid** 58—60 s., kes 55—58 s. ja lahjem kaup alla 55 s. tapakaalu Pullide eluskaalu hinnad 25—30 s. kilo.

Mullikate hinnad on võrdsed pullidega, ku ainult nuumatud kaup on pullidest kallim, m ühesugust hinda nuumatud lehmadega s. o. s. tapakaalu kilo ja eluskaalu alusel üle 30 s. 33 s.) kilo.

Rammusad lehmad 55—60 s., keskmised s. ja lahjad 45 s. piires tapakaalu kilo. Elu hinnad on lehmadel üsna kõikuvad, maksted —25—28 s. piires kilo.

Vasikate pakkumine väike. Nõudmine kes Tapetud vasikad ühes nahaga maksava 50— piires ja elusvasikad 30—40—45 s. kilo.

Lambaid keskmiselt. Nõudmine keskmine. petud lambad ilma nahata ja pudemeteta 40— kilo. Eluslambad 26—30—34 s. kilo.

Sigade pakkumine suur. Nõudmine pakku tagasihoidlikum. Hinnad, mis möödunud nädala poolel tunduvalt nõrgenesid — püsisid samal mel ka täna. Nii maksid tapetud sead ühes jalgadega 71—78 s. ning kwaliteedilt wähem tuslikud isegi alla 70 s. kilo.

Toodud hinnad on arvatud Tallinnas.

Tallinna Rahwaülikoolis

loeb 22. nowembril, kell 19, G. Ney renessansi rokk-stiilidest ja kell 20 loeb dr. A. Reiman lapse muliku ja kunstliku toitmise põhijoontest.

23. nowembril, kell 19, loeb K. Jurgerman tw probleemist; 24. nowembril kell 19, R. Ruus wo weetmisest wäikelinnades ja alewites, kell 20 H. mer wastoludest Wäike-Aasias. 25. nowembril, ke loeb A. Sang kultuuri sünnist. Sissepääs loengu tasuta.

Apteekide öövalwe

Esmaspäeval wastu teisipäewa:

G. Gnadebergi ja Leydeni apteek, S. Karja
Tel. 445-88. H. Mitheina apteek, S. Tartu mnt. n
Tel. 308-42. A. Pukfowi apteek, Koidu tän. n
Tel. 454-97. E. Thubergi apteek, Pärnu mnt. n
Tel. 459-54. R. Wallneri apteek, Narwa mnt. n
Tel. 304-27. J. Pilli apteek, Wana-Kalamaja t. nr.
Tel. 440-74.

Nõmmel:

Trossini apteek, Apteegi tän. 4.

NMKÜ peasekretäri kiri Ameerika kast

Kokkupuuteid Ameerika eestlastega. — Kõnesid ja koosolekuid Eesti noorsoo tööst

NMKÜ peasekretär H. Tõnissoo, kes viibib pr gu Ameerikas, kirjutab „Päevalehele" järgmis

Minu praegune reis teostus Ameerika NM kutsel. Reisi eesmärgiks oli: tutvuda siinsete no soo- ja vabaharidustöö organisatsioonide tegevus ja pidada loenguid ja kõnesid Euroopa ja E noorsoo tööst kui ka kõnelda Eesti oludest üle

Seni olen mitukümmet kõnet pidanud ülaln nitud teemadel. Olen kõnelnud NMKÜ-ü konverentsidel, Rotary-klubides, Kivani-klubides (u bes sama mis Rotary klubigi), koolides, kooliju tajaile ja paljudele teistele gruppidele ja klubid

Olen leidnud, et siin väga vähe teatakse E tist. Suuremal osal on tume aimus, et seesugune on olemas — aga kus — seda teavad vähes Nii kõnelesin ühes linnas kesk-, kutse- ja algkool juhatajaile Eesti hariduselust ja 64-st koosvii jast teadsid ainult kaks, et Eesti on üks Balti kidest. Kuulajaid on olnud alati rohkesti. Mõn kohas kuni 600 inimest.

Minu reisikava järele peatun 14 linnas, sealjuu New Yorgis neljal pulul. Seni olen peatunud 8 linnas: New Yorgis, Bostonis, Glauchesteris, C cagos, Daytonis, Clevelandis, Pittsburghis ja W terburys. Edasi läheb reis Springfieldi, New H veni, Norfolki, Richmondi, Washingtoni ja Wilmin toni.

Täna kõnelesin Waterburry-Kowanis klubis, õhtul anti kõne lühendatud kujul edasi raadi

Pühapäeval, 21. nov., kell 14.00 on minul ra diokõne New Yorgis. Columbia Broadcasting St tion, mis on suurimaid Ameerikas, korraldab noo sootööd selgitava raadiotunni. Iga kontinendi noo soo probleemidest, tööst ja suunadest kõneleb eriis Mina kõnelen Euroopa noorsootöost samuti Eesti noorte tööst.

Ka siinsete eestlastega olen püüdnud saa kokku. Eesti konsulaadist sain aadressid ja igalpo kus tean olevat eestlasi, olen neid ka külastanu

Laupäeval, 6. nov., oli New Yorgi Eesti Har dusseltsis pidu, millest ma osa võtsin ja leids sealt üle 200 eestlase. 16. nov. kõnelen samas koh New Yorgi eestlastele teemal: „Tänapäeva Eesti 20. nov. on samas kohas suurem kontsert, kus es neb ka Ludwig Juht Bostonist. Seks päevaks saa bub New Yorki Bostoni ja Baltimore eestlasi.

Külastasin ka hr. H. S. Gott'i, kes elab Bosto lähedal. Andsin temale üle suure albumi ühes pi hendusega Eesti NMKÜ poolt. Hr. Gott on endise tuline Eesti sõber, ta kodu tuletab meele eesti kod — seinad on täis Eesti maale ja igalpool leidu Eestist kaasa toodud esemeid. Ta põeb ikkag Eestis saadud haigust ja arstid ei anna lootust para nemiseks. Kõigest hoolimata jälgib ta suurima hu viga meie kodumaa sündmusi.

Euroopa esivõistlused jääpurjetamises

ülemiste järwel 23.—27. märtsini

Eelseisval talwel Tallinnas ülemiste järwel pidamisele tulewate Euroopa jääpurjetamise esiwõistluste kawa on ülbjoontes koostatud. Euroopa esiwõistluste awamisõhtu oleks 22. märtsil, esimesed kaks wõidusõitu toimukseid 23. ja 24. märtsil, rahwuswahelise jääpurjespordi unioonni koosolek peetakse 25. märtsil ja 2 wiimast wõidusõitu toimukseid 26. ja 27. märtsil, kusjuures 27. märtsi õhtul toimuks ühtlasi ka pidulik auhindade wäljajagamine.

Euroopa esiwõistluste pidamise kohaks on määratud ülemiste järw. Kui aga jääolude wõi muude ilmastikutingitud põhjuste tõttu seal wõimatu on wõidusõite korraldada, siis toimukseid need kas Tallinna reidil wõi Haapsalu lahel. Samadel põhjustel wõib ka tähtpäewades tulla muudatus.

Euroopa esiwõistlused korraldatakse teatawasti kahes klassis — Euroopa esiwõistlused jääpurjekate juhtidele (15-ruutmeetriliste jääpurjekate monotüüp-, ühtlusklass) ja Euroopa esiwõistlused konstruktsioonilisse klassis — 15-ruutmeetriliste wabatüübiliste jääpurjekate klass. Lisaks Euroopa esiwõistlustele toimuwad weel 12-nda rahwuswahelise jääpurjespordi-nädala raamides Eesti lahtised, t. o. rahwuswahelised esiwõistlused 12-ruutmeetriliste jääpurjekate klassis. Igas klassis peetakse 4 wõidusõitu.

Wõistluste tehnilisest korraldajaks on Eestimaa Merijahtklubi, kes korraldab tolliotimingud ning jääpurjekate toimetamise raudteejaamast wõi laewalt startimiskohale ja tagasi f.-a C. F. Gahlnbäcki kaudu. Wõistlustele ülesandmise tähtajaks on 1. märts, kusjuures osawõtumaks on iga jääpurjeka igalt wõidusõidult 5 krooni.

TKSii käsipalliesiwõistlused

Laupäeval ja pühapäeval jatkusid TKSii esiwõistlused käsipallis. Gümnaasiumide wõrkpallis eraklollesh wõitis 3. tütarlaste gümnaasiumi 2:0, setid napilt 15:12 ja 16:14. Meeste wõrkpalli A klassis riitlik inglise kolledsh wõitis tehnikumi 15:10, 6:15 ja 15:9. B klassis kommerskool alistus Gustaf-Adolfi gümnaasiumile 4:15 ja 13:15. Korwpallis sama poegl. gümnaasium wõitis tehnikumi suurelt 53:8 (22:2). Blosfeld saawutas 28 punkti! B korwpallis Westholmi gümnaasium saawutas wõidu 2. gümnaasiumi üle punktidega 20:16 (9:3).

Progümnaasiumide A klassi wõrkpallis kohtusid sawowiidid Westholmi ja Tõrwand-Tellmanni progümnaasiumid. Esimese game'i wõitis Westholmi progümnaasium 15:9 ja kaotas teise samuti 9:15. Otsustaw set jatkus laklamatute ergutushüüete saatel ja lõppes westholmlaste wõiduga 15:12, kes seega wõitsid ka kogu mängu 2:1. Edasi 5. progümnaasium liilitas MSK-i progümn. esiwõistlustelt tõrja, wõites mängu 2:0 (15:7, 15:10), Prantsuse lütseum wõitis 7. progümn. napilt 15:12, 12:15 ja 15:13, ja 2. progümnaasium wõitis Gustaf-Adolfi progümn. 15:10, 7:15 ja 15:6.

B klassis 2. progümn. wõitis 7. progümn. 15:13, 8:15, ja 15:12, ning Westholmi progümn. wõitis Gustaf-Adolfi progümn. 15:13 ja 15:8.

Neaal- ja kutseskoolide A klassis tehnikum wõitis kaubanduskooli 2:0 (16:16, 15:4) ja kolledsh wõitis tasawägises mängus 2. realkooli 2:0 (17:15, 15:12). D klassis riigi tööstuskool saawutas wõidu täienduskooli üle setridega 15:13 ja 15:7, Gustaf-Adolfi realkooli wõitis kaubanduskooli 15:8 ja 16:14. Tehnikum sai 2. realkoolilt loobumiswõidu.

Neaal- ja kutseskoolide korwpallis Hansa realkool wõitis kolledshi ja tehnikum kaubanduskooli. F klassis tuli laks loobumiswõitu: tehnikum sai loobumiswõidu 2. realkoolilt ja Gustaf-Adolfi realkool pääsis finaali, saades mänguta wõidu tööstuskoolilt.

Tartu ASK käsipallikoutused Walgas

Laupäewa õhtul toimus Walgas käsipallihooaja awawõistlus Walga Spordiklubi korraldusel. Hooaja esimene jõuproowi toimus Tartu ASK meeskonnaga, kelle wastu esines Walga SK ja gümn. ühendatud meeskond. Üllatuslikult tuli tartlastel wastu wõtta 2. kaotust — wõrkpallis 2:0 (15:5, 12:11), korwpallis 37:31 (15:18, 19:13). Wõrkpallis esines Walga esindusmeeskond oma parimas koosseisus: Aid — Jaakson, Schmidt — Sepp, Nõo — Kõits tartlaste Erikson, Reinomeisja, Savri j. t. esimene poolaeg kuulus tartlastele. Publikut oli awawõistlustele tulnud rohkesti.

Ping-pongi maawõistlused Leedu ja Soomega

Pühapäeval peeti tenniseliidu ping-pongi sektsiooni uue ajutise juhatuse esimene töökoosolek, kus päevakorras oli võistluskalendri kindlaksmääramine eelseisvaks hooajaks. Ajutise juhatuse esimeheks on E. Bystrõm, Sport; abiesimehed A. Poolak, Sindi Kalju ja L. Epstein, Makkabi; juhatuse liikmed F. Laane, Tall. NMKÜ ja A. Kanepi Kehrast.

Novembri lõpul korraldaw Tallinna seltsid omavahelised klubivõistlused üheaegselt. 5. detsembril peetakse Kehras esimesed rahvusvahelised pingpongi võistlused soomlaste ja Tallinna paremate osavõtul. 7. detsembril algavad Tallinna lahtised esivõistlused NMKÜ ja Makkabi ühisel korraldusel. Detsembri keskel toimuvad liidu korraldusel Eesti meistrivõistlused meeskonnamängus meestele, kust võtab osa Tallinnast vähemalt 15 meeskonda. Meeskonnad stardivad kolmeliikmelises koosseisus ja iga selts võib esineda kuni kolme garnituuriga. Üleandmiste tähtpäev on 29. november. Meeskonnavõistlused peetakse punktisüsteemis väärtuslikule rändkarikale.

Jaanuaris peetakse Eesti esivõistlused kolmes klassis meeste- ja naiste üksikmängudes, paarismängudes ja handicapis. Hiljem on kavas pingpongi maavõistlused Leeduga Tallinnas ja esmakordselt Soomega Helsingis. Soomlasilt on saadud vastav nõusolek, kes hiljuti pidas esimese maavõistluse juba Rootsiga.

Kiviõli S. K. wõitis Tartu Kalewi 10:8

Laupäeval peeti Kiviõlis klubivõistlus maadluses ja poksis Tartu Kalewi ja Kiviõli S. K. wahel. Tehnilised tagaärjed olid järgmised: Kukk-kaalus wõitis Annila — K. S. K. Pärna (Kalew) 2:1. Sulgk. loobus Annika K. S. K. Punderile (Kalew). Kergek. wõitis Katutzini K. S. K. Mitti (Kalew). Kergek. wõitis Larens K. S. K. Nuusi (Kalew). Keskk. wõitis Hansen K. S. K. Masari (Kalew). Maadluses olid tagajärjed: Sulgk. seljatas Wiitung (Kalew) Smirnowi K. S. K. aeg 7,20. Kergek. wõitis tõõga Wompas (Kalew) Löhmuste 2:1. Kergek. seljatas Muld K. S. K. Marhiase (Kalew) 4 m. ja keskk. seljatas Keedus (Kalew) Sunapuu K. S. K.

Saksa—Rootsi 5:0!

Põhjariigest Eesti ainsana on löönud Saksale wärawa

Maailma-esiwõistluste sarjas pühapäewal Hamburgis peetud Saksa-Rootsi jalgpallimaawõistlus lõppes Saksa üllatawalt suure wõiduga 5:0! Kuna läinud aastal Stokholmis peetud maawõistlusel Rootsi wõitis Saksa tulemusega 3:1, ei wõidud kuidagi oodata säärast suurt wõitu sakslaste poolt. Saksa rahwusmeeskond sellel matschil näitas kõrget wormi ja wõitis teenitult. Wärawaid Saksa heaks löid nii tlf. Siffling kui ka wf. Schön kumbki kaks, pf. Szepan ühe. Esimesel poolajal juhtis Saksa 2:0. Rootslastel oli esimese poolajal lõpul wiigistamiswõimalusi, kuna Saksa ww. Jacob pillas palli paaril hädaohtlikul silmapilgul, kuid olukord suudeti siiski kuidagi likwideerida.

Enne seda matschi oli Rootsi juba wõitudega Eesti ja Soome üle pääsnud maailma-esiwõistluste finaalgruppi, nii et kaotus maailma-esiwõistluste lõppmatschidele Pariisi pääsmise suhtes Rootsile midagi ei tähendanud. Matsch toimus u.-ü. grupi finaalina ja grupi wõitjaks tuli seega Saksa, teiseks Rootsi, kolmandaks Eesti ja neljandaks — wiimaseks — Soome. Saksa wõitis Rootsi 5:0, Soome 2:0 ja Eesti 4:1. Rootsi wõitis Soomet 4:0 ja Eestit 7:2, kuid kaotas Saksale 0:5. Eesti wõitis Soomet 1:0, kuid kaotas Saksale 1:4, Rootsile 2:7. Soome kaotas kõigile wastastele — Eestile 0:1, Saksale 0:2 ja Rootsile 0:4.

Lisaks wõitudele Rootsi, Soome ja Eesti üle Saksa on wõitnud tänawu weel Doonit 8:0 ja Norrat 3:0. Seega ainukeseks riigiks põhjamaadest, kes on suutnud Saksale ühe wärawa lüüa, on Eesti — teatawasti Königsbergis peetud maawõistlusel Eesti wõitis esimese poolaja tulemusega 1:0.

*

Buenos-Ayresis peetud maawõistlusel Argentiina wõitis Uruguay suurelt 5:1 (3:0).

Seelenbinderi kaks kaotust Soomes

Helsingi, 22. 11. (ESA) Tuntud Saksa maadlejad Seelenbinder ja Schweickert wõistlesid nädala lõpul Woikkas, kus mõlemad sakslased pidid leppima kaotustega. Poolraskekaalus Seelenbinder sai kaotuse soomlaselt Wentolt kohtunike häältega 3:0. Samuti ta sai kaotuse soomlaselt Härmalt, häältega 3:0. Ta läi poolraskekaalus kolmandale kohale. Esimesele kohale tuli soomlane Wento. Kesskaalus sakslane Schweickert sai kaotuse soomlaselt Helinilt, häältega 2:1. Schweickert läi selles kaalus teisele kohale, kuna esimesele kohale tuli soomlane Helin.

Ainult „CAPRI" valmistab
muna-piima-makarone ja
-nuudleid.
Nõudke igalt poolt.
Tallinn Paldiski mnt. 46; telefon 433-53.

Teater • Muusika

„Estonia" teater

Tšehhi klaverikunstniku Ruda Firkušny kontsert

Homme esineb kontsertsaalis kuulsaim tšehhi pianist Ruda Firkušny, kes on esinenud peagu kõigis Euroopa suurlinnus ja on saanud hiilgavate arwustuste osaliseks.

Kontserdi algus kell ½8 õhtul. Kavas: Bachi 2 orelipreludiidi, Chopini Scherzo, Masurka, kolm etüüdi op. 10; Suki Berceuse, Humoresque, Prokofieffi Toccata jvm.

Nädala mängukava 22. nov. kuni 28. nov.

Esmasp., 22. nov., harilike hindadega H. Raudsepa „Mees, kelle käes on trumbid".

Teisip., 23. nov., alandatud hindadega W. Shakespeare'i **„Suveöö unenägu"**.

Keskn., 24. nov., operett **„Tatra tüdruk"** harilike hindadega.

Neljap., 25. nov., harilike hindadega **„Mees, kelle käes on trumbid"**.

Reedel, 26. nov., harilike hindadega Smetana ooper **„Müüdud mõrsja"**.

Laup., 27. nov., **„Tatra tüdruk"**.

Pühap., 28. nov., kell ½3 p. l. **„Müüdud mõrsja"**; kell ½8 õhtul H. Raudsepa komöödia **„Vedelvorst"**

Töölisteater

Nädala mängukava

Esmaspäeval **„Tütarlaps tänaval"** üldhindadega.
Teisipäeval **„Inimesed ajujääl"** 3. korda.
Kolmapäeval Ruts Baumani tuluõhtuks **„Mehe küljelau"** 17. korda.
Neljapäeval **„Kolmekrossi ooper"** 8. korda.
Reedel **viimast korda** „Häda õnnega" üldhindadega.
Laupäeval **„Inimesed ajujääl"** 4. korda.
Pühapäeva päeval **„Kolmekrossi ooper"** 9. korda.
Pühapäeva õhtul **„Mehe küljelau"** 18. korda.

Tänasele kammermuusika kontserdile,

milline korraldatakse Estonia sinises saalis Eesti Akadeemilise Helikunstnike Seltsi poolt, juhime lugupeetud kontsertpubliku erilist tähelepanu, kuna kontserdi kavas on meil harva kuuldav tehniliselt raske A. Kapi cis-moll keelpillide kwintett ja sama autori Eestis esiettekandele tulev viiulisonaat. A. Kapi soololaule esitab proua O. Lund. Kontserdi algus on kell 8 õhtul.

Läheneb huwipakkuw sümfooniakontsert

Eeloleval neljapäeval on Estonia kontsertsaalis teatri orkestri sümfooniakontsert, mis tõotab olla huvitavamaid ja omapärasemaid kontserte käesoleval hooajal: Orkester esineb ilma juhita!

Nimetatud kontserdi kava on kõigiti sisukas ja väärtuslik, kus kuuleme tšehhi suurmeistri Anton Dvoraki populaarset sümf. „Uuest maailmast", mis on sündinud Ameerika uue õhkkonna mõju all, kus leinavad käsitamist ka originaalsed indiaanlaste motiivid, mis meisterlikult on ühendatud kunstmuusikaga. Ei puudu siin ka haaravad momendid, mis kõnelevad hingelisist läbielamusist ja sisaldavad igatsust kauge kodumaa järele.

Kavas on veel teisigi kapitaalseid programmmuusika palu, mille autoreiks on Wagner, Tšaikovski, Mozart j. t.

Solistidena esinevad prl. Sylvia Tobias (harf), Hugo Süts (viiul) ja Anton Sutinski (flööt).

Eelolev kontsert väärib publiku osavõttu, sest solistide koosseisult ning kava koostuselt on ta täies ulatuses huvipakkuv ja kunstiväärtuslik. Ka pääsmed on minimaalse hinnaga ning kõigile kättesaadavad.

Signe Pinna Wene teatris

Homme, teisipäeval, läheb kohalikus vene teatris esietendusena L. Verncuil'i komöödia „Minu täditütar Varssavist" Signe Pinna kaastegevusel. Peale pr. Pinna on tegevad R. Glasunova II ja hr.-ad Uustjužaninov ning Svonski.

Raadio

Esmaspäew, 22. november.

7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 päewaundiseid. 7.25 hommikkontsert heliplaatidelt 8.10 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. B. Hasselblatt. 8.30 Talsinn: turuteade. 17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 soowikontsert lauludest. (Heliplaadid.) 18.30 inglise keele tund algajaile — mag J. Silwet (Tartust) 19.00 mandoliinimuusika. Kirillowi mandoliinistid. 19.35 nimede eestistamise wiisminutit. 19.40 päewaundiseid 20.00 õige aeg. Ilmateade. Hinnanoteeringud 20.05 klaverisoolosid. 20.30 Woldemar Mettus: Kui naised kohtuwad. 21.00 kammermuusika. Artur Kapp: Keelpilli-kwintett cis-moll. 21.50 kirjanduslikke uudiseid. (Tartust.) 22.05. Tallinna garnisoni puhkpilliorkester mängis ajawiiteks. Juh. kpt. H. Luhari. 22.55 päewaundiseid

Teisipäewal, 23. nowembril

7.00 äratusmäeng. 7.05 wõimlemist. 7.20 päewaundiseid 7.25 hommikkonts

Siseriigist

Harjumaalt

Emade- ja lastenduandlate arw suurendamisel. Harju Lastekaitse Ühingu peakoosolekul kinnitati ühingu aruanne möödunud aasta kohta. Ühingu ülalpidamisel tegutsesid emade- ja lastenduandlad Keilas, Raplas ja Kuusalus, kus neid nduandlaid m. a. külastas 2841 last ja 914 rasedat ema. Uusi lapsi registreeriti 348, koduseid visiteerimisi tehti 1176 lapsele ja hoolekandelist abi anti puudusthannatajatele haigetele lastele 133 korral.

Edasi kinnitati eelarwe eelseiswaks aastaks. Ühtlasi awaldati soowi, et juhatus astuks samme uute nduandlate awamiseks Kosel j. m. rahwarikkamates kohtades Harjumaal.

Juhatusest wälja langenud pr. dr. M. Ambros ja M. Tapp waliti üksmeelselt tagasi. Ühtlasi awaldati pr. Ambrosile tänu senise energilise tegewuse eest lastekaitse alal Harjumaal. Remissionikomisjoni waliti senised liikmed J. Köster, F. Wäinastu ja M. Ludwig üksmeelselt tagasi.

Kohilasse tahetakse ämmaemandat. Wiimasel Kohila wallawolikogu koosolekul oli arutusel Kohila alewikku jaoskonna-ämmaemanda koha asutamise küsimus. Wallawolikogu tunnistas ämmaemanda koha asutamise Kohilasse hädawajalikeks ja otsustas wastawa palwega esineda Harju maawalitsusele.

Kohilasse uus restoran. Wiimasel Kohila wallawolikogu koosolekul oli arutusel Robert Engmanni palwe nõusoleku saamiseks Kohila alewikus Kesslerl majas restorani awamiseks. Wallawolikogu leidis, et restorani awamiseks tähendatud kohas ei ole takistusi ja andis selleks oma nõusoleku.

Narvast

Jälle südapäewane murdwargus pandi toime Mõisa tän. nr. 11 elutsewa lihuniku O. Schneiderl korteris. Wargad olid lahti murdnud kolm wälisust ja toas kogu mööbli segamini puistnud. Kaasa oli wiidud mitmesuguseid riideid, pesu ja kuldning hõbeasju üle 300 kr. wäärtuses. Wargad olid nähtawasti teadlikud, et S. turukaupmehena ei tule koju enne turuaja lõppu, mispärast neid oli waba woli teegutseda üksikus majas.

Rakverest

Ohukaitseühing korraldab kursuseid. Rakwere linnawalitsuse ruumes peeti wabatahtliku kodanliku ohukaitseühingu peakoosolek, kus esimehe asetäitjaks lahkunud pref. M. Tangi asemele waliti 1. lennuwäediwisjoni ülem kol. Jaanson. Juhatuse kandidaatideks waliti dir. Jänes, ringkonnakohtu al. liige Langis ja postkontori ülem Torn. Ühtlasi otsustati korraldada kaks ohukaitse-kursust, mis algawad 29. skp. Nendest kestab üks 7 ja teine 3 päewa.

Viljandist

Uusi pensionäre. Wiljandi raekojas peetud riigi- ja omawalitsusteenijate pensionikomisjoni koosolekul määrati pensionile end. Mõisaküla jaoskonnakohtunik Eugen Antson, arwestades tema kauaaegset teenistust. Antson on kaotanud tööjõust 40%. Edasi määrati pensionile end. Tuhalaane algkooli teenija Reet Mäger, Wastemõisa metskonna Labida wahtkonna metsawaht Hans Männiste (Bakof) ja Jämejala waimuhaigla ööswaht Jüri Nurme. Pensionile palus end määrata ka end. Narwa postkontori ametnik Artur Kork. Komisjon jättis palwe esialgselt rahuldamata, kuna on loota, et mehe teenistlik seisukord paraneb.

Kolm uut meistrit. Wiljandi tööoskusamet korraldas pühapäewal linna 2. algkooli ruumes piduliku aktuse, kus jagati wälja tunnistused uutele meistritele ja õppinud töölistele. Meistritunnistuse said 3, õppinud töölise tunnistuse 37 isikut.

Wiljandi saab öölokaali. Wiljandis puudus seni öölokaal. Nüüd esines linnawalitsusele palwega „Põllumeeste Kodu" ökonom O. Lofsmann, et temale kuuluw restoran „Döbik", mis asetseb Wiljandi raudteejaama juures, lubataks muuta öölokaaliks. Linnawalitsus andis selleks oma nõusoleku. Kas Wiljandi saab öölokaali, oleneb niiid sellest, kuidas asjasse suhtub maksudewalitsus.

Viljandimaalt

Nakkushaiguste lewimine jatkub. Tänawu sügisel on Wiljandimaal kooliõpilaste hulgas ette tulnud rohkesti nakkushaigusi, mille pärast on suletud ka mitu kooli. Nakkushaiguste lewik näib aga katkuwat. Nii haigestus Sürgaweres kaks koolicalist last difteriiti ja Wana-Wõidus haigestus üks laps farlakisse.

Türilt

Türi progümnaasium üle riigi esimene klassikatselaskmisel. Haridusministeeriumi kooliwalitsus teatab Türi progümnaasiumi juhata'ale, et kewadel riigikaitseõppuse eripäewadel korraldatud klassikatsetel wäikekaliibripüssidest, mis olid ühtlasi koolidewahelisteks wõistlusteks, on nooremas kursuses osutunud parimaks Türi progümnaasiumi 5. klass, tulles üle riigi eskmesele kohale 935 punktiga. Reedel korraldatud aktusel anti koolile üle haridusministeeriumi rändauhind.

Järvamaalt

Kirna austas lahkuwat wallasekretäri. Kirna wallawolikogult ja kohalikelt organisatsioodidelt korraldatud lahkuwa wallasekretäri A. Tammiste austusõhtul anti wiimasele üle rohkesti kingitusi, muide, ka wäärtuslik kulduur. A. Tammist koos abikaasaga omas suuri teeneid Kirna seltskondlikus elus.

Paidest

100 kr-le ei leidu omanikku. Mõni päew tagasi leidis Paide tänawalt keskkooliõdilane B. Neller 100 kr. raha, mille wiis leiubüroosse. Rahale omanikku pole ilmunud, mispärast see tõenäoliselt wastawa aja möödudes langeb leidja omanduseks.

Tartust

Politsei mälestas oma keskelt lahkunuid. Surnutepühal mälestas Tartu-Walga prefektuur oma manalasse warisenud kaaslasi. Selleks oli pühapäewa õhtul kell 8 Peetri kirikus korraldatud mälestusjumalateenistus, millest Tartu politseipere peagu täies koosseisus osa wõttis. Kohal wiibis ka kadunute omakseid. Jumalateenistuse pidas õpetaja J. Treumann, kuna seda kaunistasid laulud politseikoorlt ja politseiorkestri ettekanded. Erilise mälestuse osaliseks said politseinikud, kes on langenud teenistuskohuste täitmisel mõrwarite käe läbi. Neid on 8. Teenistuse kestes on Tartu-Walga prefektuuri koosseisust selle algusest tänaseni lahkunud 37 politseinikku. Seega kokku on surm ohwreid nõudnud Tartu-Walga prefektuurist 45.

Maanoorte-juhid Tartus „studeerimas". Tartumaa Maanoorte Ühenduse korraldusel peeti Tartus Tartumaa maanoorte-juhtide kursused, mis algasid reedel ja lõppesid täna. Kursustest wõttis osa umbes 60 maanoorte-juhti. Kõnede ja loengutega esinesid kursustel wastawate alade eriteadlased. Teiste seas kõneles ka haridusministeeriumi noortejuht kol. Wellerind.

Pimedate asutused pühitsesid juubelit. Tartu pimedate asutused pühitsesid laupäewal oma 15. aastapäewa. Sel puhul peeti pimedatekooli ruumes päewakohane aktus, kus asutuste juhataja andis ülewaate asutuste 15-a. tegewusest. Aktust kaunistasid pimedatekooli õpilaste muusikalised ettekanded. Pühapäewa õhtul oli Tartus Pauluse kirikus kontsert-jumalateenistus pimedate heaks. Sutlustas õpetaja H. Haamer.

Tartumaalt

Otepää talispordi ettewalmistusi. Otepääl wõis paar päewa tagasi näha esimesi suusatajaid wärskel lumel, mida oli suusatamiseks rahuldawalt. Kohapeal on suusahüppemäe ehitamine lõpetatud. 21.—23. jaan. toimuwad Otepääl ületartumaalised suusakursused ja ka kohalik malewkond on omakorda ette näinud rea üritusi tänawu talwel suusaspordi alal.

32-aastase õpetajameti järele pensionile. Wana-Piigaste kauaaegne koolijuhataja Willem Nõmm läks neil päewil pensionile, ajudes elama Kawastusse, et weeta seal oma wanaduspäewi. W. Nõmm oli ühtejärgi 32 aastat kooliõpetajaks. Ta oli W.-Piigastes ka agar seltsitegelane.

Elvast

Kolm waletunnistajat wangi. Elwa kohtus waletunnistuse andmises olid kohtu all walgutlased A. Kallion ja A. Peterson ning ahwatlejana sama walla tööstur H. Kongo. Esimest kaht karistati 3-aastase ja wiimast 4-aastase wangistusega. Kõik kolm wõeti kohtus wahi alla.

Tõrvast

1820 kg wanametalli linna algkoolist. Tõrwa linna algkool on kogunud ja annetanud allweelaewastiku Tõrwa toimkonnale 1820 kg wanametalli. Laupäeval korraldati linna algkoolis waštaw aktus, kus Tõrwa toimkonna esimees linnapea J. Wiks andis üle rinnamärgid koolilõpilastele, kes agaramalt kogunud ja annetanud wanametalli. Õpilased said 5 V-da järgu ja 4 IV-da järgu märki. Ühtlasi anti algkoolile üle waštaw I järgu kinnitusraamärk.

Valgamaalt

Leebikusse uus palwela. Praegu on käsil Leebiku mõisa endise wiinawabriku ümberehitamine palwemajaks. Ümberehitus teostatakse konsistooriumi juhmadega ja walmiw palwela töötab kõrgemeha nägusõimaks Helme kihelkonnas.

Kuressaarest

Pühitseti kaitseliidu aastapäewa. Laup., 20. nov. pühitses kaitseliidu Saaremaa malew oma 19. aastapäewa. Sel puhul oli malewa kodus pidulik aktus, millel toimus ka uute kaitseliitlaste wannutamine ja aumärkide wäljaandmine meisterlaskuritele.

Nõrga kuulmise tõttu auto alla

Raske liiklemisõnnetus Otepääl

Lapupäewa õhtupoolikul Otepää ja Pühajärwe wahelisel teel jäi otepäälane Madis Raju (end. nimega Maks Reinhold) weoauto T-211 alla, mida juhtis Harald Päär. Rajul purunes lõualuu ja ta sai muid wigastusi. Otepää jaoskonnaarst dr. Neuman andis wigastatule esimest abi, tunnistades wigastused rasketks. Noormees toimetati kohe autol Tartu haiglasse.

Nagu esialgsel juurdlusel selgunud, on õnnetus tingitud olnud jalakäija enda süü läbi. Raju, kes wäikese kuulmisega, oli weoauto tagant lähenemisel auto ette teele astunud. Autojuht Harald Päär ei suutnud enam autot pidurdada ja õnnetus oligi käes. Kokkupõrkel sai auto wäiksemaid wigastusi. T-211 on Otepää auto.

Sünnipäewalapsi

Rudolf Schmidt 50-aastane

23. novembril pühitseb oma 50. sünnipäewa Tallinna linna kauaaegne pearaamatupidaja Rudolf Schmidt, kes on tuntud laiematele ringkondadele oma ametialalise ja seltskondliku tegewuse läbi.

R. Schmidt, pölwenedes Kambjast, Tartumaalt, sündis 23. novembril 1887. a. Tarwus. Oma haridusse sai ta Tartu ja Tallinna poeglaste gümnaasiumides, täiendades end hiljem kõrgematel raamatupidamise kursustel.

1906. a. asus R. Schmidt teenima riigipanga Tallinna osakonda, kust ta 1910. a. määrati Kalinga linna riigipanga osakonda raamatupidaja abiks, 1914. a. rentelde-osakonna juhatajaks ja 1916. a. pearaamatupidajaks. Sellele kohale jäi ta kuni Kalinnga linna enamlaste kätte langemiseni.

Kodumaale jõudes astus R. Schmidt kohe kodumaa kaitseks kaitseliidu praeguse Põhja malewkonna ridadesse, kus ta tänini kaasa töötab. 1918. a. asus R. Sch. Tallinna linna teenistusse, alul ehitusosakonna raamatupidajaks ja hiljem, 1919. a., Tallinna linna pearaamatupidajaks.

R. Sch. on Tallinna linna ametnike ja teenijate ühispanga „Hoiula" asutaja ning juhatuse esimees ja Eesti Lastekaitse ühingu juhatusliige seltsi asutamisest saadik. Peale selle kuulub juubilar mitmetesse teistesse seltskondlikesse organisatsioonidesse, nagu Tallinna Meeste-laulu Seltsi, Tallinna Põllumeeste Seltsi jne.

Linnaametnike laialisis ringkonnis tuntakse juubilari tema tegewuse järele kui wastutulelikku ja sõbralikku inimest.

Johannes Fuchs, põllumees, sünd. 23. nov. 1890. a. Tahkuranna v. Pärnumaal.

Joosep Kallas, notar Tartus, sündinud 23. nov. 1871. a. Saadjärve v. Tartumaal.

Alfred Neuland, sportlane-kaupmees, Valgas, sünd. 23. nov. 1895. a. Riias.

Marje Parikas-Niilus, näitlejanna Estonias, sünd. 23. nov. 1900. a. Aroval Harjumaal.

Martin Tomp, apteeker ja põllumees Jõelehtmes, sünd. 23. nov. 1890. a. Uue-Võidu v. Viljandimaal.

Elisabeth Alver, kirjanik, sünd. 23. nov. 1906. a. Jõgeval Tartumaal.

Oswald Leik

25 aastat wandeadwokaadina

23. novembril pühitseb wandeadwokaat Oswald Leik Jõhwis oma kahekümnewiie-aastast ametijubelit wandeadwokaadina.

O. Leik sündis 9. aprillil 1882. a. Wiljandimaal Wasiemõisa mõisas Ilusna mõisaomaniku pojana. Õppis Wiljandi algkoolis ja Tartu Aleksandri gümnaasiumis, mille lõpetas 1902. a. Õigusteadust õppis ta Tartu ja Berliini ülikoolis, lõpetas Tartu ülikooli 1907. a., olles E. ü. S. liige.

Pärast ülikooli lõpetamist teenis O. L. Tallinna ringkonnakohtu juures kohtuameii kandidaadina. Walgas töötas ta wandeadwokaadi Karl Parisi juures abina, hiljem iseseiswalt. Wandeadwokaadiks sai ta 1912. a., tegutsedes sellena Walgas, Wiljandis, Tallinnas, Pärnus ja wiimati Jõhwis, ühtlasi osa wõttes seltskondlikust elust. Walgas oli ta linnawolikogu sekretär. Wiljandis

Ülikoo

Eksamitähtpäewa

Majandusteaduskon
sembrikuus allsärgnewa
jüklopeediline keemia 7
kursus 9. detf., inglise
detf., inglise keele
keele I ja II
keele kirjawahetus 7.
(1932. a. kawa järele)
14. detf., raamatupida
10. detf. ja suuline
(erikursus) 14. detf.,
lik 11. detf. ja suuline
kirjalik 6. detf. ja suu
poliitika: kirjalik 2. de
dusliikude õpetuste ajal
9. detf., majandusõigus
ökonoomia 2. detf., stat
reetilises poliitilises ök
dusteadus 14. detf.,
õigus 14. detf., kaubar
jandusajalugu 7. detf.,
tsiwiilõigus 11. detf.,
detf., stenograafia 9. de

Eksamitele fissekirj
26. ja 27. novembril.

Eksamitähtpäewad õ
Eksamitähtpäewad
kuus järgmiselt: õiguse
maa õiguse ajalugu 6.
agraarõigus põllumajan
detf., õiguse filosoofia
ma õiguse ajalugu 8.
teem 3. ja 10. detf.,
detf., tsiwiilõiguse eriku
õigus 6. ja 13. detf.,
4., 6. ja 11. detf., hal
protsess 9. detf., rahwu
kriminaalõigus 3. ja
ja 13. detf., poliitiline
7. detf., kohtulik arstit
listika 8. detf., fina
10. detf., ladina keel 9.

Ülesandmine eksam
dekanaadis 26.—30. no

Tartu ülikoo
professor ja
Eg

Tartu ülikooli sü
dr. med. J. Nubelt
asuwad 23. skp. teele
talmologide kongressil
Kairos.

Dr. med. Nubelt
komandeeritud ülikooli

Teel peatuwad m
Budapestis j. m. Kog

Eesti Põllumeeste jeltsi
hoiuühisuse juhatuse e
liige, „Wiljandi Teata
unctaja.

Juubel Saar
Täna, 22. nov.,
kanna twanem-kaubalk
päewa. Juubilar alg
koolilõpetajana, hiljem
ta 1916. a. politseiteen
seni.

Vastutav to
Väljaandja Tallin

Tööpakkumised

Tarwastu Tartwitajate-ühisus wajab wilunud kautsjonirõõmelist
ärijuhti.
Walimised 5. detf. j. a. kell 12 päewal ühisuse oma ruumes. Ilmumine soowitaw. Sõiduraha ei maksieta. Dokumendid esitada hiljemalt 3. detf. j. a. Juhatus.

Linna lähedale suuremasse talu: hea palga eest karjarawitsejat-wirtinat wõi wanemat **tüdrukut,** tarwis. Roidu 106—6.

Tarwis kohe **teenijat** lühikeseks ajaks, omast kodust käijat Suur Ameerika 33—5

Tüdrukut tarwis linna ligidale tallu. Kaub. kella 4—5 p. l. Harju tän. 80—3.

Vajatakse väikese lapse juure **hoidjat** kel on oma korter. Luha tän. 1—1.

Sünnipäewaiset **juuksur-neidu** kohe tarwis S. Söörensi 2 äriseje.

Sadulseppa waja, wõib ka poolõppinud olla Rääkida kella 2—6 õhtul Pärnu mnt. 37.

2 tüdrukut, kes maatööd tunnewad, tarwis maale. Kaubelda täna kl. 5—6 p. l., homme kl. 9—9 Suur Tartu mnt. 37—9.

Ömbleja wajab **abilist,** soowitaw kutsekooliit. Kirj. sst. „6/2726".

Wajatakse noort **õigusteadlast** umbes 1½-nädalaseks tasuwaks kõrwaliõõks. Soowitaw, kes on ülikoolis auhinnatöö kirjutanud. Teat. hiljemalt 24. skp. sst. „28/2748".

Wajatakse **mütsitöölisi** ja õpilasi hea palgaga Pronksi 3—2.

Wajatakse imikut kohelda oskawat wanemat **naisterahvast,** kes ühtlasi ka majapidamistöid sooritab. Pakk. sst. „8/6988".

Tarwis **ettekandjat** ärasõiduks prowintsi. Teateid samb kella 5—6 Kopli t. 2—2

Kohe tarwis metsawõõmajenale hästi wilunud **1. klassi autojuhti,** kes ka kaasa töötab. Kaubelda Magasini 24—1.

Maale wajatakse **pagarit,** kes tunneb ka kuiwtööd. Kaubelda J. Reigo, Põllupidajate Ühispank, W. Karja 7, wõi Riisipere, tel. 21-b.

Headel tingimustel leiab kestwa teenistuse wilunud **juuksur,** kes on nõus ärasõiduks. Wajaline elektrilokide ja wesilaiste tegemise täieline oskus. Soowitaw ka meestetöö tundmine. Teat. kirj. sst. „26/2746"

Pesupesijat, kes on wilunud ja kõõgiteenijat tarwis Pühawaimu 5, kl. 4—5.

Müüjanna-õpilast waja pagari- ja kondiitriärisse Wana Posti tän. 7. H. Laas.

Vajatakse hommikuks **saiakandjat** Vismari 19-b—7.

Seppa, waja osanikuks wähese kapitaliga. Kirj. sst. „11/6991".

Teenijat tarwis maale. Kaubelda kella 4—5 Pärnu mnt. 76, majandusühisuse hoowis.

Wajatakse nooremat **teenijat.** kes ka warem on teeninud, soowitaw Hiiu- wõi Saaremaalt. Ahju tän. 3—3.

Korralik 15—16-a. **maatütarlaps** leiab koha. Lai tän. 6—1.

Juuksurit tarwis Kopli t. 14-a.

Mullatöölisi, Saaremaa mehi, tarwis Oksa tän. 12.

Waja kiiresti käijiji **kausitreialit** Wäga head tükitööhinnad. Priikorter, küte ja walgustus. Sawitööstus A. Luik ja Ko, Pärnus, Ii.-Sauga 17.

Talusulast ja tüdrukut tarwis maale. Kaubelda 23. nov. kella 9—11 homm. restoranis „Europa", küsida uksehoidjalt.

Noor abielupaar otsib hästi keerjat **üksiteenijat** heade isiklike tunnistustega. Ainult neil tulla, kes on kauemat aega ühel kohal teeninud, Teraje tän. 3—1, kella 10—12 ja 5—7.

Wajatakse **nõudepesijat** ja ettekandjat. Wanaturukaal 18, sõõgisaal „Kosula".

Palace-Royal, Nõmmel Raudtee 64, wajab **kaht köögiteenijat.**

Ärasõiduks tarvis puhwetipreilit, ettekandjat, nõudepesijat ja kraamijat, kes pesu peseb. Tulla Riiütli t. 16, tuba 10, 2. korral.

2 puhwetipreillit-ettekandjat Haapsalu tarwis. Tulla täna hotelli „Imperial" kella 4—5, küsida uksehoidjalt.

Uksiteenijad, passijad, keetjad, ettekandjad, lastehoidjad ja muud teenijad saawad kiiresti häid kohti J. Kühle kontori kaudu Wanaturg 6 (Wiru 2).

Linna ligidale tallu waja tublit **tüdrukut,** kes tunneb kõiki talutöid ja oskab lehmi lüpsa. Küsida Wabriku 18—30.

Lihtjasse perekonda waja nooremat **teenijat-lapsehoidjat,** soowitaw wenelanna. Tulla õht. pärast kl. 6. Ahju t. 9—16.

Haapsalu linna wajatakse kohe keetaoskajat **üksiteenijat.** Küsida Haapsalu Karja 6—4 wõi Tallinnas Pühawaimu t. 11—3, pärast kl. 4.

Linna ligidale maale waja **tüdrukut ja sulast.** Küsida Nõmmel, Raudtee t. 29

Vanainimest waja lapse juure Pagari 4—6

Korteripakkumised

TALLINNAS

Korter ära anda — 8 tuba wanniga. Toom-Kuninga 10—5.

10-kroonise kuuliüriga ära anda ilus **juuksuriäri** sellele, kes ostab ära uue äri sisseseade. Wõib ka äri rendile anda. Teat. saab Raekojaplatsilt ajalehekioskist.

Tuba 1. korral wälja üürida, kõlb. töötuseks wõi kontoriks. 25 kr. kuus. Riiütli 2—2. Järwel mugaw tuba wälja üürida 12 kr. kuus. Küsida Riiütli 2—2.

Kaasüürliseks wõib tulla noor ametiskäija preili üksiku naisterahwa juure Kanarbiku tän. 14—4.

Üürile anda erasissekäiguga **hästimöbl. tuba** ühele wõi kahele, soowit. täielise wõi osal. pansioniga. Kaupmehe 31—4.

Tuba erasissekäiguga ja köögi tarwitusega wälja üürida trammipeatuse juures Alewi 5—1.

Sissetoov **konservi- ja lihaäri** ärasõidu tõttu edasi anda. Küs. peapostkont. nurg. lehekioskist.

Välja üürida kats tuba ja kööt töötoa jaoks. Sakala 2

Tuba wähese mööbliga, pliidiga, ära anda — 12 kr. kuus. Narwa mnt. 130—1, Kadriorus.

Korteriotsimised

Kindlas teenistuses käiw lasteta abielupaar otsib **korterit** Nõmmele wõi linna. Kirjad pal. saatá kuni 28. nov. sst. „19/2739"

Kindlas ametis härra wajab **mööblita tuba** erasissekäiguga, keskküttega. Kirj. sst. „13/6998".

Soowin üürida **garaashi** weoauto jaoks, soowit. ühetoalise korteriga. Wast. sst. „30/2750".

2 korralikku isikut otsiwad iseseiswat wäikest tuba pliidi tarwitamisega wõi **kaasüürliseks** wanema naisterahwa juure. Teat. pal. kirj. sst. „19/6999"

Organisatsioon otsib **büroorruumiks** wäikesemat **mööblita tuba** keskküttega. Teat. sst. „14/6994"

Riigiametnik wajab 2-toalist kõõgiga **korterit** Teat. sst. „39/7019".

Majaperemehed! Kellel on waba korter, umbes 2 tuba ja kööt, wõi suurem waheseinaga, wõi wabaneb lähemal ajal korralikus majas. On wäike pere, ilma lasteta. Wõib ka ette maksa umbes poole aasta üüri. Kirj. sst. „40/7020".

Müüakse

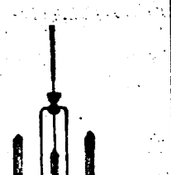

Armatuuridetööstus „REX'i" müügikoht
Vene tän. 8, II korral

Soovitab moodsamaid maitserikkamaid armatuure, laun-, seina-lampe, lambivarje ine

Müüa meester. wähepruugitud jope (kängurukrae), täiesti uus sakokuub ja vest; naister. talvpalitu, t.-pruun, välismaa riie, ilus krae (pik. saled. kasvule). Näha iga päev kella 5—7 õhtul Tulika 20—1.

Uus **riietekapp** müüa. Näha wõib pärast kella 6 Oksa tän. 6—4.

Hõberebased, 150 kr. tükk, kõlb. suguloomadeks, kasvanduse osa likw. puhul müüa. Kirj. slt. „20/6960".

Hea korras ilusa kõlaga prunguitud **kabinett-tiibklaver** müüa Ratastaewu 14—2.

Tall. kesklinna suurem **söögisaal-kohwik** müüa. Hästi minew. Kirjutada wõi küsida Pärnu mnt. 101, ärist.

3 head uut maja Rahumäe-Liiwa jaamade lähedal, 400 r.-j., päriskrundil ärareisimise puhul 8500 kr. eest ½ wäljamaksuga ja palju teisi maju, krunte, talusid ja weskeid müüa ja rentida. Teateid J. Kühle kontorist, Wanaturg 6 (Wiru 2) kella 11—1 ja 5—6.

Tolliseid **kaselaudu** müüa sadamas a.-l. Dagmari juures.

Müüa meesterahwa **talvpalitu,** tume ülikond ja kaks paari püksi (kefkmisele kasvule) ja mitmesug. raamatuid. Paldiski mnt. 14—4, kiwimaja hoowis.

Peremehe haiguse pärast **müüa wana talu,** Jäneda jaamast 3½ km, Koolme külas, 60 ha suur, ühes tüki, noor wiljapuuaed, üle 100 jõõstrapõõsa, 25 noort õunapuud, jõgi oma krundis, wõib kalakaswanduseks, tarwitada, talu juures hooned korralikud. Kaupa teeb peremees Anton Kõlu.

Villaseid ja slidsukki

ja igasugu pudukaupa saada en gros ja en detail. Ida 9—1. Nõmmel. Samas ka elektrilokiaparaat odavasti müüa.

Kesklinna lähedal **maja** päriskrundil, ehitamise wõimalusega, müüb omanik. Waheltkauplejaid palun mitte tülitada. Kordese tän. 8—1.

2 head **pärsia vaipa** müüa, suurus 185 sm. × 270 sm. ja 135 sm. × 300 sm. Fotoäri Ernst Feldt, Wanaturg 6, Tallinn.

Peremehe haiguse tõttu müüa hea **hagijas** Telefon 28. O. Kangur, Märjamaa.

Müüa sõidukorras **purjelaev,** suurus 28 br.-reg.-tn. Teat. K. Kauge, Wõsu-Jorika, telef. Werga 5.

Erakordsel juhul müüa Kr. 3000.— eest tulutoow, pikemajalise tellimiseaa warustatud **väiketöästus.** Kirj. sst. „10/6990".

Juhuslikult müüa töästuse suurendamise tõttu 12—14-hob.-sõõluline töökorras **lokomobiil** ühes 25-meetrilise wabrikukorstnaga. Järele küsida Paaswere wald, Rahtla aurujõul. jahu- ja saetehtsist. Telefon: Laekwere 9-a.

Juhuslikult müüa **uus pianino,** firma „Orritch", hind 800 kr. Näha Pärnu mnt. 31—5, Tallinnas kella 17—19 (6—7) Sealsamas müüa karakuljatt, ¾ pikk, saledale kasvule wähe kantud, korras.

Müüa prunguitud **sõõgitoa sisseseade** (hele kajt — Luther). Rahumäe, Mängu 6. Tel. 522-34.

Ostetakse

Petseristi sõitunud **ostan** kantud riideid, kõõgitarbeid jne. Maksan kõige kõrgemat hinda. Pal. kirj. sst. „12/2732".

Ostan kantud ülikondi, palituid, kasukaid, suwimantleid, pandipileteid, õmblusmasinaid, jalgrattaid ja muud. Maneežhi t. 7, pandimaja wastas.

Soowin osta **autokäru** taudejõuga ca 2—2,5 tn. Wast. sst. „29/2749".

Elektrimootoreid- dünamoid, alalisvoolu, 220 v., 1—6 h.-j., töökorras, ostetakse kella ½5—½6 Tallinnas, S. Pääsukese 4—4.

Soowin osta tarwitatud **kangru- wõi maateljed.** Teat. Telliskiwi 54—9.

Parima hinnaga OSTAN prunguitud riideid, ülikondi, palituid, pesu, saapaid, pandipileteid, õmblusmasinaid, jalgrattaid, mööbleid. Tulen kohale. Suur Karja t. 8—8.

Ostan kuni 28. nov. kantud riieteist kuni igasuguse pööningukoluni Teat. sst. „36/6976".

Soowin osta **sõiduauto.** Teat. firma, mis nudel, HP., bensiini tarwit., hind sst. „A. 8780".

Ostan prunguitud wanemat **harmooniumi,** wõib ka korrast ära olla. Teat. ühes hinnaga sst. „5/6985".

Ostan korras **sõiduauto.** Pakkumised ühes masina täielise kirjeldusega ja hinnaga teatada kirjalikult Tallinn, S. Tartu mnt. 9, O. Rihma ärisse.

Puhtald kirjuid kaltse ostab Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu. Pikk tän. 2.

Mitmesugust

„Olly" kes kirjutas minule reedel, 12. nov. j. a., palun jälle oma aadressi sst. „25/6965".

Elektri-auru-lokid 150 s. alates, wesilained 50 s. tangikotid 25—35 s., parim manifüür 40—50 s., korrali juurseiokus 25—35 s., mõnus habemeajamine 15 senti. Ants Kütti suurjuukfetööstus Toompuiestee ja Söörensi t. nur. gal 2, Balti jaama ligidal Telef. 468-77.

VEEMÕÕTJA JA KANALISATSIOONI KAEVU malm- **LUUKE** valmistab **Aivaz** Tallinn, Soo 27

Brünett daami mustas baretis ja musta palitus, kes võitis tarnum Kadriorust Weneturule juundus Aia tän., palun e dast teatada sst. „24/2744".

Kinniswara omanik, kel kindel teenistus, keskm. aastat poisimees, **soovib tutvust** abiellumise eesmärgiga p wõi pr., kes omab kinniswar Kirj. ühes enesekirjeldusega „4/6984".

Kats 18-a. korralikku kin lapalgalist noormeest soowiw tõsist **tutvust** samajuguste tüdarlastega, w nuus 17—20 a. Kirjad sst. „ 6987".

Waranduse kindlustamiseks kindla sissetulekuga aastat 28 härra, kes ajapuudusel p leidnud endale elukaaslast, **tutvuks** kaunikujulise brünett lühem kaswulise prl. wõi nooren lesega, kes omab äriliisi kal iwuji ja on walmis kaasa t tama ärialal. Kirjad eesti n wene keeles, soowit. foto saata sst. „29/7000".

Lai 6—1. Tel. 469-

Nukukliinik. Odaw nukkude müük ja randus. Ostetakse juuksid.

Lühikese raske haiguse järele lahkus meie armas ema, vanaema, vanavanaema

MATHIELDE BÜTTNER

sünd. 30. aprillil 1852., surn. 21. novembril 1937.

Sügavas leinas **lapsed.**

Ärasaatmine Erahaiglast, Narva 6a, Oleviste kirikusse, esmaspäeval, 22. novembril, kell 8 õhtul, kirstupanek kirikus kell ½9 õhtul. Matmine kesknädalal, 24. novembril kell ½2 p., sealt Kopli kalmistule.

Armast

JOHAN SONIN'it

sünd. 19. okt. 1862. a., surn. 20. nov. 1937. a.

mälestavad

abikaasa, tütar ja poeg perekondadega.

Meie kallist isa ja unustamata head wanaisa

Hans Lepson'i

ta 5. surma-aastapäewal, 22. now. 1937. a.

mälestawad kurbuses **pojad perekondadega.**

Südamlik tänu

kõigile, kes minu armsa kasupoja

ELMAR OLDUR'i

muldasängitamisest osa võtsid, eriti ta kaastöölisile, Kullaseppade Ametiüh. ja lauljaile, kes oma kauni lauluga kirikus Elmarile viimast austust avaldasid.

Leinaja KASUEMA.

„Estonia" kontsertsaal.

Teisipäewal, 23. nowembril 1937. a.,

Tšehhi klaverikunstniku

RUDA FIRKUŠNY

AINUS KONTSERT.

Kawas Bach'i, Liszt'i, Chopin'i, Smetana, Suk'i, Martinu, Debussy, Prokofieff'i j. t. helitöid.

Algus kell 8 õhtul. Pääsmed Kr. 3.00 kuni 50 senti. õpilastele à 35 senti eelmüügil „Estonia" teatri kassas.

„ESTONIA" KONTSERTBÜROO.

Kolmap., 24. nov., kell 8 õht. Estonia kontsertsaalis

Ada Juurup'i

koloratuur-sopran

KONTSERT

Klaveril: P. P. Lüdig.

KAVAS: Mozarti, Schuberti, Brahms: Rossini, Saare, Aaviku, Tschaikovsky, Kreisleri, Thomasi j. t. helitöid.

Pääsmed: Kr. 2.— kuni 50 s., õpi 35 s., eelmüügil Estonias, alates 23 skp

---

Artur Kapp'i nimeline muusika-hooaeg.
ESTONIA SININE SAAL.
Esmaspäeval, 22. novembril 1937,

kammermuusika-kontsert

Kavas professor Artur Kapp'i helitöid.
Kaastegevad: O. Lund, O. Roots, R. Palm, A. Saat, R. Merkulov, A. Udrik, A. Karjus.
Pääsmed: à Kr. 1.— ja 50 senti, õpilastele 25 s.
Algus kell 8 õhtul.

Eesti Akadeemiline Helikunstnike Selts.

A-S. „EESTI-AGA"

Vene tän. nr. 11-a, kõnetr. 441-33, TALLINNAS.

Käesolevaga teatame, et järgmine

KEEVITAMISE KURSUS

peetakse

29. XI — 15. XII 1937. a.

Kursusest osa võtta soovijaid palutakse end üles anda kuni 25. skp.

Tartu mnt. alguses uues majas kõigi mugawustega, keskkütte ja jookswa sooja weega

5-toaline korter

kohe wälja üürida. Küsida kella 9 ja 15 wahel Koch & Ko kontorist, Wabaduse pl. 7, krt. 5, EKA majast. Tel. 427-80.

Vanem soliidne en-gros firma soovib leida

äriruume

kesklinnas, käidavas kohas, 1—2 aknaga, detail- kaupluse jaoks. Soovitav tagaruumidega. Pakkumised palutakse saata kuni 15. jaan. 1938 slt „A. 774"

Pidud

ESTONIA TEATER

Esmaspäeval, 22. novembril, kell ½8 õhtul
11. korda harilike hindadega

„Mees, kelle käes on trumbid"

O. Raudsepa komöödia 3 waat.
Pääsmed Kr 1.50—20 s.

Teisipäeval, 23. novembril, kell ½8 õhtul
11. korda alandatud hindadega

„Suveöö unenägu"

W. Shakespeare'i komöödia 3 waatuses.
F. Mendelssohni muusika.
Kr. 1.75—20 s.

Kolmapäeval, 24. novembril, kell pool 8 õhtul
13. korda
harilike hindadega

„Tatra tüdruk"

Operett 3 waatuses 15 pildis
Tekst: Juuli Rõõmusaare järgi tõlgitud Agu Lüüdik Priit Ardna muusika.
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.

Neljapäeval, 25. novembril, kell ½8 õhtul
12. korda harilike hindadega

„Mees, kelle käes on trumbid"

Hugo Raudsepa komöödia 3 v.
Pääsmed Kr. 1.50 kuni 20 s.

Reedel, 26. novembril, kell ½8 õhtul
6. korda harilike hindadega

„Müüdud mõrsja"

B. Smetana ooper 3 waatuses.
Pääsmed Kr 2.50 — 80 s.

Teatri kassad awat kl. 12—4 p. l. ja õhtul kella 6 poole 9

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateatri ringreisid

Oskar Luts'u

„SUVI"

(„Kewade" järg)
A. Särewi dramatiseering 3 waatuses (6 pildis).
Lavastaja — Leo Kalmet.
Lawapildid — Pärn Raudwee.
Riietus — Karin Luts.
Türil teisip., 23. now.
Algus igal pool kl. 8 õhtul.

„Kevade"

Andres Särewi dramatiseering 3 waatuses (6 pildis) O. Luitsu „Kewade" järgi.
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — Pärn Raudwee.
Paides, esmasp., 22. now.
Kärus, kolmap., 24. now.
Etendusie algus kell 8 õhtul.

„Mees trumpidega"

Hugo Raudsepa komöödia 3 waatuses.
Näitejuht — Ed. Türk.
Dekoraator — W. Blunt.
Põltsamaal, esmasp., 22. now.
Jõgewal, teisip., 23. now.
Räpinas, kolmap., 24. now.
Petseris, neljap., 25 now.
Algus igal pool kell 8 õhtul.

Noorsooteater

Samades kohtades, samadel päewadel algusega kell 4 p. l.

nukuetendus

Kawas:
1) „Reis ümber ton" — A. Awenariuse lugu lastele. Nukuteatrile tõhandanud A. Kiwikas.
2) „Lillhaldjad" — A. Kiwika dramatiseering hiina ainel
3) „Mängunaisade mäss" — G. Helbemäe lugu lastele
Näitejuht — Wold. Alew.
Lawapildid — U. Martin.

TOULISTEATER

Esmaspäeval, 22. novembril, kell ½8 õhtul
72. korda
üldhindadega

„Tütarlaps tänaval"

R. Tõröki ja T. Emõdi lugu wahelauludega 5 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 senti.

Teisipäeval, 23. novembril, kell ½8 õhtul
3. korda
harilike hindadega

„Inimesed ajujääl"

Pääsmed 20—125 sendini.

Kolmapäeval, 24. novembril, kell ½8 õhtul
Ruts Baumani tuluõhtuks
17. korda

„Mehe küljeluu"

M. Jotuni naisjamäng lauludega 3 waatuses 15 pildis
Pääsmed 20 — 125 senti.

Neljapäeval, 25. novembril, kell ½8 õhtul
8. korda

„Kolmekrossi ooper"

J. Gay — B. Brechti lugu lauludega 3 vaat. 10 pildis K. Weilli muusika.
Pääsmed 25—150 sendini

Reedel, 26. novembril, kell ½8 õhtul
viimast korda üldhindadega

„Häda õnnega"

Juhan Kihulaje komöödia 3 waatuses 5 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 senti.

Kassa awatud iga päew kl. 12—4 ja 6—8.

Русскій театръ

(въ зданіи Нѣмецк. театра)
Во вторникъ 23 ноября
при участіи СИГНЕ ПИННА
„МОЯ КУЗИНА ИЗЪ ВАРШАВЫ"
Комедія въ 3 Вернейля.
Участвуютъ: Глазунова II, Сигне Пинна, Устюжанниновъ, Звонскій.
Пост режис. Р. Глазуновой
Начало ровно въ 7.30 ч. веч.
Билеты отъ 2,50 кр. до 25 р. продаются въ кассѣ театра отъ 11 до 1 часу и отъ 5 до 7 ч. в., въ воскр. отъ 11 до 1 часу дня.

Русская секція Эст. Союза Арт.

KINO HELIOS

5, 7, 9.

Robert Stolzi uus suuroperett

„Naiste paradiis"

Hortense Raky, Leo Slezak.

Veeteede Valitsus ostab

avalik. valikpakkumisel

830 tk. meremärgi korve nr. 2, 3 ja 4.
45 tk. meremärgi palle nr. 2 ja 4.
40 rulli kanepist tõrvatud trossi mitmes mõõdus.
24 rulli valgest manillast trossi mitmes mõõdus.
95 vihku kanepist valget nööri mitmes mõõdus.
20 vihku kanepist tõrvatud nööri mitmes mõõdus.
10 vihku lipuliini ja
20 kera seemansgarni.

Pakkumised tulevad esitada Veeteede Valitsusele 30. novembriks 1937. a. hiljemalt kell 11.00 või saadetama postiga määratud ajaks kinnises ümbrikus pealkirjaga „Meremärkide tarbematerjal".

Pakkumise ja lepingu sõlmimise kindlustuse määraks on 10% pakutavate esemete kogusummast.

Lähemaid teateid ostutingimuste kohta antakse igal tööpäeval kella 10—14 Veeteede Valitsuse varustustoimetuses, Tallinn, V. Sadama 21, tuba 24.

Veeteede Valitsus.

KUULUTAJAILE TULNUD KIRJAD

20. nov. sisse tulnud kirjad.

1/6381	6	1/3521	2	23/2463	1	23/6868	1
1/2481	10	1/3361	2	23/6363	5	23/1663	2
1/3321	1	1/3161	1	23/6863	1	23/3583	2
1/3121	1	1/6301	2	24/6364	2	24/3424	2
2/3482	1	2/3562	1	24/6404	3	24/6324	6
3/6423	4	3/6343	14	24/3384	3	24/3464	3
3/3523	6	3/3443	3	24/3064	1	24/3544	1
3/3043	1	4/3364	9	25/2505	5	25/3425	3
4/3524	3	4/3084	1	25/3505	1	25/6405	2
4/2364	1	4/2284	1	26/3586	7	26/6006	1
4/6344	1	5/3565	2	26/1866	2	26/6326	2
5/2445	5	5/6305	2	26/2506	1	26/2306	1
5/3525	3	5/6345	1	26/6406	3	26/2386	1
6/6346	5	6/3486	11	26/3386	1	26/2426	1
6/3366	1	7/2487	3	27/3507	5	27/3187	1
7/6307	3	7/6347	1	27/6447	2	27/3067	1
9/3529	1	9/2449	2	27/6327	2	28/3348	6
9/3489	1	9/1329	1	28/3468	3	28/3148	1
9/3009	1	9/3129	1	28/6288	5	28/3388	1
10/6390	7	10/3370	5	29/2509	3	29/3469	2
10/2090	2	10/2450	3	29/3509	2	29/6289	2
10/3410	1	10/6310	4	29/3549	1	29/2269	1
10/5190	1	10/3434	1	29/3029	1	30/6330	6
11/6431	10	11/3411	3	30/2510	9	30/3510	3
11/6311	1	11/2411	1	30/5650	4	30/3350	1
12/3292	1	12/2452	10	30/2430	1	30/3590	1
12/2492	1	12/3532	1	31/3391	2	31/6331	1
12/3412	2	13/3583	1	31/6454	1	32/2512	3
13/3533	6	13/2253	1	32/3392	3	32/3152	1
13/3373	2	14/3314	1	32/3352	1	33/2473	14
14/2334	1	14/3414	1	33/2433	2	33/3353	4
14/3134	1	14/3534	2	33/3393	1	33/6453	1
15/2495	2	15/2255	1	34/3194	1	34/6454	3
15/6395	2	15/2415	2	34/3474	1	34/2434	1
15/2455	1	15/3415	1	34/3434	1	34/6374	1
15/3535	1	16/3576	5	35/2275	1	35/3355	1
16/6396	3	16/3536	1	35/6455	1	36/3476	3
16/3416	3	16/3136	2	36/2516	2	36/3576	1
16/1376	1	17/6317	3	36/6256	1	36/3556	1
17/2497	4	17/6397	4	37/6417	8	37/6337	1
17/3337	1	17/3537	2	37/3357	4	37/2077	1
17/2337	1	17/3097	2	37/1557	2	38/2518	1
17/6157	4	17/3417	2	38/3478	5	38/3438	1
17/6357	2	18/6438	3	38/3358	1	38/3598	4
18/8458	1	18/3458	2	39/3239	1	39/3479	5
18/3498	1	19/6399	30	39/3319	1	39/3119	1
19/6359	11	19/3299	1	39/6419	1	40/3560	9
19/3459	2	19/3539	9	40/3600	2	40/3240	1
19/1579	1	19/2419	3	40/3120	4	40/3160	1
19/2299	1	20/2460	5	40/6340	4	40/3320	2
20/3460	2	20/3380	1	A. 8701	105	A. 3701	8
21/3501	3	21/6441	5	A. 8606	2	A. 2481	1
21/3261	6	21/3227	1	A. 8709	1	B. 4689	1
21/2421	1	21/3132	1	B. 4639	4	B. 4594	2
22/6402	2	22/3582	1	B. 4632	1	K. 111	2
23/1583	6	23/6366	1	333	1	90/6	1
23/3503	3	23/3543	2				

Kokku 707 kirja.

Arstid

Dr. B. Ring

Sise- ja nahahaigused.
10—12, 4—7.
Viru 22—3, telefon 447-61.

Hambaarsti kabinett.

Dr. E. Schliefstein

ajub nüüd

Vanaturg 6

(Wiru tän. 2)

Wastuw kl. 9—½2 ja 5—8 õ.

Palwekirjad

Parim ja odawaim büroo

Tõlked kirjavahetus, ärakirjad

Masinakirja kursused.
Berlitz School. Sakala 39—5 (Eesti Panga taga).
Kõnetr. 438-20

Tunnid

Inglise, prantsuse itaalia, hispaania, saksa, wene, eesti keelt õpetatakse

Berlitzi meetodil

Broschüürid ja isiklik proovitund maksuta. Ettewalmistus eksamitele. Tõlked. Sakala tän 39—5 (Eesti Panga taga)

Inglise, prantsuse, saksa, wene ja hispaania keelt õpetab kõrg. har. meesõpetaja Berlitzi ja Mertneri meetod, kiiresti ja põhjalikult räägitma. Ladina keele tunnid Eksamitele ettewalmistamine. Nõrkade järeleaitamine. Kirjavahetus. Tõlked. Taimri 24—6.

Huvitavalt — kergesti!

Saksa ja vene keele tunnid alg. ja edasijõudn., ettevalmist. kolledshi, järeleaitam. koolitöös. Sulevimägi 10—1. Kõnet. 11—1 ja 5—7.

Masinakirja

kiirkursus 10-s. pimedal süsteemil

Harju 35—1.

Saksa keel.

Konversatsioon, tõlked, koolikava. Rüütli 2—5. Tel. 433-86. Kella 8—12 ja 3—8.

Masinakirja

kiirkursus ja harjutused.

Harju 29—8.

Töötsimised

Energiline kesk- ja põllutööskooli lõpetanud keeli walitseja noor abielumees wajab kiiresti mingisugust

kindlamat kohta,

üksköik mis alale. Kohaneb ruttu iga tööga. Teat. Tartu „Presso", Rüütli 11 „Energiline".

TEADAANNE.

Harju ajut. maavalitsuse Ehitus-teedeosakond tab, et Harju ajut. maavalitsuses registreeritud

jõuvankrite üldis ärelevaatust

toimetatakse 8. ja 9. detsembril 1937. a. kell 8.00 15.00 alljärgnevais kohis:
1. Tallinnas, maavalitsuse masinate töökojas, Tuli
2. Kuusalu piirk. teemeistri juures Kolga-Liival, K vallas.
3. Raasiku piirk. teemeistri juures Raasikul.
4. Kose piirk. teemeistri juures Kose-Ristil, Ra vallas.
5. Kohila piirk. teemeistri juures Lohu jaama läh
6. Rapla piirk. teemeistri juures Rapla alevikus.
7. Keila piirk. teemeistri juures Keila alevis.
8. Nissi piirk. teemeistri juures Nissi aleviku läh
9. Kloostri piirk. teemeistri juures Vasalemma a duses.

Kõik jõuvankriomanikud on kohustatud saa oma jõuvankrid järelevaatusele ühte temale sob masse järelevaatuskohta. Mõjuvate põhjusteta vankri määratud päevadel järelevaatusele toor jätmisel võetakse neilt politsei kaudu registreeri märgid ja registreerimistunnistus kuni jõuvankri relevaatusele toomiseni.

Ehitus-teedeosakond

Teatame lugupeetud ostjaskonnale et 23. novembril s. a. meie konto viiakse üle uutesse ruumidesse ja asub nüüdsest peale

PÄRNU MNT. 20

Telefon endine: 437-29.

N. SCHILLING & Ko

KLAVERIVABR

JOH. VIHM

soovitab ilusa kõlaga pianinosid
Soodsad järelmaksu võimalused.
Tartus Gildi tän. 7, telef. 16

Korrespondent

kes walitseb täieliselt eesti, saksa ja wene keelt, tunneb ka inglise ja prantsuse keelt, soovib wastawat teenistust. Pakk. saata slt. „A. 8722".

Lp. tislermeistrid!

Võimaldage noormehele tööd. Teeb lihtsamaid tisleritöid. Kirj. slt. „12/6952".

Gümnaasiumi haridusega

I-b liigi autojuht

soovib kohta kas äri- või omaniku autole või suuremasse autoparandustöökotta. Kirj. slt. „11/2731".

Aus noor

maaneiu

soovib kohta. Teat. pal. slt. „13/2733".

Lp. tööandjad!

Võimaldage noormehele tööd üksköik mis alal. Kirj. slt. „16/6956".

Kübaraärisse soovib

õpilaseks

18-aast. tütarlaps. Püüab jõud Kirj. slt. „34/6934".

Lp. töösturid!

Võimaldage ausale noormehele mingit tööd; on kõigega rahul, kohaneb kiiresti iga tööga. Pal. kirj. slt. „20/7000".

Poolõppinud

tisler

otsib tööd. Kirj. slt. „31/6931".

Andekas noormees, kes omab oskusi keelpillitegemise alal ja tunneb muud puutööd,

otsib tööd

muusikariistade tööle või lihtsale mööblitööle wäikesemasse töötuppa. Kirj. slt. „34/6974"

Korralik

maanoormees

otsib tööd. Lepib igasuguse tööga. Omab teadmisi elektrotehnikas. Kirj. slt. „39/6979"

Korralik aus

teenija

palub kohta. Oskab kocta, armastab puhtust, kõneleb eesti, wene ja natuke saksa keelt. Omab soovitused. Kirj. slt. „38/6938".

Noor neiu

palub mingit tööd — passikohti või kuhugi tööstusse. Wilub kiiresti. Endal korter Kirj. slt. „4/6944".

Noor neiu

soovib kohta ettekandjaks wõi puhwerisse, wõib ka pikolokoht olla. Kirjad slt. „5/6945"

Noormees,

18-aasta, palub leitwamat teenistust wabrikusse, kontorisse wõi mujale. Lepib ka odawama õpipaiaga. Pakk. pal. slt. „18/2738".

Härrad ja prouad

Poleerin klaverceid ja Suurtükki t. 1—13, tis

Naispoleer

otsib kohta. Kirjad slt 2734".

Õmbleja abiline

soovib koht

oskab teha mantli- ja tööd. Kirj. pal. slt. „27

Aus tubli

tüdruk

soovib majateenijaks mõisse laastega perekond vab keskmiselt, peseb hä ju. Kirj. pal. slt. „38

Karske, kutsekunnistus

pagar

otsib tööd. Pakk. slt. „32

Algkooli haridusega aus ning õppimishuvili a. maanoormees soovi lasekohta

tehnika ala

wõib ka mujale. Kirj. k now. S. S., Keawa p.-k. 3

Soovin

käealuseks ustliku rätsep õmbleja juure, tunnen m tööd. Kirj. slt. „32/70

Kaks noori wilunud

ettekandjat

soowiwad kohta, wõib k duainetekauplusse. Kirja „31/7011".

Noor iseseisew günnas lõpetanud

preili,

keeli walitseja, soovib kassasse, ärisse, tööstus midagi sarnast. Teatad „35/7015".

Häid majateeni ja passijaid

on alati saada. Kontor beck Lai 28—2, telef. 4 kella 9—2.

„Päewalehe" tellimisi

wõtab wastu iga

postiasutus

„Päewaleht" trükikoda

valmistab

trükitöid:

raamatuid
müürilehti
kataloogi
brošüüre
hinnakirju
jne. jne.

Pikk 2, tel 428-83

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk.